

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS

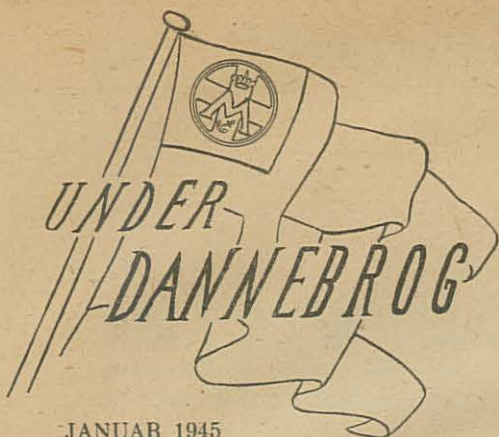
MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVERN OG SØFART

December 1945

32. Aargang

Social Sikkerhed for de Værnepligtige og deres Paarørende

Som bekendt enedes man i Hovedkomitéen for „Soldatens og Orlogsgastens Dag“ om at overdrage Løsningen af den organiserede Forsorg for de Værnepligtige og deres Paarørende til Staten og Lovgivningsmagten, men for at medvirke til denne Sags Løsning nedsatte Hovedkomitéen et Udvalg, der tiltraadtes af Formanden for Marineforeningen som Repræsentant for denne.

For at holde Medlemmerne underrettet om de Tanker, der ligger til Grund for Udvalgets Arbejde har Formanden for Soldaterforeningernes og Marineforeningens Militær-Forsorgs Udvalg, Grosserer JUL. SERLEV, paa Opfordring af Marineforeningens Formand, tilstillet „UNDER DANNEBROG“ nedenstaaende Artikel.

JANUAR 1945

Der har i de senere Aar af og til været Diskussioner om de Værnepligtige og deres Paarørendes sociale Problem under Indkaldelsen, men til Trods for Omtale paa Rigsdagen og i Pressen er dette for vor Ungdom saa vigtige Problem endnu ikke blevet løst — skønt det faktisk har været aktuelt den sidste Menneskealder. Det er naturligvis klart, at Spørgsmaalet om en Social-Forsorg for vore Værnepligtige ikke kan løses under de nuværende Forhold, men det bør ikke forhindre, at Sagen diskuteres og holdes i Live, saaledes at det forberedende Arbejde er gjort inden den Dag kommer, hvor der er Chance for at faa truffet en Afgørelse.

Nu maa man ikke tro, at der ikke hidtil har været Adgang for de Værnepligtige og deres Paarørende til i Trangstilfælde at faa Hjælp. Det har der, men paa en saadan Maade at de Værnepligtige i Stedet for at faa Fornemmelsen af social Retfærdighed tværtimod er blevet behandlet ganske *vilkaarligt*, hvad Hjælp saavel til dem selv som til deres Paarørende angaar.

De Bestemmelser, hvorefter Hjælpen ydes, findes i Lov om offentlig Forsorg (Socialloven), hvilket vil sige, at Ydelsen af Hjælp bliver et indre kommunalt Anliggende, i Stedet for, som det burde være, et Statsanliggende. Det er de forskellige sociale Udvalg, der skal bedømme og afgøre de forskellige Tilfælde efter nogenlunde de samme Regler, hvorefter f. Eks. arbejdsløse Personer behandles. Der ligger heri en Uretfærdighed mod de Værnepligtige, idet de, hvis de f. Eks. under Indkaldelsen modtager Kommunehjælp, er forpligtet til i Lighed med de Arbejdsløse senere at tilbagebetale den ydede Hjælp. Naturligvis er dette et skævt Forhold, idet det jo er Staten, der gør den Værnepligtige „arbejdsløs“, og det derfor maa paahvile Staten paa alle Maader at holde ham skadesløs i den Periode, hvor Staten tager ham væk fra hans Arbejde og forhindrer ham i at opfylde de Forpligtelser, han har paataget sig og været i Stand til at opfylde i det civile Liv. Det maa naturligvis ikke være saaledes, at en Person, der har stiftet Hjem og er begyndt at komme i Vej, blot fordi han bliver genindkaldt til Militærtjeneste og derved opfylder den Pligt, Samfundet paalægger ham, bagefter skal føle sig svigtet af det samme Samfund ved at se sit Hjem mere eller mindre opløst og sig selv paa Grund af økonomiske Vanskeligheder sat saa langt tilbage, at han omtrent maa begynde forfra igen.

Man maa heller ikke være blind for den rent psykologiske Side af Sagen, idet det kan være yderst ubehageligt for en Indkaldts Hustru at skulle henvende sig paa et Socialkontor og der lade sig underkaste en ikke særlig diskret Afhøring om de mest intime Forhold, hvorunder hun — saaledes som det virkelig er sket — kan risikere at faa stillet det latterlige Spørgsmaal, om Manden dog ikke kan spæde noget til Hjemmets Opretholdelse til Trods for, at man ved, at han kun tjener cirka en Krone om Dagen under Indkaldelsen.

Er det galt fat med de Genindkaldtes Socialforsorg, stiller Forholdene sig endnu værre, hvad angaar de unge, der første Gang indkaldes, eller for de Befalingsmænd, der i umiddelbar Fortsættelse af Rekruttiden ligger inde til pligtig Tjeneste, idet disse Kategorier kommer ind under en hel anden Paragraf i Socialloven — Prgf. 292. Denne Paragraf foreskriver, at Hjælpen ydes som Kommunehjælp, hvilket bl. a. vil sige, at den kan kræves tilbagebetalt, og yderligere foreskrives det, at Hjælpens Størrelse ikke kan overskride, hvad der kunde have været ydet den paagældende som Invalidere, hvilket er et ret kummerligt Beløb. Der er vist ingen Tvivl om, at saavel de Indkaldte, der tjener Fædrelandet, saavel som disses Paarørende føler det som en Skam, at de uden egen Skyld skal gaa Tiggergang til Socialkontorerne. Det burde være en Selvfølge, at en Mand, der indkaldes til Tjenesten, ikke samtidig skal have Bekymringer for, hvorledes Hjem, Kone og Børn skal klare sig, mens han tjener Fædrelandet. Hans Paarørende maa heller ikke, hvis det er nødvendigt at søge Hjælp, betragtes som besværlige Supplikanter eller udsættes for at faa en Fornemmelse af, at de skulde gaa en ydmygende Tiggergang, saaledes som det hidtil har været Tilfældet. Man kan ikke forvente en usvækket Respekt og Kærlighed i hele Folket for vore Værn, saalænge vi ikke giver vore Værnepligtige social Sikkerhed og social Retfærdighed. Den Hjælp, det er nødvendigt at give de Værnepligtige og deres Paarørende, maa naturligvis ikke — saaledes som det hidtil har været Tilfældet — ydes som en Almisse, men som en Ret i Lighed med, hvad der er Tilfældet i Svejs og Sverige, hvor man begge Steder har en moderne Militær-Forsorgslov.

Hvis man nu spørger, hvilke Krav der stilles til en retfærdig Militær-Forsorgslov, maa det første Krav blive, at der indføres saadanne Bestemmelser, at de Værnepligtige ikke underkastes de samme Regler, som er angivet i Socialloven med Hensyn til Ydelsen af Understøttelse til Arbejdsløse. I det hele taget bør Reglerne for Hjælp til de Værnepligtige og deres Paarørende ikke være inkorporeret i den almindelige Sociallovgivning, men bør sammenfattes i en særlig Militær-Forsorgslov. En saadan Lov burde yderligere administreres af Værnene selv og ikke af de Organer, der administrerer Understøttelsen til andre Personer, der er i Trang. Det vil her være umuligt at komme ind paa alle de Ændringer i den bestaaende Lovgivning, som en saadan moderne Militær-Forsorgslov naturligt maa afstedkomme, men Aanden i en saadan ny Lov maa i Korthed sagt være den, at vor Ungdom vil komme til at betragte det som et Æreshverv at blive indkaldt til Tjenesten, og at de paa Forhaand er sikker paa, at de og deres Paarørende ikke selv kommer til at betale for Æren.

Jul. Serlev.

NYTAAR 1945

Marineforeningens Formands Nytaarshilsen ved
Københavns-Afdelingens Møde den 8. Januar 1945.

Paa Opfordring af Afdelingens Formand vil jeg gerne sige et Par Ord i Anledning af Nytaarsskiftet. Vi oplever jo nu paa andet Aar en Tid, hvor vort Søværn er opløst, og hvor vi ikke længere faar de friske Impulser fra vor Flaade. Vi maa derfor stille os klart, at det er i vor Forening, at Marinens Traditioner og Marinens Aand skal leve videre, og at denne Tid saaledes stiller særlige Forpligtelser til os, hvis vi skal svare til vort Navn og fyldestgøre vore Formaal.

Ogsaa vor Forening møder store Vanskeligheder; men vi maa gøre alt, hvad vi kan for at overvinde dem. Det er mig derfor en oprigtig Glæde, at Afdelingen har samlet os i Dag.

Et Folk, der ikke tror paa sin Fremtid, har ingen Fremtid. I vor Forening tror vi paa, at vor Orlogs- og Koffardimarine atter skal færdes frit paa Havene, vi tror paa, at de er uundværlige for vort Folks Eksistens, og vi sætter os til Opgave, at hver Mand i Landet forstaar det.

I Magsvejr kan man sætte sig sorgløst hen og tale om gode, gamle Tider, men naar Stormen raser, maa man tage sin Tørn.

Hvor vanskelige Tiderne end er, saa kan vi i alt Fald gøre dette at bygge vor Forening op, saaledes at den staar klar og stærkt udbygget til at tage sine Opgaver op, naar Landet atter er frit.

Det er derfor en uafviselig national Pligt for hvert enkelt Medlem at arbejde for Marineforeningens Vækst. Ingen, der vil som vi, og som ifølge vore Love og Vedtægter kan være med, bør staa udenfor. Lad være det giver større Arbejde at blive mange, det skal og bør ikke holde os tilbage, thi den, der ikke vil frem, gaar tilbage.

Men naar vi er samlet i Dag, gælder vor første Tanke vor Konge, vi hylder ham i dyb Taknemlighed, og vor Konge skal vide, at vi som danske Mænd staar fylket om ham.

Jeg beder Eder derfor forene Eder med mig i et 9-foldigt Leve for Hans Majestæt Kongen.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Som Svar paa en Jule- og Nytaarshilsen modtog Marineforeningens Formand følgende Telegram fra Foreningens Æresformand, Hans kongelige Højhed Kronprinsen:

Beder Dem og Marineforeningen modtage de bedste og varmeste Ønsker for det nye Aar.

Frederik.

Marineforeningens Æresmedlem, Oversøinimester, Løjtnant H. P. Rasmussen, har haft den store Sorg at miste sin Hustru den 2. Januar.

Da Løjtnant Rasmussen paa Grund af svigtende Syn ikke kan takke hver især, beder han ad denne Vej Kammeraterne modtage en hjertelig Tak for al venlig Deltagelse i hans dybe Sorg.

Medlemstilgangen

var i December 142 Mand, nemlig: Aarhus 5, Assens 2, Birkerød 7, Bornholm 4, Esbjerg 14, Fanø 47, Frederiksberg 6, Frederikshavn 1, Frederikssund 1, Hadsund 2, Helsingør 3, Hirtshals 1, Holstebro, Horsens 2, Kalundborg 2, Kerteminde 1, Korsør 2, København 6, Lemvig 5, Løgstør 7, Middelfart 2, Nykøbing Sj. 2, Odense 4, Præstø 1, Skagen 3, Skive 1, Slagelse 1, Svendborg 3, Stevns 5, Vordingborg 1.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Hadsund Afdelingen har afholdt Forskegilde den 18. November. De 3 Bakker var fuldt besat, og flere nye Kammerater faldt godt til i Kredsen, saa Aftenen forløb i ægte maritim og national Aand med gode Taler, Sange og Skibshistorier til 6 Glas paa Aftenavgten.

Struer Afdelingen har haft en vellykket Ulkeaften den 7. December. Formanden rettede en særlig Velkomst til de nye Kammerater, som var mødt for første Gang, samt til 3 Gæster fra Thyborøn. En Indsamling til Prins Valdemars Fond indbragte i Aftenens Løb 38,04 Kr.

Hjørring Afdelingen fejrede den 10. December sin 1-aarige Stiftelsesfest med stor Tilslutning. Efter Formandens Velkomst udbragte Forsvarsbrødrenes Formand et nifoldigt Leve for Kongen. Foreningen modtog i Dagens Anledning forskellige Gaver, bl. a. en Træfigur af NEPTUN, som i sin højre Haand holder en Skibsklokke, ligesom forskellige Kammerater forærede en flot Minebøsse. Redaktør Thiis fortalte om Tildragelser omkring Afstemningen i Sønderjylland, og i den omdelte Skibspost var der flere Pakker fra „den sorte Børs“ med Tobak og Cigarer, hvis Opkrævningsbeløb ubeskaaret gik i den nye Minebøsse. I Festen deltog ogsaa Kammerater fra Lemvig og Thyborøn, som bragte Hilsen fra deres Afdeling.

Lemvig Afdelingen afholdt den 13. December Bestyrelsesmøde, hvor Afdelingens aarlige Juleuddeling til Ensomme og Gamle fandt Sted. Takket være nogle enkelte Medlemmers Godhed kunde Bestyrelsen uddele det hidtil største Beløb: ialt 800 Kr. Fra Afdelingens Kasse blev der til „Georg Stage Fondet“ ydet et Tilskud paa 200 Kr., saaledes at Fondet nu har et anseeligt Beløb til Raadighed til Ekvipering af en Elev til Skoleskibet.

Aarhus Afdelingens Medlemsmøder afholdes indtil videre den 1ste Søndag Formiddag i hver Maaned i Marinestuen.

Esbjerg Afdelingen afholdt den 22. December en vellykket Julefest. Om Eftermiddagen var der Juletræ for ca. 300 Børn, og om Aftenen fortsattes med et vellykket Bal for Medlemmerne med Damer.

Randers Afdelingen afholdt den 27. December for 25de Gang sin Julefest under stor Tilslutning. Formanden indledte med en smuk og alvorlig Tale, derefter var der Juletræsfest for Børnene, hvorpaa Formanden paa den traditionelle Maa- de overrakte Marineforeningens Emblem til de nye Medlemmer, og Aftenen sluttede med en Svingom.

Stevns Afdelingen. Den 21. December begravedes Gaardejer *Hans Chr. Nielsen*, Holtvig, under stor Deltagelse. Marinekammerater stod Æresvagt ved Kisten, og Afdelingens Flag ledsagede vor gode Kammerat til hans sidste Hvilested.

En god dansk Mand, som vil savnes i vore Rækker, er gaaet bort.

Ære være hans Minde!

Nytaarsdag afholdtes i Zions Kirken i Esbjerg en Mindegudstjeneste for de forulykkede Esbjergfiskere. I den smukt pyntede Kirke var der ophængt et stort Antal Foreningsfaner, heriblandt ogsaa Marineforeningens Flag. Efter Provst *Kjærgaards* Mindetale oplæste Pastor *Bentzon* Navnene paa de 12 Fiskere, som havde sat Livet til paa Havet i 1944.

Ære være deres Minde!

Københavns Afdelingens Formand fylder 70.

I Anledning af, at Københavns Afdelingens Formand, Afdelingsarkitekt *E. W. Marston*, den 20. Februar 1945 fylder 70 Aar, vil der Søndag den 25. Februar 1945 Kl. 1200 blive arrangeret en Frokost i Haandværkerforeningens Lokaler, Dr. Tværgade 2.

Arkitekt Marston har gennem Aarene udført et meget stort og betydende Arbejde indenfor Marineforeningen — lige fra dens Oprettelse i 1913 —, og Afdelingens Bestyrelse er derfor af den Formening, at Medlemmerne ved denne Lejlighed vil føle Trang til at vise vor Formand al den Honnør, som han fortjener.

Vedrørende Arrangementet for Frokosten vil nærmere Meddelelse blive udsendt — idet dog Prisen allerede kan meddeles som 8 Kr. pr. Kuvert.

Indtegning og Afhentning af Billetter sker ved Henvendelse til Afdelingens Kontor, Sct. Pauls Plads 10, Kbhvn. K., Telf. Byen 2348, Kl. 12—14.

O. Eriksen . M. Hornung. A. F. Larsen. Fr. Landt. Peter Jensen. H. Christiansen. A. Holst. H. Høffding.

60 Aar.

Den 17. Januar fylder Marinemaleren, Lods *Fr. Landt* 60 Aar. Landt, der har taget sine Navigationseksaminer fra Bogø Navigationsskole, var i 1908 med Ekspeditionsskibet „Tjalfe“ paa Grønland. Fra 1909 til 1941 virkede han som Lods ved Københavns Lodseri og var som saadan kendt og afholdt i vide Søfartskredse.

Samtidig dyrkede han Malerkunsten, og som naturligt var, hentede han sine Motiver fra Søen. Billeder af Skibe og Hav, netop som Sømandens Øje fanger dem, gør, at Marinemaleren Landts Værker værdsættes og skattes Landet over. I 1936 deltog han som Marinemaler i Kongeparrets Rejse til Færøerne og Island.

Gang paa Gang har Landt skænket Billeder til Marineforeningens Københavns Afdeling, hvor han er Bestyrelsesmedlem, og til Skyttelavet. Gennem sine store Gaver har han vist Eksempel paa sand Kammeratskabsfølelse og levende Interesse for Marineforeningens Trivsel.

Blandt Landts ypperste Billeder skal blot nævnes „Peder Skram staar Drogden ud“ — som Marineforeningens Medlemmer skænkede Formanden til 60 Aars Fødselsdagen i Fjor, samt Billedet af Kongeskibet „Dannebrog“, der bortloddes af Skyttelavet i næste Maaned.

Ny Fører for Skoleskibet »Georg Stage«.

Da Skoleskibet „Georg Stage“s Fører gennem 27 Aar, Kaptajn *J. B. Juncker*, ved Aarsskiftet paa Grund af Alder har trukket sig tilbage, har Stiftelsens Bestyrelse i hans Sted ansat Skibets mangeaarige Overstyrmand, *I. P. Svendsen*, i den betydningsfulde Stilling som Fører af Skoleskibet, og bedre Mand til at afløse Kaptajn Juncker kan vist ikke findes.

Kaptajn Svendsens lange Tjenestetid og Indleven med Traditionerne i det smukke lille Skoleskibs Uddannelse af de helt unge er en Borgen for, at den gode Uddannelsesform og det maaltbevidste Arbejde, der af Chef og Officerer i „Georg Stage“ gøres for dansk Ungdom, vil blive fortsat i samme Spor og Aand.

Samarbejdet mellem Kaptajn Juncker og Overstyrmand Svendsen i det kvarte Aarhundrede, de har traadt Plankerne sammen — først i det gamle — senest i det nye Skoleskib, har været af stor opdragende Betydning for Drengene. De lærte Respekt og Ærbødighed for Skibets Chef og Næstkommanderende samtidig med, de tilegnede sig de grundlæggende Kundskaber i Sømandens Gerning, men de fattede ogsaa hurtigt, at der bag Kaptajn Junckers stille, afmaalte Væsen og Overstyrmand Svendsens raske og saftige Sprog bankede to varme Hjerter for dansk Sømands ungdom, hvis Ve og Vel laa disse Mænd saa stærkt paa Sinde.

Som ny Overstyrmand er samtidig ansat „Georg Stage“s hittidige 2. Styrmand, *I. P. Nørgaard*, der herigennem er fuldt fortrolig med Skoleskibets Virksomhed og gode Traditioner, saaledes at den nye Ledelse ganske naturligt vil fortsætte Arbejdet ad de vante, gode Veje — og heri vil Kaptajn Juncker, som nu er indtraadt i Stiftelsen „Georg Stages Minde“s Bestyrelse som Skibsinspektør, fortsat kunne støtte den.

Fra Hav og Havn

Bølgenes Højde

I Aarene før Krigen blev der i det nordlige Atlanterhav ved Hjælp af de saakaldte stereofotogrammetriske Maalinger foretaget Undersøgelser af Spørgsmaalet om, hvilken Højde en Bølge kan naa. Den største maalte Bølge viste sig at være 16 Meter høj, og det største „Bølgebjerg“ 18½ Meter, medens Afstanden fra Bølgekam til Bølgekam var 250 Meter. I Tilfælde af Stormflod mener man dog, at Bølgerne skulde kunne naa en Højde af 20 Meter med en Bølgeafstand af over 300 Meter. I Almindelighed er Bølgerne selv ved oprørt Sø dog betydeligt mindre. Ved Vindstyrke 9 er Bølgehøjden i det nordlige Atlanterhav saaledes omkring 8 Meter.

Dansk Søfartstidende.

Nordvestpassagen gennemført paa 3 Maaneder.

Fra Lissabon meddeles, at Sergent *Larsen* af det beredne canadiske Politi har foretaget Sejladsen fra Halifax til Vancouver i 86 Dage. Fra Halifax gik Farten langs Grønlands Vestkyst og saa i nordvestlig Retning gennem Lancastersund og Barrowstrædet ind i Melvillebugten, derpaa i sydvestlig Retning gennem Prince-of-Wales-Strædet, Amundsen-Golfen og Beaufort-Søen til Herschel-Øen for endelig gennem Beringsstrædet at naa ud i Stillehavet.

Larsens Skib besøgte undervejs flere Politistationer og anlagde Levnedsmiddel-Depoter paa forskellige arktiske Kyststrækninger. Det maatte kæmpe med Storme og megen Taage, men sad intet Sted fast i Isen.

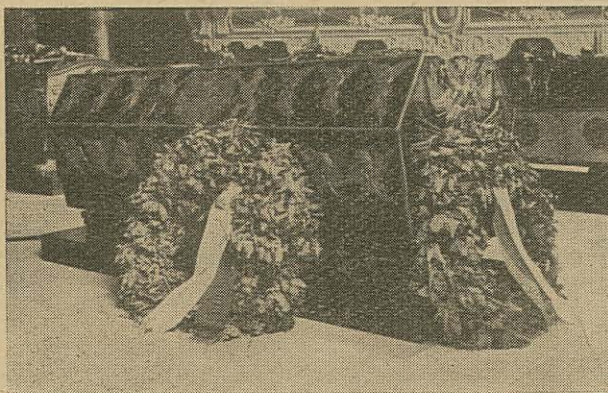
I 1903 foretog Amundsen med afdøde Kontreadmiral Godfred Hansen som Næstkommanderende i øst-vestlig Retning en Gennemfart af Nord-Vest-Passagen. Han lod sig i tre Aar drive med Pakisen. I 1940 foretog Sergent *Larsen* Turen i aabent Farvand med Motorskonnerten „Stroch“ i vest-østlig Retning. Den Gang tog Turen 28 Maaneder. Nu er den altsaa gjort paa mindre end 3 Maaneder.

Danmarksposten.

Skandinavisk Dykkerrekord

Fem af den svenske Marines Dykkere har forleden været nede paa 80 Meters Dybde og derved slaaet den tidligere svenske Rekord paa 70 m og tangeret den engelsk-amerikanske Rekord paa 90 m for Dykning i almindelig Dykkerdragt og med den sædvanlige Lufttilførsel. „Børsen“.

Søkongens Sarkofag.

Paa 300-Aarsdagen for Søkampen paa Kolberger Heide — den 1. Juli 1444 — nedlagde Marineforeningen en Mindekrans paa den danske Søkong Christian den IV's Sarkofag i Roskilde Domkirke.

Radio-Telefonikursus i Thyborøn.

Thyborøn Havns Fiskeriforening har taget Initiativet til at lade afholde et Radio-Telefonikursus i Thyborøn Havneby ved Navigationslærer, Styrmand *Gudjohnsen*. Det skal begynde sin Virksomhed i Januar Maaned.

Hurtig Omlædning

To Fredericia-Tvillingbrødre laa som Værnepligtige i Marinen, og den ene af dem, *Frøde*, fortæller, hvordan han og hans Broder, *Niels*, paa en saakaldt „Forældredag“ paa Kaserneeskibet *Fyen* var med til at lave et Nummer, der morede Tilskuerne meget, idet det gik ud paa at vise, hvor hurtigt en Orlogsgast kan klæde om.

„Først kom *Niels* frem i daglig blaas, som det hedder, og han fik Besked om at klæde om i Gymnastikdragt. Jeg havde i Mellemtiden taget Gymnastiktøj paa, og et Par Minutter efter at *Niels* var kommet ind, dukkede jeg frem.

En Del Befalingsmænd fra Hæren, der overværede det, begyndte at maabe over, at det gik saa hurtigt, men Kompagnichefen gav mig en Balle, fordi det havde taget saa lang Tid, og jeg blev saa sendt ned for at klæde om i feltmæssig Udrustning. Denne havde *Niels* imidlertid allerede taget paa, og næppe var jeg kommet ind, før han dukkede op, og nu skal jeg love, at Landhærens Befalingsmænd var ved at tabe baade Næse og Mund.

De klarede dog op, da vi bagefter kom frem begge to.“

Begge Tvillingbrødrene, der nu er Medlemmer af Fredericia-Afdelingen, gav ogsaa det ovenfor skildrede „Nummer“ efter Jubilæumsfrokosten om Bord i *Fyen* for et Par Aar siden til stor Morskab for Marineforeningens Jubilarer.

Bog anmeldelser.

Børup Sørensen: SYD FOR STENBUKKENS VENDEKREDS. Gyldendals Boghandel, Nordisk Forlag. 155 Sider. Kr. 7,50.

Forfatteren *Børup Sørensen* giver i ovennævnte udmærkede Bog om Australien, hvor han i en Aarrække har opholdt sig, baade spændende og levende Beskrivelser af denne store Verdensdel gennem Tiderne, dens Historie under engelsk Overhøjhed, som Deportationssted, som Guldgraverland og i vore Dage som Faareavls- og Landbrugland. Det er en Bog, der paa en udmærket Maade udvider Kendskabet til det fjerne Land, og hvori selv de sidste Aars store Begivenheder i Østen og Japans Stræben efter Besiddelsen af det 5te Kontinent er levende beskrevet. E. W. M.

E. Briand de Crèvecoeur: OLFERT FISCHER, Københavns modige Forsvarer. Hirschsprungs Forlag. 283 Sider. Kr. 12,50.

Gennem denne letskrevne og underholdende, men tillige i høj Grad indgaaende og saglige Behandling af Søhelten *Olfert Fischers* Liv og specielt hans Manddoms Gerning som Københavns Forsvarer den 2. April 1801, har Chefen for Kystdefensionen, Kontreadmiral *Briand de Crèvecoeur*, paa en udmærket Maade udfyldt en Lakune i dansk Søkrigs-historie.

Bogen om *Olfert Fischer* er et Værk, som ikke alene af de sagkyndige, men af alle danske vil læses med stor Interesse, og ikke mindst indenfor Marineforeningens Medlemskreds er det et Værk, alle bør kende. H. de L.

Ved De —

at det svenske Panserskib „Göta“, bygget 1891 og udrangeret af den svenske Flaades Tal i 1943, i Modsætning til sit Søsterfartøj „Svea“ havde to helt firkantede Skorstene.

Limfjordens Færgfolk

— en særlig Slags Søfolk

Af

Skibsfører P. C. MOURITZEN, Sallingsund,
Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse
og Formand for Nykøbing M. Afdelingen.

UNDER
DANNEBROG

FEBRUAR 1945

Enhver, der interesserer sig for danske Samfundsforhold og har mere eller mindre Kendskab til Søfart og Fiskeri, ved, at disse Erhverv hyppigt kræver baade Konduite og Mod af deres Udøvere, naar det gælder om at klare en vanskelig Situation. Vi er derfor ogsaa stolte over det gode Omdømme, vore Søfolk og Fiskere har baade ude og hjemme. Der findes imidlertid en særlig Slags Søfolk, som de fleste har et meget ringe Kendskab til, og det er Færgfolkene. Ganske særlig i ældre Tider har disse ofte maattet yde en alvorlig Indsats i deres daglige Gerning for at opretholde Forbindelsen mellem Landsdelene. Et indgaaende Kendskab til de paa-gældende Farvande med deres specielle Strømforhold under alle tænkelige Vindretninger og -styrker og en absolut sikker Navigation er Forudsætningen for, at Færgen i daarligt og usigtbart Vejr følger sin Rute og Fartplan.

I ældre Tider, da Fremdrivningen udelukkende var baseret paa Haandkraft ved Brug af Aarer, stilledes der store Fordringer til Færgesætningernes Fysik. I Hundreder af Aar bestod Færgemateriellet i de indre danske Farvande af store, tunge, spidsgattede Kaage, roet ved Hjælp af 2—4 Aarer. Ved de betydeligste Overfarter i Limfjorden var de største Færgebaade ca. 20 Alen lange og godt 5½ Alen brede midtskibs. Af Last kunde de i godt Vejr indtage 20 fede Stude foruden en Del Passagerer.

Færgeløjer eller Anløbsbroer kendte man heller ikke til i ældre Tider. Ved Ind- og Udladningen benyttedes en Slidske, der lagdes op paa Fartøjets Kant, medens de Passagerer, der ikke var forsynede med Vandstøvler eller havde bare Ben, „vorde baaren“ — som der stod i de gamle Færgeregulativer — paa Færgemandens Ryg.

Gennem de fleste af Limfjordens Sunde kan der, naar Vinden stryger paa langs ad Fjorden, staa en svær Søgang, og samtidig løber der som oftest en haard Strøm. Under saadanne Forhold kunde Overfarterne med de gamle Færger hyppigt være meget vanskelige, og de krævede baade Mod og Kraft af Færgekarlene.

Ulykker med Tab af Menneskeliv, Dyr og Gods er da ogsaa indtruffet ved de fleste Overfartssteder, ikke mindst fordi Færgesæjterne, for hvem det gjaldt om at pine saa meget som muligt ud af Privilegiet, ikke lod Materiellet holde i behørig sødygtig

Stand — eller fordi Færgebaadene for at indtjene saa meget som muligt og helst lidt til næsten altid var overlastede. Af saadanne Ulykker skal her omtales nogle enkelte Eksempler:

Den 1ste April 1723 forliste Sallingsundfærgen Kl. 10 om Formiddagen, hvorved der alene fra Mors omkom 20 Mennesker tillige med en Del Folk fra andre Egne i Jylland. Ved det samme Overfartssted maatte man Natten mellem den 8de og 9de April 1862 kaste Størstedelen af en Last Stude over Bord, for at Færgen ikke skulde synke.

I September 1792 da Færgen en Eftermiddag Kl. 5 skulde afgaa fra Hvalpsund til Sundsøre med ialt 23 Sallingbønder, 18 Faar og 36 Tønder Sæderug, kom den ud i haard Søgang, hvorved den tog meget Vand ind. Færgfolkene vilde have noget af den ombordværende Rug kastet over Bord for derigennem at lette Fartøjet, men ingen af Passagererne vilde ofre deres Rug. Et større Mundhuggeri herom opstod, hvorunder Færgen sank med hele sin Last. Kun tre Mand blev reddet, medens de øvrige 20 Passagerer sammen med Færgfolkene druknede.

Denne indenskærs Spølykke dannede Grundlaget for et i Efteraaret i Statsradiofonien opført Hørespil med Titlen: *Medens Maagerne skreg* —, hvori netop Skænderiet mellem Færgemænd og Passagerer og disse sidste indbyrdes, akkompagneret af Stormens Susen og Maagerens Skrig, virkede meget illuderende.

Til Slut skal her blot gengives et Uddrag af en gammel Lig-tale over en Godsejer fra Mors, her udtaler Præsten følgende:

„Hvor sørgeligt, at den salig Godsejer skulde dø just nu, men saa skal og alle Godsejere“ — og efter at Præsten derpaa havde fremhævet den afdødes mange Dyder saa glimrende som vel muligt, fortsatte han:

„Men den salig Herre har ogsaa haft sine Prøvelser og Sorger. Saaledes skete det engang, at Færgen ved Sallingsund gik under med 24 af hans bedste og fedeste Stude, ej at tale om 4 Bønder, der ogsaa druknede.“

En gammel Rofærg fra Limfjorden. Færgen til Fur.
Gengivelse efter Maleri af Hans Jensen 1917. Privateje.

Saaledes har hver Overfart sine Ulykkesdage med Storm og Uvejr, hvorimod Menneskemagt ofte har maattet stride forgæves, men dog paa en saadan Maade, at vi, der i Dag sejler med de moderne og kraftige motordrevne Færger, ofte tænker paa de gamle Rofærgers Besætninger med stor Beundring. De udførte mangt et Stykke Sømandsarbejde, som vor Tids Færgfolk ikke kan gøre dem efter.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse og Formand for Københavns-Afdelingen Afdelingsarkitekt E. W. MARSTONs 70 Aars Fødselsdag.

Naar Marineforeningens brave Kammerat *Marston* runder Bøjen ved 70 Aars Pynten, kipper vi Flaget ikke alene i Københavns Afdelingen, men overalt i Marineforeningen.

Fra sin tidlige Barndom, men navnlig efter Togtet som værnepligtig med Krydserfregatten „Fyen“ til Middelhavet i 1898—99, har *Marston* næret den dybeste Interesse for og Kærlighed til Orlogs- og Koffardimarinens.

Da Marineforeningen blev stiftet i 1913, deltog han i den stiftende Generalforsamling og indvalgte her i det Udvalg, som udarbejdede Foreningens Love, og Aaret efter, da Københavns Afdelingen blev stiftet, valgtes han til dennes Næstformand. I 1916 blev han Medlem af Afdelingens Skyttelav, hvoraf han blev Æresmedlem i 1921 og samme Aar Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse. Da Digteren *Axel Juel* afgik som Redaktør af „Under Dannebrog“, overtog *Marston* dette vanskelige Hverv, og i 1929 efterfulgte han *Grosserer Schou* som Formand af Københavns Afdelingen.

I mange Aar har han arbejdet utrættelig for Bevarelsen af Fregatten „Jylland“, og han er nu Formand for Jyllands-Komitéen.

Paa talrige Maader har han virket for og i Marineforeningen, sine Evner som Arkitekt har han stillet til Raadighed ved Udfærdigelsen af Modeller, Konstruktioner og Tegninger, samtidig har han forfattet nogle af vor Forenings mest benyttede, friske Sange, som sikkert vil bevare deres Livskraft langt ind i Fremtiden, i hans formfulde og inspirerende Taler har han fundet Udtryk for det bedste af det, der har baaret Marineforeningen frem.

Men *Marston* har været meget mere for os end alt dette, han har først og fremmest været det gode Eksempel for os paa en varmhjertet, fint tænkende, hjælpsom og vennsæl Kammerat, hans lyse glade Sind har virket opmuntrende og forfriskende, og ofte har han virket forligende, naar Meningerne brødes.

Drivkraften i ham har været hans varme Følelser for Konge, Land og Flag, og skønt Søen ikke blev hans Livsbane, saa har han i sjælden Grad forstaaet Søens Folk, agtet deres Gerning og holdt Hævd over Orlogs- og Koffardimarinens bedste Traditioner og Minder.

Vi skylder derfor *Marston* en dyb og oprigtig Tak for alt, hvad han har betydet for Marineforeningen igennem de mange Aar.

Han nærmer sig nu sit Otium, vi vil gøre vort til, at dette bliver saa lyst og fredfyldt, som han i saa høj Grad fortjener det.

Paul Ipsen.

Meddelelse fra Bladudvalget.

De af Varedirektoratet stadig skærpede Papirrestriktioner har naturligvis ogsaa voldt Udgivelsen af Marineforeningens Medlemsblad mange og store Vanskeligheder. For at opnaa den krævede Besparelse vil det kun være muligt i 1945 at udsende Bladet i 10 Nr. à 8 Sider + et Dobbeltnummer i Sommermaanederne à 12 Sider, ligesom det røde Farvetryk paa Forsiden af Hensyn til Besparelse i Elektricitetsforbruget maa bortfalde.

De seneste Meddelelser fra Bladforlaget gaar dog desværre ud paa, at da Bogtrykkeren skal nedbringe sit Elektricitetsforbrug med 50 %, vil „Under Dannebrog“ antagelig kun kunne udkomme hveranden Maaned, dog, Forhandlingerne herom er endnu ikke tilendebragt, men Medlemmerne maa se den Kendsgerning i Øjnene, at de muligvis først faar næste Nr. af Bladet i April Maaned.

Medlemstilgangen

var i Januar paa 253 Mand, nemlig: Aalborg 7, Birkerød 39, Bornholm 5, Dragør 4, Ebeltoft 2, Fanø 25, Fredericia 11, Faaborg 1, Frederiksberg 7, Frederikshavn 4, Frederikssund 3, Haderslev 1, Hirtshals 13, Holstebro 1, Horsens 2, Hørsholm 1, Hjørring 6, Kerteminde 3, Korsør 14, København 29, Køge 1, Maribo 4, Nordre Birk 7, Nykøbing Mors 2, Nykøbing Sj. 1, Næstved 3, Nyborg 1, Odense 3, Randers 13, Ribe 1, Ringkøbing 1, Roskilde 1, Skagen 2, Silkeborg 2, Skælskør 1, Svendborg 1, Sønderborg 9, Thisted 8 og Vinderup 14.

Det kan samtidig oplyses, at Marineforeningens samlede Medlemstal pr. 31. Januar 1945 var 11.641 Mand. Vi mangler altsaa kun nogle faa Hundrede i at naa Tallet 12.000, og naar vi alle — hele Landet over — lægger os rigtig i Selen, maa vi snart kunne naa dette runde Tal.

Som særlig Opmuntring til den Afdeling, der indmelder Medlem Nr. 12.000, venter den af Marineforeningens Formand udsatte Ærespræmie, en smuk Søofficerssabel af sværdagtige Dimensioner. Sablen er nedarvet i Kommandør *Ipsens* Familie, oprindeligt tilhørende den kendte Søofficersslægt *Bjælke* og med Navnet *August Bjælke* indgraveret. (Se Billedet i „U. D.“s Maj Nr. 1944).

Spørgsmaalet er nu blot: naar og af hvilken Afdeling vindes *Bjælkes* Sabel?

Skærtorsdag den 29de Marts Kl. 1500 afholder Københavns Afdelingen sin aarlige Filmsforestilling i Parkteatret, Østerbrogade 79, for Medlemmer med Familie. Der vises den svenske Pragtfilm: *Orlogsmænd* m. m.

Efter Forestillingen Smørrebrødsbord, Bordbestilling til Parkrestauranten, Telf. C. 4048.

Billetter til Filmsforestillingen à Kr. 1.50 faas paa Afdelingens Kontor, Sct. Pauls Plads 10, daglig Kl. 12—14, undtagen Lørdag, i Dagene fra den 19de til den 27de Marts.

Eventuel Aflysning: senest 2 Dage forinden i „Berl. Tid.“, „Politiken“ og „Nationaltid.“.

Bestyrelsen.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Nordre-Birk Afdelingen indviede den 14/1 sin meget smukke og mønstergyldige Marinestue i „Lottenborg“ i Overværelse af Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, Næstformanden, Grosserer *Bønnelycke*, og Distriktsrepræsentanten, Lokomotivfører *Jørgensen* fra Roskilde, samt af Repræsentanter fra forskellige Nabo-Afdelinger. Med megen Smag og Omtanke er der her skabt en virkelig Seværdighed, og i den nye Marinestue, der er opstaaet ved et glimrende Samarbejde mellem Arkitekt *H. G. Olrik* og Afdelingens Medlemmer — samt ikke mindst disse sidstes Fruer — har den unge og initiativrige Afdeling skabt et virkeligt Hjemsted for en fasttømret Kammeratskabskreds, saaledes som vi kender det indenfor Marineforeningens Afdelinger Landet over.

Korsør Afdelingen afholdt den 14/1 en vellykket Stiftelsesfest med mange gode Taler. Under særlig højtidelige Former overrakte Formanden, Lokomotivfører *Volmann Hansen*, 25 Aars Emblemet til Afdelingens Jubilarer, hvorefter Festen afsluttedes med et muntret Bal.

Bogense Afdelingen afholdt Generalforsamling den 21/1. Formanden, Ingeniør *Vestergaard*, indledte sin Beretning med en Mindetale over den unge *Roman Hansen*, som omkom paa saa tragisk en Maade.

Medlemstallet er nu 69, og alle Valg var Genvalg. Generalforsamlingen afsluttedes med en Dans og Auktion over Pakker, skænket af Afdelingens Damer.

Birkerød Afdelingen indviede med stor Deltagelse den 21/1 sit Flag ved en smuk Festlighed. Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, der sammen med Næstformanden, Grosserer *Bønnelycke*, var kommet til Stede, holdt selve Indvielsestalen. Marineforeningens Drengorkester medvirkede ved den smukke Fest, og Naboafdelingerne i *Hørsholm-Rungsted* og *Nordre-Birk* bragte den nye Afdeling deres Hilsen og Lykønskninger. Til *H. M. Kongen* og Marineforeningens Æresformand, *Kronprinsen*, afsendtes telegrafiske Hilsner, ligesom Svar herpaa modtoges under stor Jubel. Endelig forevistes Flaadefilmene, og efter Middagen var der Bal paa Dækket, idet Salen var smukt dekoreret som Agterdækket paa en Orlogsmænd.

Vordingborg Afdelingen skænkede sin meget afholdte og energiske Formand, Købmand *Otto Petersen*, et meget smukt Billede paa hans 40 Aars Fødselsdag. Det var et Maleri af Mineskibet LOSSEN, hvori Formanden havde aftjent sin Værnepligt.

I den Anledning var hans gamle Chef fra LOSSEN, Kommandør *Ipsen*, sammen med Afdelingens Bestyrelse med Damer inviteret til en smuk og fornøjelig Fest i Hjemmet den 27/1.

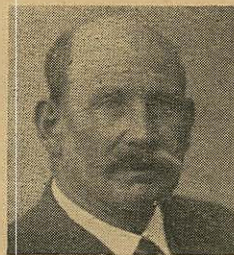
Maribo Afdelingen afholdt sin aarlige Generalforsamling den 1/2. Salen var smukt dekoreret med Signalflag og store Tegninger efter Forfatteren *Axel Thiess Skitser* og paa Bordet stod en Model af „Hejmdal“. Beretning og Regnskab godkendtes, og alle Valg blev Genvalg, idet Bestyrelsen dog i Stedet for afdøde Maskinmester *Houghton Larsen* suppleredes med Trikotagehandler *Gunnar Hansen*.

Fredericia Afdelingen afholdt den 2/2 sin aarlige Generalforsamling. Formanden, Mejeribestyrer *E. Larsen*, nævnedes i sin Beretning, at Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg havde søgt nærmere Oplysninger om Arrangement af det aarlige Sendemandsmøde i Fredericia i Aar. Afdelingens Medlemstal var steget fra 143 til 185. Alle Valg var Genvalg. Det vedtoges at arbejde paa Indretning af en Marinestue, hvortil Forberedelserne allerede var i god Gang.

Fanø Afdelingen afholdt den 4/2 Stiftelsesfest paa Hotel Nordby med ca. 130 Deltagere. I sidste Øjeblik lykkedes det Marineforeningens Formand samt Formanden for og Medlemmer af *Esbjerg* Afdelingens Bestyrelse med Damer at komme over til Øen i en lille Fiskerbaad i haard Snestorm, da Færgen stod paa Grund.

Efter at Kommandør *Ipsen* havde hejst Flaget med mægende Ord om nøje at overholde vort højtidelige Flagceremoniel, bød Formanden for vor nye Fregat, Skibsbygmester *Christoffersen*, Velkommen og lovede, at Afdelingen hurtigt vilde vokse langt ud over de nuværende 80 Medlemmer. Trods alle Tidens Vanskeligheder fik Dagen det smukkeste Forløb, stærkt nationalt præget og baaret oppe af Fanøboernes djærve Sømandssind. Der indløb hjertelige Hilsener fra *H. M. Kongen* og fra *Kronprinsen*.

Frederiksberg Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling den 6/2. Under Dirigenten, Branddirektør *Stæhr-Johansens* myndige Ledelse gled alt smertefrit. Alle Valg blev Genvalg, og Aftenen sluttede i god Stemning om Smørrebordsbordet.

Løgstør Afdelingen, een af vore yngste Afdelinger, har den 23/1 haft den Sorg at miste sin afholdte og energiske Formand, Installatør *Oskar Hall*.

Hall var Medstifter af Hirtshals Afdelingen og mangeaarig Næstformand her, og det faldt derfor kun naturligt, at han ved sin Flytning til *Løgstør* straks deltog i Arbejdet for Marineforeningens Sag i denne By, og at han ved Afdelingens Stiftelse valgtes til dens Formand.

Oskar Hall begravedes den 31/1 under stor Deltagelse — ikke mindst fra Marineforeningen, hvis Medlemmer med Flaget i Spidsen viste deres Formand den sidste Ære.

Store-Heddinge Afdelingen begravede den 1. Januar under stor Deltagelse fhv. Skipper *Jens Søren Petersen* fra Rødvig. Marineforeningen paraderede med Flaget ved Graven.

Faaborg Afdelingen. Den 5/1 begravedes et afholdt Medlem af Marineforeningen, *Carl Sonnenberg*, fra Faaborg Kirke. Marineforeningens Flag paraderede ved hans Baare og sænkedes over hans Grav.

Nykøbing M. Afdelingen mistede den 8/1 et af sine ældste og mest interesserede Medlemmer, Trafikassistent *C. F. Drachenberg* — den sidste direkte Ætling af den navnkundige Søfarer *Chresten Jacobsen Drachenberg*, som døde i Aarhus i 1772 — 146 Aar gammel.

Ved Baalfærden bragte Afdelingens Formand, Skibsfører *Mouritzen*, fra Kammeraterne i Marineforeningen en sidste Hilsen til den gamle Orlogsgast og Sejlsportsmand.

Ære være deres Minde.

Fra Hav og Havn.

Med sagkyndig Støtte fra Nationalmuseet bliver der foretaget en indgaaende Undersøgelse af den historiske Slotsø i Nakskov Fjord. Paa Øen, der ikke tidligere har været undersøgt af Fagfolk, findes Ruinerne af Slottet Engelborg, som Kong Hans anlagde i 1510 som Værn mod Lybækkerne, samt Resterne af et Skibsværft, som Kong Hans ogsaa anlagde, og som senere Christian IV gjorde til et af Datidens største Orlogsværfter. Udgravningen foretages af Elever fra Nakskov Gymnasium under Tilsyn fra Nationalmuseet.

(Danmarksposten).

*

Emile Robins Legat til den Redningsbaadsbesætning, der under Forsøg paa at redde Skibbrudne udsætter sig for størst Fare, er for Aaret 1944 tildelt Mandskabet ved Redningsstationen *Sæby* som Belønning for Redning af 4 Skibbrudne fra et minesprængt Skib den 12. November. Baadformanden maatte bl. a. med Line om Livet springe i Søen for at komme til at slaa en Line om de 4 Søfolk, som paa den Maade blev halet ombord i Redningsbaaden.

*

Sognepræst *Appelberg* i Ringkøbing, der tidligere har været Lærer ved Navigationsskolen i Philadelphia og i sin Ungdom har sejlet som Styrmand, har nu i sin Præstegaard begyndt en Aftenskole med Undervisning i Søfartskundskab og Sprog. Tilslutningen er blevet saa stor, at der er 40 Deltagere, fordelt over to Kursus.

Iøvrigt er der i Ringkøbing det Særsyn, at Sørenen blandt sine Medlemmer tæller en Præst, nemlig Pastor *Appelberg*.

Pastor *Appelberg* er et interesseret Medlem af Marineforeningen.

En gammel Orlogsmands Endeligt.

Under den haarde Vinterstorm i Slutningen af Januar Maaned i Aar skete der en alvorlig Søulykke i Kattegat mellem Mariagerfjord og Fornæs. Det var den danske Sandpumpedamper „*Holger*“ af København, der forliste med 7 Mands Besætning. En Jolle med Kaptajnens og Styrmandens stivfrosne Lig er drevet ind paa Djurslands Nordkyst, ligesom der senere er fundet flere Lig. Man er dog ganske uden Kendskab til de nærmere Omstændigheder ved „*Holger*“s Forlis.

Det forulykkede Skib var i sin seneste Skikkelse ikke kendt af ret mange, og kun faa anede, at dette lave, brede Arbejdsfartøj havde kendt straalende Dage som Orlogsskib.

I 1873 søsattes Kanonbaaden „*Falster*“ fra Orlogsværftet. Deplacementet var paa 390 Tons og Maskineriet paa 500 HK. Armeringen bestod oprindeligt af 1 Stk. 10 Tommers Forladekanon samt 2 Stk. 4 Pd.s riflede Kanoner — senere hen ændredes Armeringen til 1 Stk. 57 mm P. K. og 6 Stk. 37 mm Revolverkanoner. „*Falster*“ tjente i mange Aar hovedsagelig som Skoleskib for Søværnets Ingeniørevskole (S. & M. Skolen), og flere af de Mænd, som i Dag staar i Spidsen for vore store industrielle Virksomheder, har i deres Ungdom tilbragt mangen en Sommer i gamle „*Falster*“ paa Tøgt i de danske Farvande.

Efter forrige Verdenskrig udrangeredes den gamle Kanonbaad, som under Sikringsstyrken havde haft en kort Renæssance som Vagtskib i Sundet. I 1919 blev den slettet af Flaadelisten og købt af A/S Københavns Mørtelværker, som ved Ombygningen af det gamle Jernskib, hvis Skrog var særdeles velbevaret, fik en udmærket Sandpumper. Under dette Firma Rederiflag har den gamle Orlogsmænd nu endt sine Dage.

H. de L.

Fra Kaperstyrmand til Maanedslieutenant.

Uddrag af Generalkrigskommissær Gustav Grüners Erindringer.

Ved Fuldmægtig, Søløjtnant (R) *Honnens de Lichtenberg*.

(Fortsat).

I August Maaned 1812 var hele Nørrejylland's Roflotille, 8 Kanonbaade og 6 Kanonjoller under Premierløjtnant *de Falsens* Kommando, samlet ved Grenaa. Den 18de om Aftenen observerede *Grüner*, der havde Inspektionsvagt, 2 Kutter-Brigge udfor Fornæs, hvor deres Fartøjer var i Land for at plyndre. *Falsen* stod straks til Sø med Flotillen, Kl. 2230 var de kommet den ene engelske Brig paa Kanonskuds Distance, og paa klos Hold optog Løjtnant *Falsen* Kampen med Briggen, der var ganske uforberedt paa Angrebet. Efter 3 Timers Kamp syntes Briggens Ild at være i Aftagende, da dukkede pludselig den anden Brig frem af Mørket og holdt for fulde Sejl ned mod de danske Kanonbaade, som nu blev tvunget til at tage Kampen op med den nye Modstander. Den sidste Brig, som fik flere langskibs Skud, blev ilde tilredt, dens Foremærsstang blev bl. a. skudt ned — imidlertid holdt den østover og trak derved de danske Kanonbaade med, saaledes at disse til Slut mistede Følningen med begge de engelske Skibe.

Humøret var derfor langt nede hos *Grüner* og de andre Kanonbaadskommandører. — „... men som jeg gaar paa Dækket, faar jeg det Indfald, at forsøge en Vovestreg, ved at fuld Hals at raabe: Jeg har Briggen ret Sønder for mig, og det gjorde sin Virkning. Lieut. *Falsen* kendte min Stemme, og raabte tilbage: Hvor har De Briggen Lieut. *Grüner*, jeg vidste Satan, hvor den var og turde ikke videre nøjagtig opgive det, men svarede i en Hast: tillader De jeg styrer Cours efter den, skal De se hvor den er, og holdt ud fra Flotillen uden at faa noget Svar, og styrer sydlig da jeg nogenlunde kunde orientere mig, at Briggen maatte være i den Retning. Lieut. *Linde* fulgte mig som tro Kammerat, og vi lod staa til ved forceret Roning at holde syd efter, og holdt skarpt Udkik, ... omtrent en Time forløb opdagede vi en mørk Plet paa Søen forude om Bagbord, jeg tvivlede ikke paa det var den Brig vi søgte, og efter nogle Minutters forløb kunde vi skimte Briggens Takkelage — og efter en kort tids forceret Roning, naar vi paa kort Canon Skuds Distance.

Den øvrige Flotille havde vedblevne at styre sin Cours Westlig imod Jydske Kysten, men nu aabnede vi er Ildsvælg og begyndte at bearbejde ham og dundre de bedste vi kunde, som blev eftertrykkeligt besvaret af Briggen, der havde faaet Tid til at ordne den Forstyrrelse, der var overgaaet ham først paa Natten og var vist lykkelig ved at erfare, at han kun havde 2 Canoner i mod sig, men om vi endogsaa skulde stridt Striden ud uden Undsætning var det min faste Bestemmelse, da jeg kunde stole paa *Linde* at entre ham ifald vore Canoner var utilstrækkelige til at bringe ham til at stryge, men efter at vi havde beskudt Briggen i nogen Tid kom *Falsen*, ledet af Canonaden forceret i den Retning for at være med, men nu var vi *Linde* og jeg mellem to Ild, thi den øvrige Del af Flotillen begyndte deres Skydning længe før de var i vores Linie og deres Kugler gik over os hen, som vi virkelig frygtede mere end Fienden.

(Fortsættes).

Ved De at

det gamle Redningsbaadshus ved Torsminde paa Jyllands Vestkyst nu er ombygget til Kirkesal.

Statens civile Søfartsinstitutioner I.

FYRSKIBSTJENESTEN

Af

Fyrskibsfører, Kaptajn M. TRONDAL

MARTS—APRIL 1945

Omkring de danske Kyster — ved de forskellige for Søfarten farlige Grunde og Rev — er Fyrskibene forankret, under normale Forhold 13 ialt.

Fyrskibet med den mest idylliske Beliggenhed er vel nok „Lappegrunden“ Nord for Helsingør. Her er tillige stærk Skibsfart til og fra Sundet, den internationale Vandvej fra Kattegat til Østersø. I Nordsøen er der tre Fyrskibsstationer. Længst mod Vest ligger „Horns Rev“, advarende mod Revet af samme Navn. Her i Nabolaget har vi ogsaa „Vyl“, maaske det ensomst og farligst beliggende af vore Fyrskibe, medens „Graadyb“ danner Anduvningsmærke for Indsejlingen til Esbjerg og er Vejleder for Hurtigruterne paa England og Frankrig. I Østersøen har vi sydligst „Gedser Rev“ og i Skagerak nordligst „Skagens Rev“. I Kattegat — ved Læsø, Anholt og Schultz's Grund — samt i Store Bælt er Resten af Fyrskibene placeret.

Alle Skibene er bygget stærkt og solidt af Egetræ paa danske Skibsværfter — de nyere i Faaborg. De danske Fyrskibe er rødmaalede med et hvidt Kors udenbords (dannebrogfarvede), heri er Stationens Navn malet med sorte Bogstaver, og de fører Splitflag med Fyr- og Vagervæsenets specielle Mærke: Anker og Krone i Guld, anbragt i øverste røde Felt nærmest Flagspillet.

Fyrskibenes Hovedopgave er som de yderste Forposter ved Indsejling til og Gennemsejling af vore Farvande, at vejlede Skibsfarten. Dette sker om Natten ved et stærkt Linsefyr med elektrisk Lyskilde, anbragt paa Toppen af Fyrmasten, og i Taage ved Signal fra en Luftsirene i Forbindelse med kontinuerlige Radiopejlsignaler. De fleste Fyrskibe er forsynet med Radiotelegraf- og Telefonstation og har flere Opgaver af retnings- og sikkerhedsmæssig Art, ligesom der foretages meteorologiske og hydrografiske Observationer m. v.

Bemandingen bestaar i de større, motorfremdrevne Fyrskibe af 2 Førere — Mænd med Skibsføreruddannelse og som Regel Reserveofficerer i Søværnet —, 2 Maskinister, 2 Radiotelegrafister, der tillige gør Matrostjeneste, 1 Skibskok, 2 Overmatroser og 2 Matroser, hvoraf den ene som Reservekok sørger for Madlavningen under Kokkens Landlov; 11 Mænd i det hele, hvoraf der stadig er 7 Mænd til Tjeneste om Bord. De, i Forhold til Skibenes Størrelse, meget svære Ankerkæder og Spil fordrer i haardt Vejr og under vanskelige Forhold megen og haandfast

Betjening, ligesom de store Forsynings- og Redningsbaade skal kunne sættes ud og hejses i paakommende Tilfælde. Der er i det hele fuldt op af Arbejde om Bord, selv om Daglivet om Bord ikke præges af det haarde Slid. Skibet med alt Tilbehør af forskelligt Gods, Maskiner og Apparater, fordrer dagligt Tilsyn og Vedligeholdelse, for at alt kan være i Orden og intet svigte. Skibsfarten venter — med Rette —, at Fyrskibet Dag og Nat Aaret rundt kan udføre sine Functioner og afgive reglementerede Signaler. Desuden holdes der Udkig Døgnet rundt med Vejr og Vind, ja, med alt hvad der sker indenfor Synsvidde. Vagterne er inddelt saadan, at der er 1 Mands Udkig om Dagen og 2 Mand om Natten, idet intet i og udenom Stationen maa undgaa en Fyrskibs-Vagtmands Opmærksomhed.

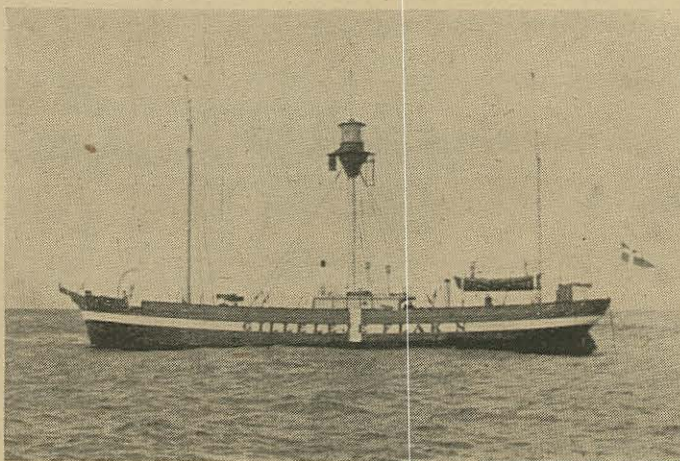
Tjenesten, Vagterne, det daglige Arbejde i et saadant, efter sin Opgave stilleliggende Skib, kan for udenforstaaende synes ensformig og kedsommelig. Men Tiden gaar i Reglen for de fleste forbavsende godt — her som overalt, hvor Regelmæssighed og System er fremherskende. Maaltiderne falder paa Klokkeslet, og Kosten er god, omend lidt ensformig.

Vind og Vejr skifter hyppigt og giver rigelig Afveksling i den daglige Ensformighed, men selvfølgelig vil en Kværlant eller den, der er disponeret for Søsyge eller Melankoli, ikke holde ud ret længe i et Fyrskib, selv om vor Tids Radioudsendelser har revolutioneret Fyrskibsmændens afsondrede Tilværelse. Fritiden om Bord udnyttes til forskelligt Haandværksarbejde, Brevskrivning og Læsning, idet de fleste Fyrskibe har en stor Bogkasse fra Søfartens Bibliotek.

Postforbindelse med Forsyning af Gods, Proviant m. v. sker pr. Damper eller Baad op til 4 Gange om Maaneden. Nordsøskibene dog kun 2 Gange. Med samme Forbindelse skifter ogsaa Landlovsholdene, efter en Maanedes Tjeneste følger nemlig 14 Dages Landlov. De allerfleste af Fyrskibspersonalet er gifte Folk, saa Landgangsdagene er selvsagt det store Lyspunkt i Tilværelsen og imødeses med Forventning og Glæde baade af den, der gaar i Land, og af Familien derhjemme.

Præger nu Fyrskibstjenesten sin Udøver? — Maaske til en vis Grad. Dog ikke som i ældre Tid, da Landlov og Kommunikation var sjældnere. En ældre Sømand, der havde tilbragt 35 Aar i Fyrskibe, udtalte ved sin Afgang: „De første 30 Aar var de værste, siden gik det bedre.“

For Fyrskibsmændene af i Dag er Radiofoniusendelserne den store Hjælp og Adspredelse under de lange, ensomme og afsondrede Vagter.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Til vor Æresformand *Kronprinsens* Fødselsdag den 11te Marts sendte Marineforeningen en Blomsterhilsen, ligesom Hovedbestyrelsen, der paa denne Dag var samlet til Møde, afsendte en skriftlig Lykønskning.

Marineforeningens Formand har i den Anledning fra *Hans kongelige Højhed* modtaget et Takkebreve med en hjertelig Hilsen til alle Marineforeningens Medlemmer Landet over.

Sendemandsmødet 1945.

Paa Grund af Forholdene har Marineforeningens Hovedbestyrelse eenstemmigt besluttet at aflyse det ordinære Sendemandsmøde, der var tænkt afholdt i Fredericia i Maj Maaned.

Den 2den April — Aarsdagen for Slaget paa Reden — nedlagde Marineforeningens Formand sammen med Næstformanden som sædvanlig en Krans paa Heltegraven paa Holmens Kirkegaard.

Meddelelse fra Bladudvalget.

Til Oplysning og Imødegaaelse af eventuel Kritik skal det meddeles, at UNDER DANNEBROGs øjeblikkelige Format, Papirkvalitet, manglende Forside og Farvetryk m. m. alt sammen er affødt af Vareforsyningsdirektoratets for Tiden gældende Papirrestriktioner og Sparebestemmelserne vedrørende Elektricitetsforbruget, hvilke sidste ogsaa er Skyld i, at Medlemsbladet indtil videre kun kan udkomme hver anden Maaned.

Registeret over de danske Kirkeskibe.

Pastor *Strunges* Artikler om danske Kirkeskibe i Medlemsbladet for November og December i Fjor har sammen med Museumsinspektør *Hermansens* Artikel om samme Emne i Sømandsmissionens Julebog 1944 vakt megen stor Interesse for en Indsamling af Oplysninger om Skibsmodellerne i de danske Kirker.

Kronborg-Musæet, Søfartens og Marinens Biblioteker samt *Indenlandsk Sømandsmission* har sluttet op om Tanken, ligesom *Hovedbestyrelsen* har tilsagt *Marineforeningens* fulde Støtte til Arbejdet med Registreringen af alle danske Kirkeskibe.

Netop i disse Dage er der tilsendt Afdelingsformændene nogle Spørgeskemaer — og flere kan om ønskes rekvireres fra Hovedkontoret — saaledes at de indledende Undersøgelser nu kan paabegyndes, og hertil forventer den nedsatte Komité, at Marineforeningens Medlemmer Landet over vil give en hjælpende Haand.

Alle Kirker indenfor vore 82 Afdelingers Omraade skal undersøges. Findes der eet eller flere Kirkeskibe, skal et af de udsendte Skemaer udfyldes for hvert enkelt Fartøj. Skemaerne sendes fra Afdelingerne til Hovedkontoret, og de ender til Slut paa Søfartsmusæet paa Kronborg, hvor det indsamlede Materiale vil blive bearbejdet af sagkyndige.

Marineforeningens Bistand i Kirkeskibssagen tænkes udført paa den Maade, at f. Eks. Afdelingernes ældre interesserede Medlemmer slaar sig sammen om en sagkyndig Vurdering af Byens og dens nærmeste Omegns Kirker, medens nogle af de yngre Medlemmer paa Cykleture gennemtrawler Omegns Kirker. Maalet er i første Række ved Besøg i hver eneste dansk Kirke at undersøge, om der findes et Kirkeskib — og i bekræftende Fald, da at meddele de nærmere Oplysninger herom.

Gennem Arbejdet med Indsamling af Oplysninger om de ofte gamle, nationale og kulturhistoriske Husflidsarbejder, som disse Skibsmodeller repræsenterer, samt ved Undersøgelse af de Skikke og Ceremonier, som i mange Tilfælde knytter sig hertil, kan Marineforeningens Medlemmer medvirke til at sikre Eftertiden en Viden og Forstaaelse om gammel dansk Kultur gennem Dannelsen af et enestaaende Register over Skibsmodellerne i vore Kirker.

Medlemstilgangen

var i Februar paa 114 Mand, nemlig: Aabenraa 1, Aarhus 3, Birkerød 7, Bornholm 1, Bogense 1, Brande 5, Dragør 1, Faaborg 1, Fanø 3, Frederiksberg 6, Frederiksværk 4, Haderslev 3, Helsingør 3, Hirtshals 3, Holbæk 1, Holstebro 3, Herning 3, Hørsholm 2, Kerteminde 2, Kolding 2, Korsør 2, København 12, Lemvig 2, Maribo 3, Middelfart 5, Møen 1, Nykøbing Falster 2, Nykøbing Sj. 1, Næstved 3, Odense 3, Ringe 3, Ringkøbing 3, Roskilde 1, Rudkøbing 2, Slagelse 1, Svendborg 9, Struer 2, Varde 1, Vejle 2 og Vordingborg 1.

I Marts Maaned har Tilgangen af nye Medlemmer været paa 144 Mand, som fordeler sig saaledes: Aabenraa 4, Aalborg 12, Assens 2, Birkerød 5, Dragør 1, Esbjerg 1, Fakse 1, Fredericia 13, Frederiksberg 5, Frederikshavn 6, Frederiksværk 2, Helsingør 14, Herning 1, Hjørring 3, Holbæk 1, Hørsholm 1, Kolding 2, Korsør 1, København 20, Nakskov 9, Nordre Birk 25, Odense 2, Præstø 2, Ringe 2, Rudkøbing 1, Sejerø 1, Svendborg 3, Viborg 2 og Vordingborg 2.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Maanederne Februar og Marts har som sædvanlig staaet i Generalforsamlingernes Tegn. Desværre nøder den knebne Plads os til kun at bringe nogle meget korte Fakta som Uddrag af de mange fyldige Referater, der er indsendt til Redaktionen.

Møen lagde for den 4. Febr. Medlemstallet er nu 97. Nyvalgt til Bestyrelsen blev Installatør *Balle*, der samtidig valgtes til Formand, samt Pakhusforvalter *Egon Petersen*.

Københavns Afdelingens Generalforsamling dirigeredes af Mester *Holst*. Matros-Kvartermester *A. Andersen* indvalgtes i Stedet for *Arne Holst*, som er overgaaet til Birkerød. Til Opretholdelse af *Musikkorps*et vedtoges en Kontingentforhøjelse paa 3 Kr. *Hoffmann* fik overrakt et Bordflag — han havde i det forløbne Aar indmeldt 100 Mand i Afdelingen.

Frederiksberg Afdelingen afholdt sin første Generalforsamling den 6/2. Medlemstallet er 122. Paa det kommende Aars Program er noteret: en Bødekasse, samt Oprettelse af en Marinestue og et Skyttelav.

Lenvig. Til Bestyrelsen nyvalgte *Lars Jensen*, Thyborøn. Medlemsantal: 280. Afdelingens Formue er paa 1840 Kr., GEORG STAGE Fondet 384 Kr. og Minebøssen 274 Kr. Under *Eventuelt* havde flere Ordet for at give Udtryk for deres Tro paa Marineforeningens nationale Opgaver i Fremtiden.

Kerteminde. Overskuddet fra en Pakkefest uddeltes sammen med Minebøssens Indhold, ialt 180 Kr., til Enker efter Fiskere og Søfolk fra Kerteminde og Omegn. Et Medlem, Maskinsmed *Paul Hansen*, overrakte som Gave til Afdelingen en af ham selv udskaaet meget smuk Flagmast i Asketræ med forskelligt Tilbehør skaaet i Ben.

Brande. Regnskabet sluttede med et Overskud paa 203 Kr. Til Bestyrelsen nyvalgte fhv. Lokomotivfører *Emil Nielsen*.

Randers Afdelingens Formand hæftede sig i sin Aarsberetning særlig ved Afdelingens 25 Aars Jubilæum og Sendemandsmødet som Aarets to store Begivenheder. Medlemstallet er 310. Nyvalgt til Bestyrelsen blev *H. Becher*. Ogsaa for Afdelingens Legatfond, Skyttelav og Sommerhus blev der aflagt Beretning.

Faaborg tæller nu 131 Medlemmer. Til Bestyrelsen nyvalgte Chauffør *W. Jørgensen* og Automobilforhandler *M. P. Jørgensen*. Der fremsattes Forslag om Fanevagt ved Medlemmernes Begravelse og Ønsker om flere Foredrag med Lysbilleder.

Præstø Afdelingen tæller efter 1 Aars Forløb nu 64 Medlemmer. Alle Valg var Genvalg.

Hørsholm/Rungsted sluttede sit Foreningsaar med et Medlemsantal paa 86 Mand. Der arbejdes stærkt paa Oprettelse af en Marinestue. Jernstøber *Tang Holbek* udnævntes til Æresmedlem. Af en særlig Julefond er udbetalt 100 Kr.

Hjørring vedtog paa sin Generalforsamling den 18/2 et Regultativ for den nye Minebøsse, hvis Midler skal gaa til velgørende Formaal.

Køge vedtog en mindre Ændring i § 5 i Afdelingens Vedtægter omhandlende Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Nyvalgt blev Skibsprovianteringshandler *P. Christensen*, ligesom Restauratør *Chr. Pedersen* blev valgt til Kasserer.

Holstebros Formand, Ingeniør *Bendix*, meddelte ved Generalforsamlingen den 18/2, at Afdelingen talte 80 Medlemmer — Kassebeholdning 445 Kr.

Marineforeningens Skyttelav — København — holdt en prisværdig kort Generalforsamling, hvor Beretning og Regnskab godkendtes. Lods Landts smukke Maleri af Kongeskibet „Dannebrog“ blev rundet paa Lodseddél Nr. 379.

Løgstør mindedes sin afdøde Formand, Installatør *Hall*, til hvis Efterfølger Matros *Jens Harbo* valgtes. Til Bestyrelsen nyvalgte Brofoged *Mouritzen*, Aggersund.

Korsør Afdelingens Formand gjorde i sin Aarsberetning den 24/2 Rede for Anlæggelsen af Marinegraven paa Korsør Kirkegaard, i Bidrag hertil var der ialt indkommet 4645 Kr. Generalforsamlingen udnævnte *Chr. Clasen* til Æresmedlem af Afdelingen.

Rudkøbing vedtog den 24/2 at oprette et GEORG STAGE Fond og hertil straks at overføre en Restkapital fra Indsamlingen til Restaurering af Kirkeskibet i Rudkøbing Kirke.

Det vedtoges tillige at gaa ind for, at UNDER DANNEBROG, naar Tiden er inde, bør overtages for Marineforeningens egen Regning.

Middelfarts Medlemmer indsamlede ved den aarlige Generalforsamling 110 Kr. til Vedligeholdelse af en ilanddreven Sømands Grav. Til Bestyrelsen nyvalgte Salgschef *J. Chr. Petersen*.

Kalundborg. Beretning og Regnskab godkendtes. Genvalg. Et Udvalg til Dannelse af Skyttelav nedsattes.

Esbjerg valgte Afdelingens første Formand, Overbetjent *Thielfold*, og den mangeaarige Kasserer, Styrmand *S. Johansen*, til Æresmedlemmer. Til Kasserer nyvalgte *Borgen Poulsen*.

Kolding. Som i de fleste Afdelinger indledede Formanden Generalforsamlingen med i varmtføjte Ord at mindes de danske Søfolk og Fiskere, som har sat Livet til under Udførselen af deres farefulde Gerning. Den mangeaarige Flagmand, Overtoldbetjent *Schönheinz*, udnævntes til Æresmedlem. Endelig indsamledes 300 Kr., som skal bruges til Afdelingens 30 Aars Stiftelsesfest til næste Aar.

Viborg valgte Installatør *Viggo Petersen* til nyt Medlem af Bestyrelsen. Spørgsmaalet om Oprettelse af en Marinestue var atter paa Tale — men udsattes indtil videre.

Bornholm vedtog at lade anlægge en Fællesgrav paa Rønne Kirkegaard, hvor alle de ukendte, som driver i Land paa Bornholms Kyster, kan blive jordet. Afdelingen har en Formue paa 4880 Kr. samt *Knud Lunds Mindelegat* paa 2500 Kr. og 775 Kr. i Fonden „Vedligeholdelse af ubekendte Sømands Grave“. Der bevilligedes 75 Kr. til *Bombøbssens* og 100 Kr. til en druknet Kammerats Hustru — endvidere gav en Indsamling til en Sømandsenke 283 Kr.

Struer tæller 76 Medlemmer, hvilket er en Fremgang paa 13. Diskussion om Afdelingens Love og Medlemsbladet.

Ringe melder om Genvalg paa Generalforsamlingen d. 25/2.

Hadsund er nu paa 73 Mand, hvoraf godt Halvdelen mødte til Generalforsamlingen den 26/2. Denne forløb glat og smertefrit, men for første Gang blev Flaget nedhalet og Køjerner udgivet allerede ved 4 Glas.

Nakskov. Ved Generalforsamlingen den 3/3 overrakte Formanden under højtidelige Former 25 Aars Emblemet til Bankdirektør *Østergaard* og Blikkenslagermester *A. Rasmussen* — det var første Gang, Uddelingen fandt Sted i Nakskov.

Roskilde Afdelingens Formand bød den 4/3 de i Aarets Løb indmeldte 15 nye Medlemmer særlig Velkommen. 25 Aars Jubilarerne var Afdelingens Gæster ved den efterfølgende Spisning, hvorunder Formanden under højtidelige Former overrakte de paagældende 25 Aars Emblemet.

Herning Afdelingens Formand udtalte ved Generalforsamlingen den 4/3 nogle smukke Mindeord over Afdelingens Distriktsrepræsentant, afdøde Konsul *Anton C. Nielsen*, Aarhus. Bestyrelsen blev udvidet fra 5 til 7 Mand, og Afdelingen tæller nu 108 Medlemmer.

Svendborg Afdelingens Formand kunde ved Generalforsamlingen den 17/3, som forløb ualmindelig hurtigt, oplyse, at Afdelingen har et Medlemstal 216. Kassereren fik Generalforsamlingens Anerkendelse for sin gode Ledelse af Afdelingens Økonomi — hvorefter man sluttede Aftenen med kammeratligt Samvær.

Horsens holdt Generalforsamling den 25/3 med stor Tilslutning. Dommer *Skovgaard* dirigerede, og Formanden rettede en særlig Velkomst til de nye Medlemmer, der ved

denne Lejlighed for første Gang var til Stede. Nyvalgt til Bestyrelsen blev Installatør *Alf Wiedemann*.

Ringsted Afdelingen holdt ligeledes Generalforsamling den 25/3. Under de alvorlige Forhold har Afdelingen haft et stille Aar — den sender en Hilsen til alle Kammeraterne Landet over.

Køge Afdelingen afholdt sin aarlige Stiftelsesfest ved en Middag den 18/3, hvortil Afdelingen ydede et Tilskud til hver Kuvert. Den vellykkede Aften sluttede med en Svingom til Harmonikatoner.

Vordingborg Afdelingen afholdt den 11/3 en „Koneaften“ med Pakkefest og mange morsomme Konkurrencer. Fra Forsamlingen, der talte ca. 150 Mennesker, afsendtes et Lykønskningstelegram til Marineforeningens Æresformand, Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen*.

Under meget stor Deltagelse begravedes paa Randers Kirkegaard den tidligere Lodsformand ved Randers Fjord Lodseri, Reserveløjtnant *Rasmus Nielsen*. Ved Graven bragte *Randers* Afdelingens Formand den gamle Sømand en sidste Hilsen og en Tak for hans Trofasthed mod Land og Flag samt Kammeraterne i Marineforeningen, hvorpaa Afdelingens Flag sænkedes over Graven.

Middelfart Afdelingen har mistet et af sine mest trofaste Medlemmer, Toldopsynsmand *Henrik Jensen*, Strib, der den 4/2 afgik ved Døden, 67 Aar gammel.

Den 10/3 begravedes den 87-aarige Havnefoged *Niels Nielsen* i *Vordingborg*. 6 af Marineforeningens Medlemmer stod Æresvagt ved Kisten, ligesom Kammeraterne bar den gamle Søulk til den sidste Ankerplads. Her bragte Afdelingens Formand en sidste Hilsen, og Flaget sænkedes over Graven.

Ære være Deres Minde!

I November 1944 drev Liget af en ukendt Sømand i Land ved *Middelfart*, hvor det blev jordet paa Kirkegaarden.

Marineforeningen i *Middelfart* har nu sørget for, at den ukendte Sømands sidste Hvilested er sat i Stand og forsynet med en smuk hvid Marmorsten med følgende Inskription:

Tavs og ukendt kom du i Land
Navnet kun findes paa Himmels Strand.

Fra Hav og Havn.

Europæisk Rekord i Dybdedykning.

sattes den 14. December 1944 i Stockholms Skærgaard af Teknologen *A. Zetterstrøm*, som gik ned til 110 Meters Dybde. Den tidligere Rekord var paa 104 m, den var sat i England, og den største Dybde, der hidtil var naaet i Sverige, var paa 80 Meter.

Ved Dykningen anvendtes den af *Zetterstrøm* selv opfundne Metode at erstatte Luften med syntetisk Gas (Syntesgas) med stort Indhold af Væde.

Dykningen udførtes fra den svenske Flaades Bjergningsfartøj „*Belos*“ under Marineforvaltningens Ledelse.

Sv. Sjøf. Tids. Nr. 52/1944.

Danmarks ældste Sejlskib solgt.

Danmarks ældste, og som man regner med ogsaa Verdens ældste Sejler, Galeasen „*Trelholm*“, der for godt 200 Aar

siden er bygget i Nakskov, er af Kaptajn *Clausen* solgt til Fabrikant *Børge Bøjl*, Søborg.

Navigationkursus.

Rundt om i Landet er der stor Interesse for Navigationsundervisning, og der har i Vinter været oprettet flere private Kusus. I *Middelfart* har saaledes en Snes Medlemmer af *Middelfart* Sejlklub arrangeret et saadant Kursus med Havnefoged *Madsen* som Leder. Man har gennemgaaet det Pensum som kræves til Kystskippereksamen.

Et Navigationskursus i *Allinge*, som i Vinter har været afholdt under Ledelse af Fyrpasser *Juul Hansen*, er nu afsluttet. Af de Elever, der har deltaget i Undervisningen, kan de fem indstilles til Kystskippereksamen.

En dramatisk Optakt.

Da vi fra *Esbjerg* med Marineforeningens Formand i Spidsen den 4^e Februar satte Kurs mod Færgelejet i *Esbjerg* for at gaa om Bord i Færgen til *Fanø*, var Vejret egentlig ganske godt, men i Løbet af kort Tid stod Himmel og Hav i eet i et blændende Snefog, og den skønne Ø derovre forsvandt helt — tilmed kom der Meddelelse om, at *Fanøfærgen* sad fast lige udenfor Lejet paa *Fanø*, og Udsigterne til at komme fri foreløbig var smaa, da Vandet daarlig nok havde skiftet til Flod.

Humøret sank under 0, men Kommandøren var Mand for at faa det op igen — hans: „det gaar nok altsammen“ indeholdt en saadan Sum af Livsvisdom og Erfaring, at vi begyndte at faa et lysere Syn paa det, skønt vi stadig ikke kunde se mere end en Snes Favne ud fra Kajen.

Imidlertid havde vor udmærkede Kammerat Kaptajn *Brandi* ved Færgefarten faaet *Fanø*afdelingens Formand, *Christoffersen*, i Telefonen, og de drøftede Muligheder og Forslag, saa Traadene glødede, eet var ganske sikkert, Kommandøren skulde til *Fanø*, om de saa skulde svømme ham derover.

Og saa var Løsningen der lige med et! Det var lykkedes at faa en Fiskekutter gjort klar, og før vi fik tænkt os om, var Kutteren „*Charles*“ ved Kajen i *Esbjerg* ført af vor Kammerat *Søren Jensen*, og nu kunde vi begive os ud paa den endnu ukendte Rejse til den kære Ø.

Det hele var nær blevet dramatisk, men nu syntes det, som om de højere Magter havde faaet nok af Dramatik — Vejret bedredes, der var under vor Rejse meget faa Ishindringer, og da vi naaede *Fanø*, havde endog *Fanøfærgen* skammet sig og var gaaet af Grunden — men nu var det os ligegyldigt.

Det var med et Ansigt, der straaede som en Sol, at „*Stoffer*“ bød Kommandøren og os andre Velkommen, og *Fanø*kammeraterne flokkedes om os, de vidste nok, hvad vi trængte til efter den Dravat.

Og saa gik vi ind til Festen for vor yngste Afdeling — men det er altsaa en anden Historie.

Esbjergmanden.

Hjælp vore Sømands Hustruer og Børn.

Til Fordel for Sømandsmissionens Etablering af Sommerophold for Sømandshustruer og -børn kan der hos Afdelingernes Formænd købes Lodsedler à 1 Kr. til mange værdifulde Gevinster (gode Malerier, en Byggegrund ved *Nykøbing Sj. m. m.*).

Lodsedlerne faas i *København* paa Afdelingens Kontor, *Sct. Pauls Plads 10*, daglig Kl. 12—14 (*Lørdag undtagen*).

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN — REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

32 AARGANG
1945

Postkonto 1608 HAVNEGADE 55 · KØBENHAVN K. · TELEFON PALÆ 2886 · KONTORTID 1-4
BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR · BLADETS KONTOR FOR ANNONCER: STUDIESTRÆDE 49. CENTRAL 12827.

HÆFTE V-VI
MAJ-JUNI

Hans Ekscellence Viceadmiral A. H. Vedel sender Marineforeningen følgende Hilsen:

Danmarks Befrielse føltes af alle Danske som en Opvaagnen fra en frygtelig Drøm. Naar vi nu i den lyse Sommertid tænker tilbage paa Besættelsens Aar, forstaar vi knapt, hvorledes vi kom igennem dette Mørke.

For hele vort Folk blev det en Prøve, og vi har vel i Dag Lov til at sige, at Prøven blev bestaaet. Ogsaa Søværnet maatte igennem svære Tider, men det er mit bestemte Indtryk, at mange af de bedste Egenskaber hos Personellet derved kom til Udfoldelse, og at der i de svære Aar genskabtes den Følelse af Samhørighed mellem de forskellige Personelgrupper, som i Aarene mellem de to Verdenskrige i nogen Grad var gaaet tabt.

Nu er det aldrig standsede Arbejde paa at hele og videreføre det, som blev ødelagt under Besættelsen, atter ført frem i Dagslyset, og det er vort Haab, at Søværnet inden længe atter kan indtage sin rette Plads i vort Folks Tilværelse.

Der er Grund til at tro, at den af fælles Oplevelser styrkede Tillid til Værnene, som i de sidste Uger saa stærkt er kommet til Orde, er mere end en forbigaaende Følelse. Derved paalægges der alle, hvem Søværnets Vel ligger paa Sinde, og herved tænker jeg ikke mindst paa Marineforeningens Medlemmer, en forøget Pligt til at yde sit bedste for Genskabelsen af vor gamle Marine og for Bevarelsen af dens bedste Traditioner og af den Aand, som det fremmede Tryk ikke kunde ødelægge.

Jeg ønsker Marineforeningen Held til at løse sin Del af den store Opgave, og jeg føler mig overbevist om, at Foreningen i den kommende Tid vil kunne yde en værdifuld Indsats til Gavn for den fælles Stræben.

A. H. Vedel.

Kammerater!

Vel mødt i et frit Danmark!

Til min Hilsen til Eder alle paa Frihedsdagen vil jeg føje Ønsket om, at alt snart maa forme sig saaledes, at vi igen kan knytte Baandene fastere imellem os over hele Landet.

Vi er nu passeret de 12.000 Medlemmer, men vi skal være mange flere, der samles om vort Søværns og om vor Søfarts Genopbygning og om vore Minder. Derfor maa vi nu tage fat.

Vi bør hver efter Evne bidrage til at hjælpe krigsramte Søfolks Efterladte og vore skadelidte Kammerater paa Bornholm.

Men mange andre Opgaver venter os, alt med Henblik paa at styrke Fædrelandskærlighed og Værnevilje i vort Folk, hædre og minde Sømandsdaad og Søkrigsbedrifter.

Paul Ipsen.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Den 9. Maj — Aarsdagen for Kampen ved Helgoland — nedlagde Marineforeningens Formand sammen med Næstformanden og Sekretæren som sædvanlig en Krans ved Admiral *Suensons Monument* i Nyboder.

Marineforeningen har sendt en Lykønskningsskrivelse til Foreningen „Flottans Män“ i Stockholm i Anledning af 10 Aars Stiftelsesdagen.

Nye Afdelinger

Den 22. April stiftedes i Marstal Marineforeningens Lokalafdeling (Nr. 83) for *Marstal og Omegn*. Kommandør *Ipsen* havde lovet at deltage i Stiftelsen, men Trafikrestriktionerne forhindrede Formandens Rejse. Medlemstallet naaede straks op mod 100, og til Formand valgtes *Skibsreder, Kaptajn H. L. Hansen*. Formanden for Svendborg Afdelingen, *Kaptajn Schov*, har ydet et virksomt Arbejde for Oprettelsen af en Marineforening i Sømandsbyen Marstal sammen med *Kaptajn Godtfredsen* og Formanden for Svendborg Fiskeriforening.

Den paafølgende Dag, den 23. April, stiftedes Afdeling Nr. 84 i Ærøskøbing med Driftsleder *Fischer Nielsen* som Formand. Ogsaa denne Afdeling startede straks med en god Tilgang af Medlemmer.

Ved et Møde i Hellerup Klub den 12/5 stiftedes Afdeling Nr. 85 — Afdelingen for *Gentofte og Omegn*. Da Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, beordrede Flaget hejst for første Gang i den nye Afdeling, udførtes dette af Medlemmer, der har Frihedskæmperarmbindet.

Til Formand valgtes Salgsinspektør *V. E. Holst*, endvidere er i Bestyrelsen bl. a. ogsaa indtraadt Underdirektør, Orlogskaptajn *Rostock-Jensen*, hans Fader var i sin Tid en af Marineforeningens Veteraner, hvis friske Sange vi ofte glæder os over.

Paa Hovedbestyrelsesmødet den 11/3 refererede Formanden om de mange indløbne Klager over den mangelfulde Levering og Indbinding af Værket „Danmarks Flaade i Fortid og Nutid“.

Efter særlig Henstilling fra 2 af Hovedbestyrelsens Medlemmer blev der tilsendt Forlaget en Klage over disse Forhold, idet Marineforeningen som saadan ingen Forbindelse har haft med Forlaget og Udgivelsen af det nævnte Værk.

Fra Forlaget er under 6/3 modtaget en Skrivelse, hvori det meddeles, at det er de ekstraordinære Forhold, spec. Elektricitetsrestriktionerne, der har medført de store Forsinkelser m. H. t. Bøgernes Indbinding, men at Forlaget vil gøre sit yderste for, at de kontraktlige Forpligtelser snarest muligt opfyldes.

Jubilæumsstævnet

Forholdene medførte, at det aarlige Jubilæumsstævne i Aar har maattet udskydes til Efteraaret, og det er nu fastlagt til Søndag den 26de August. Det nøjagtige Program kan paa nærværende Tidspunkt endnu ikke meddeles, men fra Jubilæumsudvalgets Side forberedes et Besøg paa *Holmens historiske Grund*, og man haaber at kunne arrangere den traditionelle Frokost i Marketenderiet.

Om Eftermiddagen agtes i Odd-Fellow Palæet afholdt en storstilet „Flaadens Mindefest“ med et smukt og festligt Program, og den sædvanlige Jubilæumsmiddag vil ligeledes blive afholdt i Odd-Fellow Palæet.

Da næste Nummer af UNDER DANNEBROG formentlig

først udkommer medio August, vil der snarest muligt blive tilsendt Afdelingerne et udførligt Program, ligesom nærmere Meddelelse ogsaa vil fremkomme i Dagspressen — men Jubilæarerne (10—15—20—25 og saaledes videre hver 5te Aar-gang) bedes i Tide bemærke sig Dagen og gennem Afdelingen eller Hovedkontoret søge nærmere Oplysninger om Arrangementet — husk, at ogsaa Ikke-Medlemmer, som er Jubilærer, kan deltage.

Kirkeskibssagen

Efter de mange Forespørgsler og allerede indkomne Spørgeskemaer m. m. at dømme synes Tanken om en Indsamling af Oplysninger om de danske Kirkeskibsmodeller gennem Marineforeningens Afdelinger Landet over at være blevet særdeles vel modtaget.

Fra Komitéens Side er man, selv om der allerede er indkommet mange fyldige og interessante Besvarelser, fuldtud klar over, at det er et Arbejde, som, naar det skal gøres grundigt, ikke overalt kan klares i en Haandevending, men netop nu i Sommertiden er der jo god Lejlighed til at gennemgaa Omegnens Kirker. Maalet er at faa alle danske Kirker undersøgt, idet det ogsaa maa indberettes, naar der i en Kirke ikke findes noget Kirkeskib.

Fra Hovedkontoret vil der stadig kunne rekvireres det fornødne Antal Spørgeskemaer, ligesom et mindre Antal af det illustrerede Katalog over Holmens historiske Modelsamling staaer til Raadighed som Vejledning med Hensyn til Skibenes Type og Tidsalder for særlig interesserede „Forskere“.

Marineforeningens Medlemstal er nu oppe paa 12.000

Medlemstilgangen i April Maaned var paa 98 Mand, nemlig: Aalborg 2, Aarhus 5, Birkerød 3, Brande 1, Dragør 3, Ebeltoft 3, Esbjerg 7, Fanø 6, Frederiksberg 4, Frederiksværk 2, Helsingør 5, Herning 1, Holbæk 1, Kerteminde 1, København 18, Maribo 1, Middelfart 2, Nakskov 1, Nordre Birk 6, Nykøbing Falster 2, Odense 1, Præstø 1, Randers 9, Roskilde 2, Rudkøbing 3, Silkeborg 1, Struer 4, Svendborg 1, Vejle 1, Viborg 1.

Maj Maaned gav en Medlemstilgang paa 291, som fordelte sig saaledes: Aalborg 9, Dragør 1, Fredericia 12, Frederiksberg 7, Frederikshavn 3, Frederikssund 1, Gentofte 24, Haderslev 1, Hillerød 5, Holbæk 1, Holstebro 4, Horsens 1, Hørsholm-Rungsted 12, Kolding 5, København 21 Lemvig 3, Maribo 1, Marstal 107, Nordre Birk 7, Nyborg 1, Nykøbing Falster 2, Næstved 3, Præstø 3, Ringe 1, Rudkøbing 2, Saks-købing 8, Slagelse 1, Struer 1, Svendborg 3, Sønderborg 6, Varde 5, Vejle 2, Vordingborg 1, Ærøskøbing 27.

Medio Maj naaede Medlemstallet op paa 12.000, og den af Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, udsatte Præmie til den Afdeling, som indmeldte Medlem Nr. 12.000, tilfaldt den nystiftede Afdeling i *Marstal*. Præmien, en smuk gammel Søofficerssabel, som har tilhørt Søofficersslægten *Bjælke*, skal ophænges i Afdelingens Marinestue med et Dannebrogflag som Baggrund.

I Marineforeningens Musikkorps (Københavns Afdelingens) kan optages Drengene i Alderen fra 12—18 Aar, fortrinsvis Sønner af Medlemmer. Drengene med Kendskab til Musik fortrækkes.

Henvendelse paa Afdelingens Kontor.

Københavns Afdelingens Kontor er lukket paa Grund af Ferie fra 15de til 31te Juli.

Fra Søværnet

Altfor længe har vi i UNDER DANNEBROG desværre maattet savne denne Rubrik, hvorigennem Medlemmerne fik Føling med den danske Orlogsflaade. Vi glæder os over at begynde igen og indleder med Meddelelsen om, at Kommandør *B. H. Andersen* er udnævnt til Kontreadmiral, Kommandørkaptajn *K. Lundsteen* er udnævnt til Kommandør og Orlogskaptajn *H. A. Nyholm* til Kommandørkaptajn fra 5/5 1945.

Ministrygerne *Spløven*, *Spridderen* og *Sphunden* er atter overtaget af Søværnet, og fra Sverige er *Den danske Brigades* Flotille, bestaaende af Torpedobaaden *Havkatten*, Ministrygerne M. S. 1, M. S. 7 og M. S. 9 samt 9 Kystbevogningsfartøjer, hjemkommet og underlagt Søværnets forskellige Myndigheder.

Opmaalingsskibet *Hejmdal* er ligeledes igen overtaget af Søværnet og vil i Sommer med Orlogskaptajn *Tegner* som Chef foretage Opmaalingsarbejder m. m. paa Grønland.

Minefortøjerne *Lougen* og *Laaland* er gaaet til Eftersyn ved Orlogsværftet, som samtidig har genoptaget Arbejdet paa de to store Torpedobaade *Najuden* og *Nymfen*.

Endelig ventes de „illegalt“ bestilte Ministrygerkuttere M. S. K. 1—6 snart færdige, Nr. 1 er allerede afleveret til Søværnet.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Brønderslev Afdelingen har afholdt Generalforsamling den 4/2 i Forbindelse med en „Ulkeaften“, hvorunder der afsløredes en Tavle over alle Afdelingens Medlemmer; denne vil være ophængt ved Afdelingens Møder. Under stor Begejstring overrakte et Medlem en Gave paa 100 Kr. til Afdelingen.

Aarhus afholdt Generalforsamling den 11/3 og sendte et Lykønskningstelegram til Marineforeningens Æresformand, *Kronprinsen*, i Anledning af dennes Fødselsdag samt til Afdelingens Æresformand, *Prins Knud*. Et af Afdelingens trofaste og veltjente Medlemmer, Maskinmester *Mich. Sørensen*, valgtes med Akklamation til Æresmedlem.

Helsingør holdt den 25/3 en særdeles velbesøgt Generalforsamling, hvorunder der Traditionen tro herskede en fornøjelig og gemytlig Stemning.

Næstved Afdelingens Formand omtalte ved Generalforsamlingen den i Præstø oprettede Bakke, der dog kun havde en meget kort Levetid som saadan, idet man her hurtigt blev saa mange Medlemmer, at Bakken blev til en selvstændig Afdeling.

Frederikssund vedtog en Kontingentforhøjelse paa 25 Øre pr. Halvaar ved sin Generalforsamling 6/5. Til Afdelingens Marinestue er skænket en Skibskiste fra Panserbatteriet „Skjold“ og et Billede af Krydseren „Hejmdal“. Begravelseskassen udviste en Beholdning paa 1395 Kr.

Aabenraa afholdt ekstraordinær Generalforsamling, hvor Arrestforvarer *A. Jørgensen* nyvalgtes til Formand. Til Fanefondet indkom 35 Kr. i frivillige Bidrag, og det oplystes, at *Cyklehandler Dall* havde skænket Afdelingen et Flag.

Sønderborg Afdelingen holdt Generalforsamling den 4/4, hvor Formanden kunde oplyse, at der i det forløbne Aar havde været en god Tilgang af nye Medlemmer.

Hillerød holdt Generalforsamling den 28/5, hvor Automobilforhandler *Henning Nielsen* blev nyvalgt til Bestyrelsen. I sin Beretning mindedes Formanden Afdelingens mangeaarige Formand, Overinspektør *C. H. N. Nissen*, som afgik ved Døden den 17/3. En Indsamling til Kammeraterne paa Bornholm gav 65.10 Kr., som sendtes til Bornholms Marineforening.

Marineforeningens *Maribo* Afdeling afholdt den 14/5 med meget stor Tilslutning en storstilet og festlig Sammenkomst for at fejre Danmarks Befrielse. Formanden bød Velkommen og oplæste Kommandør *Ipsens* Hilsen til Marineforeningens Afdelinger Landet over. Iøvrigt holdtes flere udmærkede Taler for Kongen, Fædrelandet, Flaget og Frihedskæmperne m. m., ligesom der afsendtes telegrafiske Hilsener til Kongen, Kronprinsen og Marineforeningens Formand. Fremtidens Ønske: en ny og stærk Orlogsflaade til at vogte Danmarks Kyster gik som en rød Traad gennem de mange Taler ved denne første nationale Fest i Maribo efter Befrielsen.

Ved en straalende Fest har *Sønderborg* Afdelingen indviet sin Marinestue, som har faaet en udmærket Beliggenhed i Dampskibspavillonen, hvorfra der er en pragtfuld Udsigt over Havnen, Allsund, Sønderborg Slot og op til den historiske Dybbøl Mølle.

I Marinestuen mangler endnu mangt og meget, men det energiske Udvalg raader allerede over en Del Midler, der ved en enstemmig Offervilje blandt Medlemmerne er skaffet til Veje, saaledes at de forskellige Sager, naar Forholdene tillader det, og Effekterne kan fremskaffes, vil blive indkøbt.

Den 3/6 afholdt *Frederiksberg* Afdelingen en storstilet Fødselsdagsparade for Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, hvori ogsaa Afdelingerne fra *København*, *Gentofte*, *Nordre Birk* og *Birkerød* deltog med deres Flag.

Københavns Afdelingens Drengemusikkorps musicerede paa Pladsen foran Frederiksberg Slot, og til Trods for Vanskeligheder med Placering af alle de ca. 800 Deltagere i „Slotsgaarden“ — idet altfor mange ikke forud havde anmeldt Deltagelse — blev Festen en Manifestation af Marineforeningens store Vækst og dens udmærkede Kammeratskab. Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg hilser med megen Glæde det Arbejde, der af den unge og initiativrige Frederiksberg Afdeling her er udført for at samle Kammeraterne fra de omkringliggende Afdelinger til fælles Møde.

Hørsholm-Rungsted Afdelingen indvier sin Marinestue den 8. Juli ved en stor Fest, hvortil Marineforeningens Formand har lovet at komme til Stede — ligesom Københavns Afdelingens Musikkorps vil medvirke.

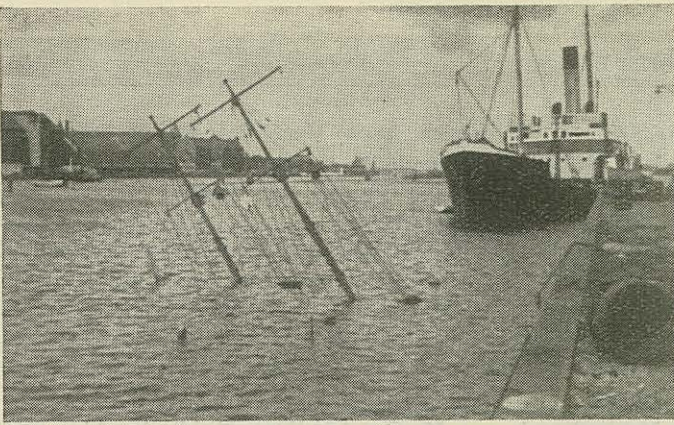

Paa en afskyelig og meningsløs Maade blev Københavns Havnedirektør, Kommandørkaptajn i Reserven *F. V. H. Laub*, myrdet i sit Hjem den 16/2 1945.

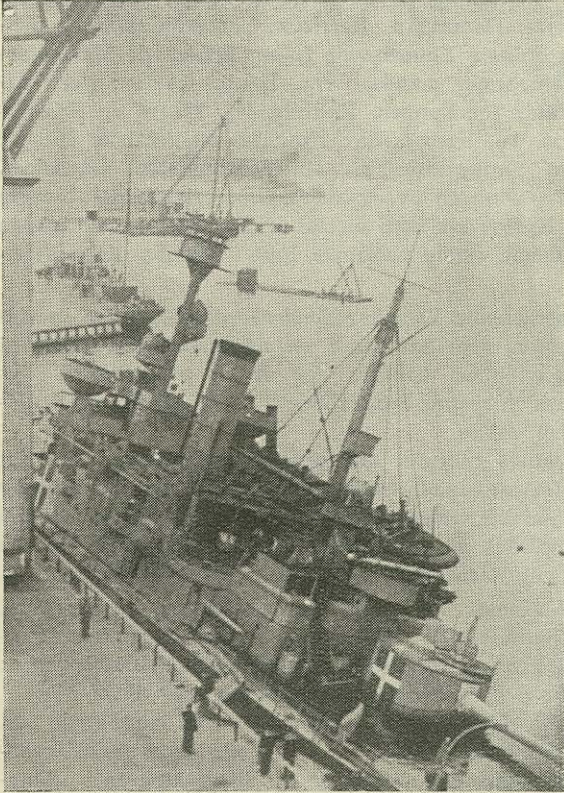
Havnedirektøren, der ved Afgangen fra Kadetskolen i 1907 modtog Kongens Æressabel, har gennem Aarene haft en meget alsidig Tjeneste. I 1909—10 deltog han i ALABAMA- Ekspeditionen til Grønlands Østkyst, fra 1915—17 var han Leder af Marinens Flyvevæsen. I 1919 førte han Skib for Ø. K. og ansattes samme Aar som Direktør for Vestindisk Kompagni paa Sct. Thomas og udnævntes samtidig til dansk Generalkonsul paa Virgins Islands. Fra 1932 vir-

DEN SÆNKEDE FLAADE

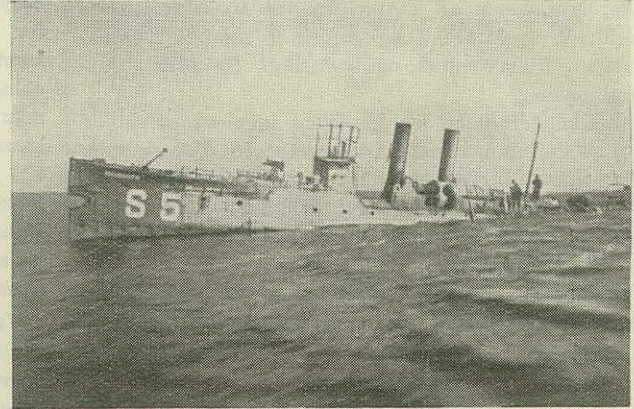
29. AUGUST 1943

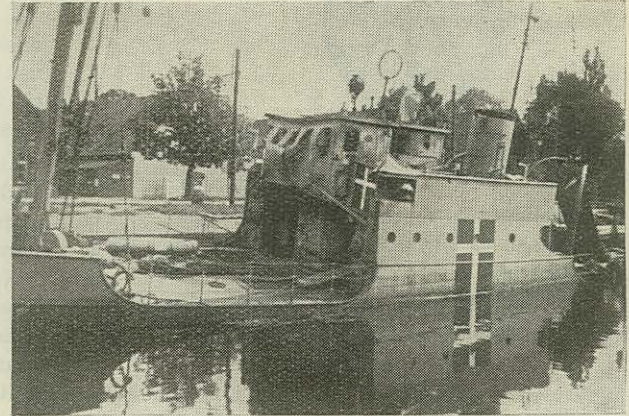
Mastetoppene af Torpedobaadene *Sølen* og *Nordkaperen* ved Dokøens Vestside.

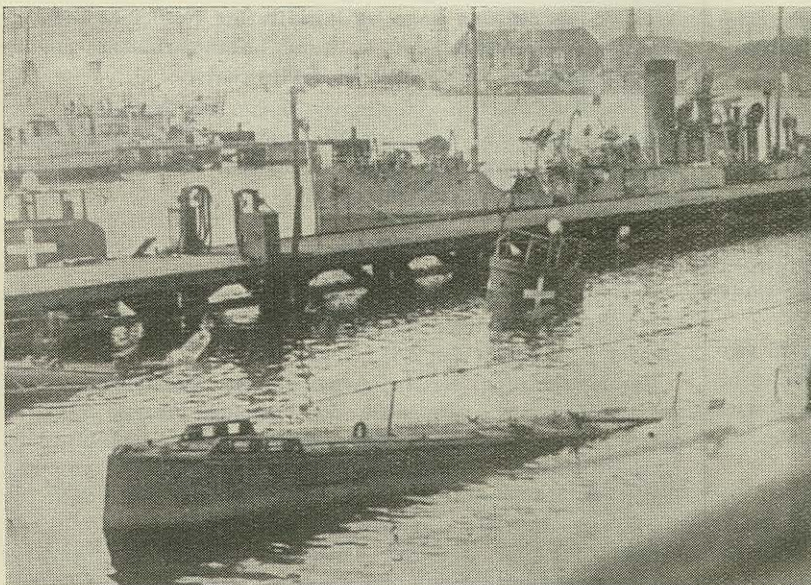
Artilleriskibet *Peder Skram* under Nyholms Mastekran.

Torpedobaaderen *Havørnen* sprængt og sat paa Land ved Stammen Øst for Storstrømen.

Minefartøjet *Lougen* brændt og sænket i Søen.

Sænkede Ubaade ved Ubaadsbroerne. — I Baggrunden Værkstedsskibet *Henrik Gerner* brændt og staaende paa Bunden.

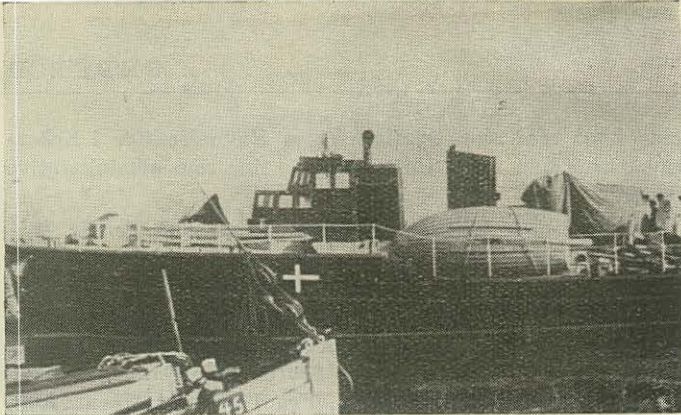

Torpedobaadene *Hvalrossen* og *Makrelen* sænkedes udfor *Peder Skram*, men blev senere hævet og sat paa Land Syd for Nyholms Kran.

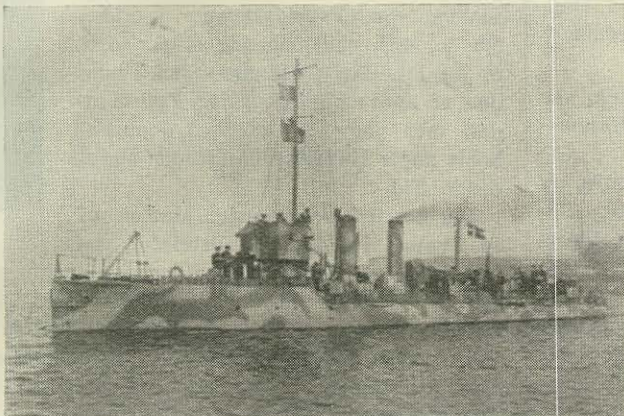
— og nogle af de Skibe, vi har tilbage

MAJ 1945

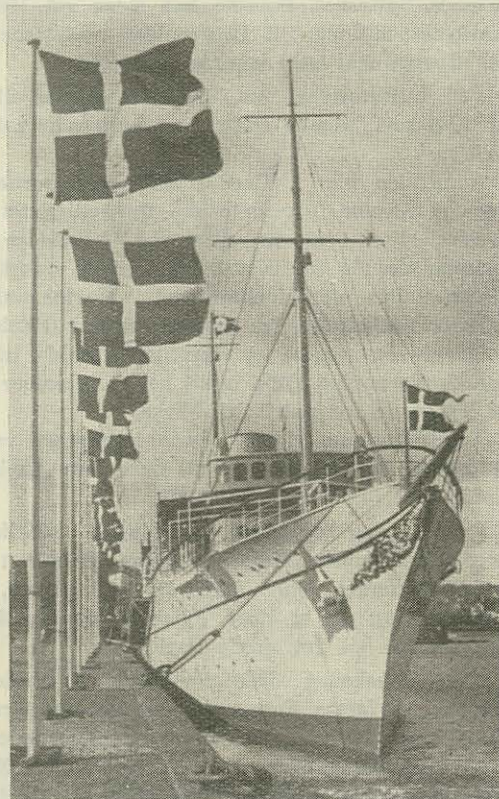
Ministrygeren *MS 1* („Sorte Sara“) i Agersø Havn ^{30/8} 1943, sorttjæret og med kappet Mast inden den heldige Færd til Sverige Sønden om Lolland.

Torpedobaaden *Havatten* som Kommandoskib for den danske Flotille der ^{11/5} 1945 løb ind paa Holmen efter Opholdet i Sverige.

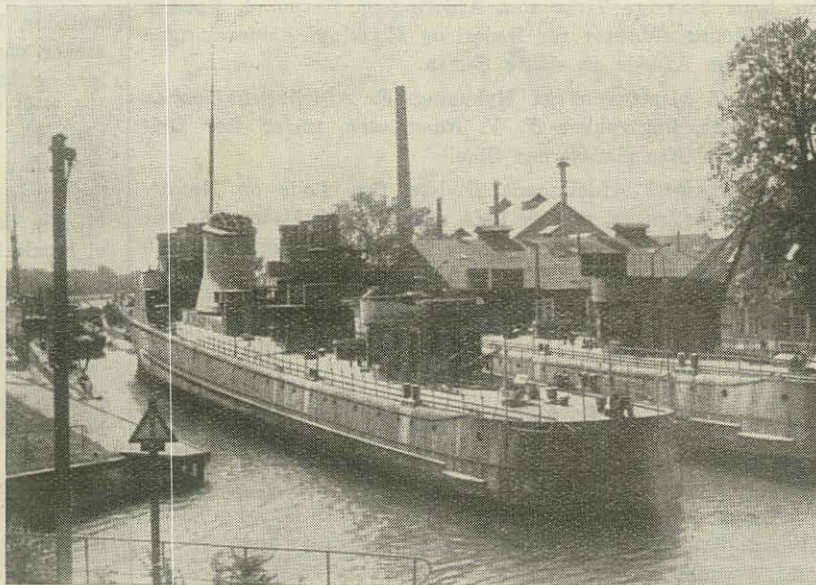
Ministrygeren *MS 9* ^{1/5} 1945. Flotillen bestod yderligere af *MS 1* og *MS 7* samt en Del Evogningskuttere.

Kongeskibet *Dannebrog* var fra Efteraaret 1943 oplagt i Sydhavnen.

Ministrygeren *Soløven* der ^{19/5} 1945 atter indgik i Flaaden sammen med Søsterskibene *Søridderen* og *Søhunden*.

I Søminegraven laa ved Holmens endelige Overtagelse ^{22/5} 1945 de halv-færdige Torpedobaade *Najaden* og *Nymfen*. Deres Færdigbygning bliver en af Orlogsværkets første Opgaver.

kede *Laub* med stor Dygtighed som Havnedirektør i København, hvor han fandt Udløsning for sine rige administrative Evner.

Den 27/2 døde Løjtnant, Oversøminemester *C. Bendix Thostrup* — kendt i Marineforeningskredse fra sine mange Bidrag til Medlemsbladet UNDER DANNEBROG.

Løjtnant *Thostrup* havde tjent Søværnet i over et halvt Aarhundrede, først i mange Aar som Underofficer i Matroskorpset, senere som Løjtnant i Søofficerskorpset og mangeaarig Havnemester paa Holmen. Fra *Thostrups* Haand foreligger et Utal af personalhistoriske og andre Studier vedrørende Søværnet, ligesom han siden sin Deltagelse i Danmarksekspeditionen til Østgrønland omfattede alle grønlandske Spørgsmaal med levende Interesse.

Ved Luftangrebet paa Shell Huset den 21/3 omkom een af Flaadens højeste Officerer, Kontreadmiral *Carl Hammerich*.

Admiralen blev Officer i 1908 med Gerners Medalje, og gennem Aarene forrettede han forskelligartet Tjeneste i Søværnet, bl. a. i en Aarrække ved U-Baadene og som Næstkommanderende ved Kadetskolen samt senest som Chef for Marinestaben og Afdelingschef i Marineministeriet.

Efter Løssladelsen fra Interneringen i Oktober 1943 gjorde Admiral *Hammerich* et storstilet Arbejde til Gavn for det nødlidende norske Folk, indtil han i December 1944 anholdtes af Tyskerne for patriotisk Virke.

Admiralen saas sidst i Marineforeningen ved Fødselsdagsfesten for Kommandør *Ipsen*, hvem han hyldede i en meget smuk Tale.

Palmesøndag begravede Nykøbing F. Afdelingen et af sine yngre Medlemmer, Mejerist *Albert Nielsen*, i Nr. Alslev.

6 Kammerater stod Æresvagt ved Kisten, ligesom Afdelingens Flag og et stort Følge ledsagede Marineforeningskammeraten til det sidste Hvilested.

2den Paaskedag døde Nykøbing F. Afdelingens ældste Medlem og første Formand samt senere Æresmedlem, Sagfører, cand. jur. *C. B. Olivarius*. Afdelingen mistede ved dette Dødsfald et af sine mest interesserede Medlemmer, hvis Bisættelse efter Afdødes Ønske skete i dybeste Stilhed.

Den 27/4 begravedes Esbjerg Afdelingens tidligere Formand, Maskinmester *S. A. Secher*, under stor Deltagelse. Esbjerg Afdelingens Formand, *Sonnichsen*, takkede Secher for hans 9-aarige Virke som Afdelingens Formand, ligesom ogsaa Repræsentanter for Rederi og Maskinmesterforeningen bragte den Afdøde en sidste Hilsen.

Den 8/5 bisattes et af Nykøbing F. Afdelingens ældste Medlemmer, Bogtrykker *H. V. Rasmussen*, under stor Deltagelse fra Kammeraternes Side.

Frederikssund Afdelingens Ældste, fhv. Lods og Havnefoged *C. O. Jensen*, er den 13/4 afgaaet ved Døden 88 Aar gammel. Hans Slægt har gennem 3 Generationer i over 150 Aar udøvet Lodsgerning i Frederikssund.

Ære være deres Minde.

25 Aars Jubilæet

„Skriveren paa Kasernen“ — Hv. Nr. 6967, Sv. *Ulrik Madsen*, Ryparken 70, Kbhvn. Ø., Telf. Ry. 1267 y, opfordrer indtrængende alle Kammeraterne fra 1920 til at give Møde til det planlagte Jubilæumsstævne den 26/8 i Aar. Giv et Praj, dersom I kender Adresser paa Ikke-Medlemmer, saa vi kan sende dem et Program, for vi skal helst have alle Kammeraterne med den Dag.

Danmarks Frihedskamp

Efter 5. Maj har man rigtig faaet Øjnene op for det store Arbejde, der i alle Befolkningslag herhjemme, baade unge og gamle, i det skjulte er udført som Forberedelse til en mulig Kamp for Danmarks Frihed.

Nedenfor bringes et Par Udtalelser, der viser, at ogsaa indenfor Marineforeningens Rækker har der været arbejdet.

Depotbestyrer *Arne Holst*, Birkerød, tidligere Bestyrelsesmedlem i Københavns Afdelingen, fortæller:

Naar UNDER DANNEBROG har bedt mig fortælle lidt om min Virksomhed som Frihedskæmper i Tiden før 5. Maj, saa maa jeg straks sige, at jeg ikke har gjort mere, end Tusinder af andre har gjort for Fædrelandet, men jeg skal søge at sammenholde nogle Enkeltheder fra den spændende Tid.

Jeg startede som menigt Medlem af en Gruppe i Hellerup Distriktet, hvor jeg kort efter blev Gruffefører, og der fulgte herefter nogle svære Maaneder med at finde de rette Folk blandt Venner og Bekendte — een Ting havde jeg foresat mig: min Gruppe skulde kun omfatte tidligere Soldater, idet jeg gik ud fra, at dette var det mest forsvarlige — saa maatte de dog have nogen Forstand paa Vaaben.

Vi holdt Gruppemøder, diskuterede og instrueredes i de forskellige Ordre, vi fik fra Chefen, og vi holdt nogle praktiske Øvelser samt studerede Teorien om Gadekampe og om Brugen af de Vaaben, vi iøvrigt længtes efter at modtage. Vi fik ogsaa Dæknavne, og bl. a. gik alle vore Telefonsamtaler ud paa Bridgeturneringer, men denne „Bridge“ havde selvfølgelig en ganske bestemt Betydning, som var vor Kode.

Det blev vor Opgave at modtage Distriktets første Maskinpistoler, 12 Stk., samt 6000 Patroner, som ankom i store Trækasser. Vi fik dem anbragt hos en enlig Dame, begravet i Kælderen under en stor Dynge Stødbrende sammen med vore Armbind. Efterhaanden blev Maskinpistolerne saa samlet, og Magasinerne blev fyldt op, det var ingenlunde let, for vi havde intet Ladeapparat, og Folk, som kender lidt til at fylde Magasiner, ved, hvad det vil sige at gøre dette Arbejde med Fingrene — dog ogsaa dette kom vi igennem.

Gang paa Gang maatte vi flytte vore Vaaben til nye Skjulesteder, konstant var vi paa Farten med dem. Vore Skjulesteder var lige fra Villaer, Iskagelagre, Gartnerier til Skoler, og kunde vi ikke faa Biler til Transport, maatte disse ske med trehjulede Cykler; det var forbavsende, at vi slap godt fra disse Flytteture.

Saadan kunde man jo skildre mange Smaating fra den bevægede Tid — da den store Dag endelig oprandt, glemte vi alle de mange Timer, hvor vi maatte flytte hjemmefra, vi havde kun eet for Øje og i Tankerne: Udrensningen.

Den maritime Skribent, Artillerimath *Otto Ludwig*, der er Medlem af Marineforeningens Københavns Afdeling, skriver følgende:

Den 4. Maj var Kronen paa det Værk, paa hvilket der er blevet arbejdet under hele Besættelsen. For de fleste af Modstandsbevægelsens Folk var Tiden før Kapitulationen den farligste. Lige til det sidste arbejdede Gestapo og dets danske Sjakaler desparat paa at knuse Frihedsbevægelsen. Til sidste Minut kunde et lille Uheld betyde Livsfare.

Jeg skal her fortælle om en lille Oplevelse, som min Gruppe, der udelukkende bestod af Orlogsgaster, havde ganske faa Minutter før Kapitulationen.

Vi havde faaet Ordre fra Delingen om at holde os parate et nærmere angivet Sted paa Østerbro. Vi var nu ved at flytte Vaabnene for sidste Gang. Vi var omtrent naaet helt hjem og glædede os allerede over, at det vilde lykkes os at komme med i Slutkampen uden at blive taget af Tyskerne. Men pludselig lød der et Brag. Folk søgte forskrækkede ind til Husrækken, og en Mand sprang af sin Cykle og lod den falde i Rendestenen. Sveden sad i Draaber paa hans Ansigt. Oppe i Vinduerne kom Ansigter til Syne. Alles Opmærksomhed var rettet mod Manden med Cyklen. Jeg knugede om Maskinpistolen inde under min Cotton-Coat. Han løb nu et Par Skridt tilbage, standsede brat op og satte sig paa Hug ved Siden af en stor gul Trækasse. Han arbejdede febrilsk med et eller andet. Først stod jeg lidt stille, men skyndte mig derpaa henimod den ulykkelige. For ulykkelig var han.

Jeg kunde ikke lade være med at le. Det var underligt at se Folk strømme til fra alle Sider. Snart var tyve—tredive Mennesker beskæftiget med at samle Patroner op fra Kørebanen. Manden med Cyklen var Ejnar, Gruppens Chauffør. Han havde drejet for skarpt om et Hjørne. Surringen paa Bagagebæreren havde ikke været tilstrækkelig, og vor dyrebare Ammunition var spredt over hele Kørebanen. Kun en enkelt Patrontaske laa endnu i den store Trækasse.

Men Folk var hjælpsomme. Deres Hjælp var for os næsten som en Attest paa, at hele det danske Folk havde været med til at støtte Frihedskampen. Snart var alle „Bolcherne“ paa Plads igen og vi fuldt optagede af at lade Magasiner op paa vort Samlingsted.

Lige efter vi alle var samlede, kom Ordren til Samling paa Heinrich Jessens Chokoladefabrik, hvor vi traf andre Kammerater saavel fra Marinen som fra det civile Liv. Med denne Fabrik som Udgangspunkt oplevede vi i de følgende Dage adskillige interessante Episoder, som man sent vil glemme. Det, der gjorde størst Indtryk paa mig, var dog ikke Ildkamp, Stikkerafhentning eller noget af den Slags. Nej, det var Kammeratskabet. Trods det, at Organisationen selvfølgelig ikke var fuldkommen, fordi alle Forberedelser var gjort i „Mørke“, hørte jeg sjældent blot Optræk til Skænderi.

Skønt der sjældent var Tale om Søvn, og Sovestedet i bedste Tilfælde var et Bord eller et koldt og haardt Stengulv, slog Nerverne aldrig Klik. Den Kendsgerning, at det var maritimt Personel, der udgjorde Størsteparten af vor Organisation, lover godt for Fremtidens Søværn. Det har vist sig, at man udmærket kan klare sig uden strenge Straffeparagraffer hængende over Hovedet. Kammeratskabet maa ogsaa være den Faktor, der skal danne Grundpillen i Marinen. Det gjorde det i Frihedskampen.

O. Ludvig.

Lidt om de engelske Marineuniformer

Da Livet i Danmark i denne Tid er stærkt præget af de mange forskelligartede allierede Uniformer, ikke mindst af engelske Marineuniformer, kan en nærmere Betragtning af disse maaske være paa sin Plads.

De dansk og engelske Marineuniformer ligner hinanden meget, idet den danske Orlogsgasts blaa Uniform omkring 1928 blev fikset op og fik et modificeret engelsk Snit — kun bruger vi korte Stortrøjer med forgyldte Ankerknapper,

medens Englænderne gaar i sorte Frakker eller de saakaldte „Navy blues“.

Ogsaa Søofficersuniformerne er nærlig ens, kun har den engelske Admiralklasse bredere Guldsnøre om Ærmerne, ligesom Stabsofficererne har Guldegeløv paa Kasketten. Det skal her anføres, at den engelske *Captain* med 4 Snore svarer til den danske Kommandør, medens den danske Orlogskaptajn med sine 3 Snore paa engelsk hedder *Commander*. Kommandørkaptajnen er dog en speciel dansk Charge, som ikke forekommer i England.

Gammel Overlevering siger, at Søofficerernes „Øje“ paa Ærmedistinktionerne er indført af selveste *Lord Nelson*, som efter at have mistet sin højre Arm fæstnede det løse Ærme til en Knap paa Uniformskjolen med et „Øje“, som siden er bevaret. Paa tilsvarende Maade siges det, at de tre hvide Striber i Matroskraverne og det sorte Slips oprindeligt blev anlagt — de første til Minde om Nelsons tre store Slag: *Nilen* — *København* — *Trafalgar* — det sidste som Tegn paa Sorg over den berømmelige Søkrigers Død.

I England bruges det at sætte Bogstaverne *R. N.* efter Officerschargen for at markere, at det er en Søofficer. For Reserveofficererne skrives *R. N. R.* paa samme Maade, som man herhjemme betegner Reservens Personel ved: (R).

Imidlertid haves der to engelske Kategorier af Reserveofficerer: *Royal Navy Reserve* og *Royal Navy Voluntary Reserve*.

R. N. R. bestaar ligesom Reservens herhjemme af Koffardiofficerer, som har gennemgaaet en militær Uddannelse, og de bærer en Distinktion af smalle, flettede Snore, medens *R. N. V. R.* bestaar af Yachtmand og andre frivillige, der efter fornøden Uddannelse udnævnes til Søofficerer i Reservens. Deres Distinktion er bølgeformet med et firkantet Øje — herhjemme bærer Reserveofficerer et *R* og et Anker indeni det almindelige Søofficers„Øje“.

Specialofficerer som Maskinmestre, Intendanten og Læger, der i den engelske Linie bærer henholdsvis violette, hvide og røde Farver mellem Ærmedistinktioner med Øje, findes tilsvarende i *Royal Navy Voluntary Reserve* med disse Farver mellem de bølgeformede Guldstriber — det er de samme Korpsfarver som herhjemme, kun bruger vi mørkerødt i Stedet for violet for Maskinofficerer.

Endelig ser vi ogsaa mange „Royal Marines“ — Soldater af det engelske Marineinfanteriregiment — paa vore Gader. Dette Regiments Korpsmærke: den egeløvkransede Globus udtrykker symbolsk denne specielle Afdeling af den engelske Hærs alsidige Tjeneste Verden over i *Royal Navys* Skibe. De forekommer i alle større engelske Orlogsskibe og anvendes fortrinsvis som Landgangstropper, Skildvagter, dog ogsaa som Kanonbetjening, ligesom de afgiver Mandskab til Musikkorps, Messebetjening o. l. De kommanderes af deres egne Officerer, der har Rang og Titel som Officerer i den engelske Hær.

Da disse „Marinere“ saas paa Københavns Gader efter sidste Verdenskrig, havde de en underlig matrosuelignende Hovedbeklædning til daglig — hvor de nu bruger Baskerhuen —, til Paradebrug havde de maleriske hvide Tropehjelme med forgyldt Spids.

Ogsaa herhjemme har vi i ældre Tider haft et lignende Marineregiment. Efter dettes Ophævelse bestod Orlogsskibenes Soldatesque af Soldater fra Hæren; det kan saaledes nævnes, at der var Landsoldater ombord i Linieskibet „*Christian d. VIII*“, da det sprang i Luften i Eckernførde Fjord i 1849, en Ordning, som bortfaldt omkring Midten af forrige Aarhundrede.

H. de L. i „Børsen“.

MARINEFORENINGENS AFDELINGER

Disses Stiftelsesaar og Medlemsantal pr. medio Maj 1945

Afdeling	Stiftet	Medl.	Formand	Form. siden
1. Vejle	Novbr. 1912	139	Bagermester P. Andersen	1912
2. Nakskov	Septbr. 1913	82	Bogholder E. Semberg	1933
3. Nykøbing F.	Novbr. 1913	232	Købmand H. Petersen	1937
4. Svendborg	Novbr. 1913	210	Kaptajn Christen Schov	1933
5. Nyborg	Decbr. 1913	139	Købmand H. O. Petersen	1938
6. Faaborg	Januar 1914	128	Blikkenslagermester H. M. Hansen	1941
7. Grenaa	Februar 1914	122	Fiskeeksportør P. Kirk	1937
8. Odense	April 1914	315	Installatør Overgaard Nielsen	1924
9. Assens	Juli 1914	67	Fabrikant A. Poulsen	1929
10. Maribo	April 1914	63	Fabrikant H. V. Christiansen	1936
11. Sakskøbing	April 1914	53	Mejerimontør Aksel Jensen	1943
12. København	Juli 1914	1594	Arkitekt E. W. Marston	1930
13. Korsør	Januar 1916	132	Lokomotivfører Volmann Hansen	1933
14. Kolding	Februar 1916	141	Tandlæge Strange Friis	1922
15. Roskilde	Maj 1916	147	Lokomotivfører V. Jørgensen	1929
16. Aalborg	Februar 1917	570	Dr. Norden Andersen	1943
17. Ebeltoft	Februar 1917	64	Fiskeeksportør Otto Jensen	1940
18. Fredericia	Juni 1917	168	Mejeribestyrer E. Larsen	1942
19. Helsingør	Oktober 1917	210	Konsul G. E. Olsen	1927
20. Skelskør	Februar 1918	46	Fiskeeksportør Carl Grube Hansen	1937
21. Hundested	April 1918	87	Lodsformand Erik Nielsen	1936
22. Frederikssund	Maj 1918	93	Mekaniker O. D. Jensen	1943
23. Ribe	Februar 1919	38	Gas- og Vandmester Gade Hansen	1936
24. Aarhus	Marts 1919	274	Maskinmester Laurits Dørr	1939
25. Randers	Marts 1919	302	Sejlmagermester Ch. Mortensen	1927
26. Holbæk	Novbr. 1920	111	Telefonmester A. Thomle	1929
27. Hirtshals	Januar 1921	118	Fisker Chr. M. Nielsen	1938
28. Næstved	Februar 1921	126	Malermester Steffen Hansen	1944
29. Frederikshavn	Maj 1921	192	Maskinmester Henry Jensen	1944
30. Skagen	Debr. 1921	233	Overassistent F. O. Breyen	1943
31. Hadsund	Januar 1922	73	Fabrikant H. P. Wenslev	1928
32. Esbjerg	Septbr. 1922	369	Viktualiehandler Ad. Sonnichsen	1942
33. Bornholm	Juli 1922	567	Kriminalassistent Carl Nielsen	1922
34. Horsens	Novbr. 1922	130	Blikkenslagermester Johs. Nissen	1928
35. Haslev	Juni 1924	28	Fabrikant Wilh. Nielsen	1942
36. Kalundborg	Juni 1924	107	Maskinmester H. Bendsen	1942
37. Lemvig	Septbr. 1925	227	Gasværksbestyrer Chr. Bach	1940
38. Hobro	Novbr. 1925	45	Blikkenslagermester A. P. S. Nonboe	1925
39. Nykøbing Mors	Decbr. 1925	143	Skibsfører P. C. Mouritzen	1940
40. Slagelse	Decbr. 1925	97	Assistent Johs. Helles	1929
41. Middelfart	Januar 1926	110	Maskinmester J. L. Berentzen	1940
42. Hillerød	Decbr. 1928	60	Købmand Poul Jensen	1944
43. Stevns	Juli 1928	69	Gaardejer N. P. Petersen	1930
44. Haderslev	August 1935	90	Frisør J. Rasmussen	1939
45. Vordingborg	Decbr. 1938	149	Manufakturhandler Otto Petersen	1939
46. Ringsted	Decbr. 1938	63	Overbetjent Vilh. Jørgensen	1943
47. Sønderborg	Novbr. 1939	71	Autoforhandler Hans Petersen	1939
48. Nykøbing Sj.	Novbr. 1939	114	Direktør Kaj Vejlsgaard	1939
49. Dragør	Januar 1940	126	Ingeniør Aage Olsen	1940
50. Fakse	Septbr. 1940	70	Murermester Svend Petersen	1944
51. Ringkøbing	April 1941	95	Manufakturhandler Th. Skaaning	1941
52. Thisted	April 1941	195	Assurandør Svend Thomsen	1944
53. Skive	Juni 1941	136	Havnefoged J. Toft	1941
54. Sejerø	Juli 1941	46	Skipper Johs. Pedersen	1941
55. Skern/Tarm	Novbr. 1941	50	Snedker Vald. Kjær	1941
56. Samsø	Novbr. 1941	99	Fyrmester O. C. Mønsted	1941
57. Køge	Novbr. 1941	136	Vaskeriejer Angelo Larsen	1944
58. Brande	Februar 1942	48	Lærer Aage Nielsen	1942
59. Holstebro	April 1942	83	Ingeniør Erik Bendix	1942
60. Struer	April 1942	75	Maskinmester Chr. Christensen	1942
61. Møen	Juni 1942	94	Installatør A. J. Balle	1945
62. Kerteminde	Juni 1942	109	Restauratør J. Due-Nielsen	1942
63. Silkeborg	Juli 1942	140	Godsinspektør O. Maegaard	1942
64. Varde	Juli 1942	36	Glarimester Carl Clausen	1942
65. Herning	Septbr. 1942	104	Maskinmester Thorsø-Pedersen	1942
66. Viborg	Oktober 1942	130	Restauratør Johs. Christensen	1942
67. Bogense	Novbr. 1942	69	Ingeniør A. Vestergaard	1942
68. Aabenraa	Marts 1943	35	Arrestforvarer Axel Jørgensen	1945
69. Nibe	Maj 1943	48	Mejeriejer J. Petersen	1943
70. Rudkøbing	Juni 1943	56	Skibsprovianteringshandler V. Due	1943
71. Hørsholm	Juli 1943	87	Toldvagtimester K. Wichmann	1943
72. Brønderslev	Oktober 1943	49	Kommuneassistent Palne Bertelsen	1943
73. Hjørring	Decbr. 1943	101	Mekaniker P. Chr. Larsen	1943
74. Præstø	Marts 1944	68	Cyklehandler Erik Frandsen	1944
75. Frederiksværk	April 1944	66	Overportør Th. Mortensen	1944
76. Nordre Birk	April 1944	189	Radiotelegrafist C. Møller Pedersen	1944
77. Løgstør	Maj 1944	56	Matros Jens Harbo	1945
78. Frederiksberg	Juni 1944	145	Købmand Th. Larsen	1944
79. Ringe	August 1944	39	Værkfører R. Mogensen	1944
80. Vinderup	Oktober 1944	14	Bogholder Peder Frederiksen	1944
81. Birkerød	Novbr. 1944	86	Funktionær Einar Nielsen	1944
82. Fanø	Novbr. 1944	86	Skibsbygmester Johs. Christoffersen	1944
83. Marstal	April 1945	92	Skibsfører H. L. Hansen	1945
84. Ærøskøbing	April 1945	27	Driftsleder Fischer-Nielsen	1945
85. Gentofte	Maj 1945	109	Salgsinspektør V. E. Holst	1945

Statens civile Søfartsinstitutioner II.

FISKERIKONTROLLEN

Af

Fiskeriassistent, Søløjtnant I (R) L. E. NIELSEN

Medlem af Skagen Afdelingens Bestyrelse

JULI—AUGUST 1945

Fiskerikontrollen er en Institution, der er oprettet ved Lov, og som henhører under Fiskeridirektoratet, en særlig Afdeling under Ministeriet for Landbrug og Fiskeri.

Denne Institutions vigtigste Opgave har siden dens Oprettelse i 1888 været at sørge for Overholdelsen af de gældende Fiskerilove, Saltvandsfiskeriloven paa det danske Søterritorium og Ferskvandsfiskeriloven i vore ferske Vande. Fiskerikontrollen er altsaa en Slags Politi, og dens Personel er ogsaa udstyret med Fiskeripolitiskilt.

De mest betydningsfulde Opgaver i Henhold til de gældende Fiskerilove er at føre Tilsyn med Overholdelse af Maalbestemmelserne, idet der er fastsat Mindstemaal for Ilandbringelse af alle vore kendte Spisefisk, med Overholdelse af de for visse Fiskearter, især Ferskvands-, i Perioder fastsatte Fredningstider, med Overholdelse af Bestemmelserne i de i Kraft af Fiskeriloven oprettede Vedtægter og Regulatorer for særlige Fiskevande, samt at overvåge, at Brugen af ulovlige Fiskeredskaber ikke finder Sted; hertil kommer endvidere utallige større og mindre Opgaver af saavel politimæssig som af mere vejledende Karakter for Fiskerbefolkningen.

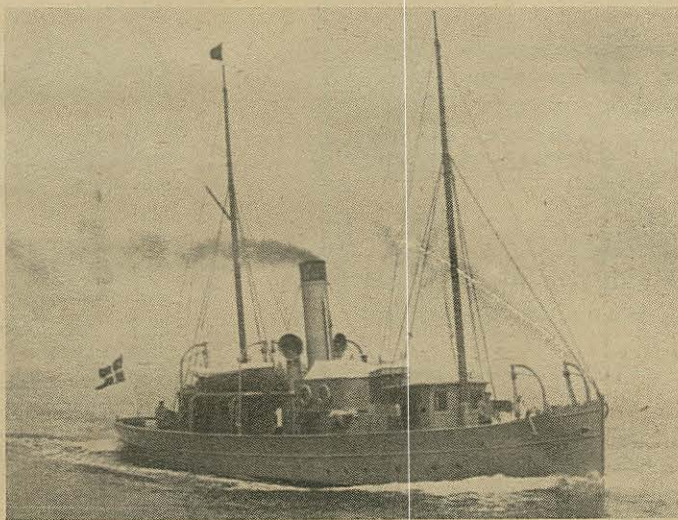
I Tidens Løb er der imidlertid føjet mange andre Opgaver til de førnævnte, og det kan saaledes nævnes, at Fiskerikontrollens Personale blandt andet fører Tilsyn med Forsøgsfiskerier, med Dambrug og Klækkeanstalter, med Omplantning af Fisk, herunder Udsætning af Ørredyngel til Op-hjælpning af Fiskeriet i vore ferske Vande, med Fartøjer, hvori indestaar Laan af Kongeriget Danmarks Fiskeribank, og i nogen Grad med de Virksomheder, der fremstiller Produkter af Fisk, som f. Eks. Filetvirksomheder, Fiskehermetikfabrikker, Muslingekogerier, Røgerier og Salterier samt med Fabrikker, der producerer Fiskemel og Torskelevertran, samt foretager en Del af Arbejdet med Indsamling og Bearbejdning af Fiskeristatistikken og med Undersøgelser til Brug for Ministeriet i forskellige Fiskerisager samt for Biologisk Station i videnskabeligt Øjemed. Sidst men ikke mindst paahviler det Fiskerikontrollens Personale at føre Tilsyn med den i Havnene og paa Kysterne ilandbragte Fisk, med dens Sortering, Pakning og Forsendelse

saavel til Udlandet som til Indlandet (Hjemmemarkedets Forsyning).

Siden Krigens Udbrud i 1939 og i Særdeleshed efter Besættelsen er som bekendt næsten alle livsvigtige Varer blevet rationeret, og dette gælder i særlig Grad de Produkter, der er absolut nødvendige for at holde Fiskeriet i Gang, da de færdige Produkter eller Raavaren til disses Fremstilling skal indføres fra Udlandet. I denne Anledning er der yderligere paalagt Fiskerikontrollen store og til Tider ret vanskelige Opgaver, idet Rationeringsmærker til Indkøb af Brændselolie, Petroleum og Benzin tildeles Fiskerne gennem Fiskerikontrollen, der desuden udsteder Indkøbsattester paa andre rationerede Varer, saasom Tjære til Imprægnering af Redskaber, Sejldug og Tovværk til Brug i Fiskerfartøjerne, samt ekspederer Fiskernes Ansøgninger til Ministeriet om Tilladelse til Indkøb af Vaadtøve og Net til Fremstilling af nye eller til Reparation af brugte Fiskeredskaber, alt efter forudgaaende Undersøgelse.

Til Varetagelse af alle disse mangartede og fra hverandre saa vidt forskellige Opgaver sorterer under Fiskeridirektøren, der er Chef for Fiskeridirektoratet og dermed hele Fiskeriets Administration, to Fiskerikontrollører, en for Jylland og en for Øerne; hver af disse er samtidig Fører af en Fiskerikontrollørdamper paa ca. 140 Brutto Tons med Station i henholdsvis Frederikshavn og Nyborg. Fiskerikontrollørernes Distrikter er igen inddelt i ialt 25 mindre Distrikter, der benævnes Kontrol-distrikter, med et samlet Personale paa ca. 125 Mand, hvoraf Hovedparten er Fiskeribetjente, der inden Ansættelsen har været Fiskere og bestaaet Sætteskipereksamen, medens et mindre Antal er Fiskeriassistenter, der ligesom Fiskerikontrollørerne er uddannet som Navigatører. Bortset fra nogle enkelte Stationer, hvis Beliggenhed og Distriktets Udstrækning iøvrigt ikke absolut nødvendiggør Tilsyn paa Søen, er der i hvert Kontrol-distrikt et Kontrollfartøj til Raadighed for Tjenestens Udøvelse. Disse Kontrollfartøjer, der blot for nogle faa Aar siden bestod af smaa Fartøjer med Benzin- eller Raaolienmotorer, er efterhaanden nu blevet udskiftet med nye Kontrollfartøjer af en moderne Konstruktion og Indretning og forsynet med en kraftig Dieselmotor fra en af vore førende Motorfabrikker.

Fiskerikontrollen er som omtalt i Indledningen en Statsinstitution og som Følge heraf fører Skibene — (afsluttes næste Side forn.)

Fiskerikontrollørdamperen „Falken“.

Dette Fartøj skal i den nærmeste Fremtid udskiftes med et under Bygning værende Fartøj.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Som Tak for den i UNDER DANNEBROG's sidste Nr. omtalte Lykönskningsskrivelse til vor svenske Broderforening „FLOTTANS MÄN“ i Anledning af dennes 10 Aars Stiftelsesdag har Marineforeningens Formand modtaget følgende Brev:

Samtidigt som Föreningen *Flottans Män* framför sitt hjärtliga tack till Marineforeningen för dess vackra och vänliga lyckönskningssadress med anledning av *Flottans Mäns* 10-årsjubileum, be vi att få giva uttryck åt vår innerliga glädje över att få hälsa *Marineforeningen* i ett fritt och oberoende Danmark.

Med kamratliga hälsningar

C. F. RIBEN
Viceamiral
Ordförande

H. Schulze
Kommendörkapten
1. sekr.

Marineforeningens Hovedbestyrelse afholder Møde Lørdag den 25. August 1945 Kl. 14.00 i NAVIGATØRERNES HUS i København.

Den Aarsberetning, som Marineforeningens Formand skulde have aflagt paa det aflyste Sendemandsmøde i Fredericia i Aar, vil paa Grund af Papirknapheden ikke blive optrykt i Medlemsbladet. Aarsberetningen er derimod trykt i et lille Hæfte i et meget beskedent Oplag, og pr. 1. August er der tilsendt hver Afdeling nogle Eksemplarer heraf i Forhold til Afdelingens Medlemsantal til Cirkulation blandt særlig interesserede Medlemmer og til Fremlægning i Marinestuerne.

Nye Afdelinger

Den 21. Juni stiftedes i Gilleleje i Overværelse af Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, Lokalafdeling Nr. 86. Den nye Afdeling, som har Fyrmester *Beldring*, Nakkehoved Fyr, til Formand, har allerede et Medlemsantal paa 25. Een af de ved det stiftende Møde fremmødte Kamerater viste straks sin Interesse ved at skænke et Flag til den nystiftede Afdeling, og en anden tilbød at forære Afdelingen en Skibsklokke.

Den 13. Juni saa en ny Afdeling i Københavns Omegn Lyset, idet Lokalafdeling Nr. 87 stiftedes under Navnet *Damhussø Afdelingen*. Saavel Marineforeningens Formand som Frederiksberg Afdelingens Formand, Købmand *Th. Larsen* medvirkede ved Starten af denne nye Afdeling, hvor Købmand *Åxel Jensen* blev valgt til Formand.

Medlemstilgangen

Medlemstilgangen var i Juni Maaned paa 195 Mand og i Juli Maaned 174. Pladsforholdene tillader ikke den sædvanlige Specifikation.

(Fortsat fra Side 1)

baade de to Kontrolampere og alle Kontrolfartøjerne — Splitflag, dog ikke „rent“ som Orlogsflaget, men forsynet med en i gul Farve broderet Krone og Bogstaverne „L M“ (Forkortelse af Landbrugs-Ministeriet, som dette Ministerium tidligere var benævnt) i øverste Hjørne; endvidere fører Kontroldamperne paa Stormasten en rød Stander ligeledes med Bogstavene „L M“ midt i Dugen.

MARINEFORENINGENS JUBILÆUMSSTÆVNE 1945

*

For gamle Orlogsgaster af Aargangene 1935 — 1930 — 1925 — 1920 — 1915 — 1910 — 1905 — 1900 — 1895 o. s. v. afholdes

Søndag den 26. August 1945

en Festlighed til Minde om Tjenesten ved Søværnet med følgende Program:

Kl. 10.00 Møde ved Indgangen til Holmen, Værftsbrogvagen, for Enden af Prinsessegade. (NB. Linie 8 kører ikke om Søndagen, saaledes at at der maa vandre til Fods fra Christianshavns Torv ad Prinsessegade til Værftsbrogvagen — 10 Min. Gang). Parade for Chefen for Flaadestationen, Fotografering samt Omvisning paa en Del af Holmen.

Kl. 11.30 Frokost i Orlogsværftets Marketenteri. Der serveres Biksemad, Snaps, Øl, Ost, Kaffe og Wienerbrød. Marineforeningens Drengemusikkorps vil musicere under Frokosten.

Kl. 13.15 Afsejling fra Holmen til Kvæsthusbroen. Herfra sker samlet March til Odd Fellow Palæet, hvor der

Kl. 14.00 afholdes en Mindehøjtidelighed for den danske Orlogsflaade under Medvirkning af Studenter-Sangforeningen, Forfatteren, Bibliotekar *Carl Dumreicher*, Pastor *Mogens Strange* m. fl., ligeledes vil Marineforeningens Musikkorps medvirke — saavel paa Holmen som i Odd Fellow Palæet. For Deltagelse i Frokost og Mindefesten er Prisen Kr. 8,00.

Kl. 17.00 afholdes Aftenfest i Odd Fellow Palæets Riddersal. Der serveres Lammesteg, Rombudding, Øl og Kaffe incl. Bærepenge 12,00 Kr. Anden Spirituosa og Bærepenge herfor betales ekstra.

Anmeldelse om Deltagelse maa ske til Marineforeningens Hovedkontor, Havnegade 55, København K., senest Torsdag den 23. Aug. Opmærksomheden henledes paa, at Anmeldelse om Deltagelse i Jubilæumsfesten er meget nødvendig af Hensyn til Arrangementet — alle ikke forud tilmeldte maa af Hensyn til de vanskelige Bospisningsforhold m. m. afvises.

I Betalingen er indbefattet Udgifter til Musik, Tryksager o. l. Beløbet bedes indsendt forud, og Tegningen er bindende. Rationeringsmærker maa medbringes.

Ogsaa Ikke-Medlemmer af Marineforeningen kan deltage, naar de er Jubilarer.

Der vil blive forhandlet et Jubilæumstegn, Pris Kr. 3,00.

JUBILÆUMSUDVALGET

Daglig Paaklædning.

Medlemmer medbringer Sangbogen og bærer Emblem. Husk Rationeringsmærker.

MARINEFORENINGEN

(Hovedforeningen og Københavns Afdelingen)

afholder

Søndag den 26. August 1945 Kl. 14,00

i Odd Fellow-Palæets store Sal i København

**en Mindehøjtidelighed for den danske
Orlogsflaade**

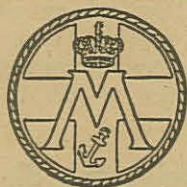
under Medvirkning af Forfatteren, Bibliotekar *Carl Dumreicher*, Pastor *Strunge*, Taarnby, Studenter-Sangforeningen, Marineforeningens Drengemusikkorps m. flere.

Marineforeningens Æresformand, Hans kongelige Højhed *Kronprinsen* og Hendes kongelige Højhed *Kronprinsessen* vil overvære Højtideligheden.

Billetter til Marineforeningens Medlemmer med Paarørende faas à 1 Kr. pr. Stk. paa Marineforeningens Kontor, Havnegade 55, daglig Kl. 13—16 eller paa Københavns Afdelingens Kontor, Sct. Pauls Plads 10, daglig Kl. 12—14 (Lørdag undtagen).

NB. Der finder intet Billetsalg Sted ved Indgangen. Til Jubilarer (10 — 15 — 20 — 25 Aar o. s. v.) som deltager i Marineforeningens Jubilarstævne samme Dag, er der reserveret særlige Pladser.

Daglig Paaklædning, Emblem bæres.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Hjørring Afdelingen har den 3/6 afholdt en vellykket Fredsfest. Samtidig meddeler den energiskarbejdende Afdeling, at man under Musikdirektør *Ringgaards* Ledelse har dannet et Blæseorkester, foreløbig paa 23 Mand. Instrumenterne er anskaffet for Bidrag fra Kammeraterne og Over-skuddet fra en Bortlodning, og det er Tanken, at dette nordjyske Marineforeningsorkester skal træde offentligt frem i Løbet af Efteraaret.

Aarhus Afdelingen afholdt den 3/6 Fredsfest i Marinestuen, hvortil var inviteret de Befalingsmænd og Orlogsgaster, der er stationeret i Byen. Pens. Elektriker *Rasmussen* fik ved denne Lejlighed overrakt 25 Aars-Emblemet.

Skjern-Tarm afholdt en forsinket Generalforsamling den 9/6. Nyvalgt til Bestyrelsen blev Lokomotivfører *Niels Sørensen* og som Formand, Lokomotivfører *N. O. V. Pedersen*.

Den 24/6 afholdt denne Afdeling en Sommerudflugt til Stauning Strand. Der var arrangeret Motorbaadssejlad på Ringkøbing Fjord, senere blev der danset, indtil et festligt Sct. Hans Baal afsluttede den vellykkede Udflugt, hvortil der havde været stor Tilslutning.

Præstø holdt Foraars- og Fredsfest den 10/6. Ogsaa denne Afdeling var til Sø, idet man med *M/S Ellen* gjorde en Vending udenfor Fjorden. Efter Fællesspisningen var der arrangeret en Svingom, og kun den altfor tidlige Lukketid satte et Punktum for den fornøjelige Dag.

Marstal Afdelingens Bestyrelse var repræsenteret ved Indenlandsk Sømandsmissions Indvielse af det nye Sømands-

hjem „Aggershøj“ i Marstal. Sømandspræsten *Eilschou-Holm* rettede i sin Tale en Tak til Marineforeningen Landet over for Salget af de mange Lodseder.

Ærøskøbing Afdelingen holdt sin første Sammenkomst den 8/7, ved hvilken Lejlighed Foreningens Alderspræsident, fhv. Borgmester *Vilh. Andersen*, for første Gang hejste det Flæg, han havde skænket til Afdelingen. Næstformanden, Havnefoged *Lauritzen*, uddelte som gammelt Medlem af Svendborg Afdelingen, efter en smuk symbolsk Tale, Emblemer til 40 Medlemmer.

Hadsund Afdelingen deltog den 14/7 i de samvirkende Soldaterforeninger for Hadsund og Omegns Freds- og Frihedsfest, hvor Taler, Sang, og national Musik vekslede med hinanden. Fra H. M. Kongen, til hvem der var sendt en telegrafisk Hilsen, indløb under Festen en Genhilsen.

Lemvig foretog den 8/7 i 6 store Kuttere en vellykket Udflugt til Sallingsund og Nykøbing M. Paa Nykøbing Stadion spillede en Fodboldkamp mellem Nykøbing og Lemvig Afdelingerne, hvori den sidste sejrede. Lemvig vandt ogsaa 100 m Løb for 50-aarige. Den vellykkede Sportsfest, hvorunder der herskede fuldstændig Landskampstemning, gav et Overskud paa 420 Kr. til de bomberamte Kammerater paa Bornholm. Efter Fællesspisning og Dans stod Gæsterne Kl. 22.00 atter til Sø.

Struer Afdelingen sejlede den 22/7 til Sallingsund og Nykøbing M. Ogsaa denne Gang var der Sportskampe. Nykøbings Damer vandt den af Struer udsatte Vandrepokal i Tovtrækning, medens Struers „Mænd“ vandt Tovtrækning for Herrer. Dagen sluttede med Dans paa Dækket — et rigtigt Dæk om Bord i Færgen. Disse vellykkede Sammenkomster styrkede kun Ønsket om et fælles Stævne i VIII Distrikt til næste Aar.

Tirsdag den 19/6 afholdtes en meget smuk og pompøs Mindegudstjeneste i Rønne Kirke over de omkomne fra Fiskeridirektoratets Dampskib *Vesterhavet*, som, efter i Vinter at have været Ledsageskib paa Ruten København—Bornholm, minesprængtes den 1/6 i Fart mellem Rønne og Kolberg.

Marineforeningen vil længe bevare Mindet om 5 gode Kammerater, der satte Livet til, efter at Freden var ringet ind over Danmark.

Under Bombeangrebene paa Bornholm mistede Havnebetjent *Martin Westh* fra Nexø Livet. *Martin Westh*, der var Flagmand i Nexø Bakken, blev begravet under stor Højtidelighed, ved hvilken der blev talt af Byens Borgmester, Chefen for Frihedskæmperne og Marineforeningens Formand.

Den 16/6 begravedes fra Zions Kirke i Esbjerg Fisker *Enevold Enevoldsen*, hvor Fiskeriforeningens og Marineforeningens Flag paraderede ved Kisten.

Den 26/6 døde Rønnes gamle Havnefoged og Overlods, *Hans Nielsen*. Kaptajn *Nielsens* Navn vil bedst være kendt fra Scoresbysundekspeditionen i 1924 til Østgrønland, hvor han paa udmærket Maade førte Ekspeditionsskibet *Grønland* — nu Grønlandske Handels *Gustav Holm*. Ikke mindst Hjemturen uden Ror mod Nordatlantens Efteraarsstorme var en Sømandspræstation af Rang, og Kaptajn *Nielsens* Navn vil længe blive mindet, specielt af Ekspeditionens Deltagere, som med Beundring saa op til deres rolige og stoute Skipper.

Nykøbing M. Afdelingen har haft den Sorg at miste een af sine bedste Kammerater, Direktør *Lauritz Møller*, som var en af Afdelingens Stiftere, og som gennem de 20 Aar, Afdelingen har bestaaet, paa mange Maader viste sig hjælpsom og gavmild overfor Kammeraterne i Marineforeningen.

Ære være deres Minde.

Fra Søværnet

Der hersker ganske naturligt i denne Tid overordentlig stor Travlhed paa Holmens Grund, hvor alle Kræfter sættes ind paa at rydde op og soignere efter Tyskernes Hærgen, som har efterladt sig mange grimme Spor.

Efterhaanden er flere af Flaadens mindre Enheder kommet tilbage, ofte stærkt medtagne, ombygget og omarmet, saaledes at man har svært ved at kende de gamle Skibe igen. Inspektionsskibet BESKYTTEREN og Mineskibet LINDORMEN kom begge med een helt ny Mast i Stedet for tidligere to og tæt spækket med Antiluftslyts. Een af de smaa Torpedobaade af „Springer“-Typen var blevet forsynet med lukket Styrehus o. s. v. Fra de nordtyske Havne er der efterhaanden hjemkommet en hel Del Fartøjer, baade M. S.-Baade, K- og P-Kuttere, og ret hurtigt udrustes disse Fartøjer paany for under dansk Orlogsflag at tage fat paa de mange Opgaver, som venter Søværnet i Dag, og hvoraf Kystbevogtningen og Minestrygertjenesten er de vigtigste. Kystbevogtningens Hovedopgave er naturligvis i første Række at forhindre illegal Trafik ad Søvejen, hvilket ganske særlig paa Flensborg Fjord har været af stor Betydning og har medført talrige Opbringelser og Visitationer. Af andre Opgaver for Kystbevogtningen kan nævnes Assistance og Vejledning for Skibsfarten, ikke mindst for Lystsejladser, efterhaanden som denne kan aabnes, og her arbejdes der i nær Tilknytning til Politimyndighederne i Land.

Minestrygertjenesten foretages i nært Samarbejde med de engelske Marinemyndigheder, og hertil anvendes foruden engelske Minestrygningsfartøjer, hvoriblandt ogsaa den engelske 137te Flotille (med dansk Mandskab) som i Begyndelsen af August Maaned er overdraget til den danske Orlogsflaade, ogsaa et meget stort Antal tyske Minestrygningsfartøjer.

Rensningen af de danske Gennemsejlingsfarvande og dermed Aabningen af Sejladser paa Østersøens mange Havne er af stor Betydning for Verdenshandelens Varefordeling og nødvendiggør Indsættelsen af det størst mulige Antal Fartøjer i Minestrygningsopgaven, uanset hvilken Nationalitet de forskellige Skibe har, for at udnytte Sommerens gunstige Vejrforhold under Arbejdet med at aabne Farvandene for Skibsfart og Fiskeri. De tyske Minestrygere, som i Øjeblikket arbejder i de danske Farvande, har Basis i København, Aarhus og Frederikshavn. Ogsaa i de norske, franske, belgiske og hollandske Farvande er der indsat et meget stort Antal tyske Minefartøjer i Farvandsrensningen.

MARINEFORENINGENS

KØBENHAVNS AFDELING

Paa H. M. KONGENS 75 Aars Fødselsdag, Onsdag den 26. September 1945, samles Afdelingens Medlemmer om Bord i Fregatten JYLLAND.

Efter en Højtidelighed paa Hoveddækket samles man til Spisning om Læ. Madpakker medbringes. Om Bord vil kunne faas Øl, Kaffe, Wienerbrød og evt. Pølser.

Musikkorpset medvirker Nærmere Meddelelse vil blive udsendt til Afdelingens Medlemmer.

FREDERIKSBERG AFDELINGEN

afholder Generalforsamling (Stiftelse af Skyttelav) Søndag den 2/9 Kl. 10 i Slotsgaarden. Medlemsmøde 2/9 samme Sted.

Søværnets Kaserne gennemgaar for Tiden en Modernisering og vil snart igen være klar til at modtage de danske Orlogsgaster, og Nyholms Vagt vil blive indrettet til Kontorer for Chefen for Flaadestationen.

Det til den store Eksercerskole indkaldte Mandskab er forlagt til Arresødallejren ved Frederiksværk, hvor Orlogsgasterne faar en indgaaende Fodfolksuddannelse, forinden de bliver fordelt til Søværnets Skibe og Institutioner. Uddannelse i Roning vil dog finde Sted som sædvanlig paa Eksercerskolen, men denne Gang i Arresøen.

Fra Nakskov Skibsværft er den 9/8 afleveret et nyt Inspektionsskib ved Navn *H. V. Ravn* til Fyr- og Vagervæsenet, hvis minesprængte Inspektionsskib *Absalon* samtidig er hævet og bragt til Orlogsværftet for Reparation.

Den sænkede Flaade

Ligesom „Under Dannebrog“ bragte en Billedserie af de sænkede Skibe paa Holmen m. v., er der nu ogsaa udkommet en ny Serie Marinepostkort (12 Stk.) af de sænkede danske Orlogsskibe den 29/8 43. — Disse Kort kan faaes — evt. bestilles — hos enhver Boghandler eller direkte fra Thanning & Appel's Boghandel, Købmagergade 7, Kbhvn. K. Bogladeprisen er 20 Øre pr. Kort — men ved Bestillinger gennem Marineforeningen direkte hos Thanning & Appel leveres Kortene for 10 Øre pr. Stk. Opmærksomheden henledes paa, at der endnu findes ca. 100 forskellige Marinepostkort af Flaaden Skibe for Aug. 1943. Disse Kort, af hvilke Restoplagerne kun er smaa, vil ikke blive genoptrykt, hvorfor det anbefales Samlere og interesserede i Tide at sikre sig Kortene. Priserne er de samme som for den nye Serie. Katalog tilsendes paa Forlangende.

Saa snart det er muligt, vil der blive udsendt Serier af Flaadens nuværende Skibe.

Københavns Afdelingens Skyttelavs Minde- og Frihedsfest

fejredes den 18/6 ved en smuk Højtidelighed i Parkteatrets Sal, hvor Pastor *Mogens Strunge* holdt en alvorlig og mandig Mindetale for alle de, der satte Livet til for Danmarks Frihed, og mindedes særligt vore Kammerater og de danske Sømand, som var gaaet bort, hvorpaa Skyttelavets Æresflag blev ført ind i Salen.

MARINEFORENINGENS

GENTOFTE AFDELING

afholder en

Matiné paa Gentofte Raadhus, Bernstorffsvej 161, Søndag den 2. September Kl. 14

til Fordel for

Krigsramte Søfolk og Orlogsgaster samt disses Efterladte.

Mange af vore ypperste Kunstnere, bl. a. Fru *Else Skouboe*, Kgl. Kammersanger *Einar Nørby*, Fru *Ellen Malberg*, *Victor Cornelius*, *Peter Kitter*, Herrekoret „DE DANSKE“, *Marineforeningens Drengemusikkorps* og m. fl. medvirker velvilligst, ligesom Raadhus-hallen er stillet gratis til Disposition af Kommunalbestyrelsen.

Billetter til Matinéen kan købes hos samtlige Boghandlere i Gentofte Kommune samt i Budstuen paa Gentofte Raadhus fra den 27. August.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD
ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN — REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

32 AARGANG
1945

Postkonto 1608 BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR Postkonto 1608
HAVNEGADE 55 2 KØBENHAVN K. TELEFON PALÆ 2886 KONTORTID 1—4
BLADETS KONTOR FOR ANNONCER: STUDIESTRÆDE 49. CENTRAL 12327.

HÆFTE IX
SEPTEMBER

1870 — 26. September — 1945

KONGEN OG FLAADEN

Den 26. September vil Flagene gaa til Tops overalt i Danmark — fra Skagen til Gedser og fra Jyllands barske Vestkyst til Bornholms Granitklipper — for at fejre Danmarks Konge, der den Dag runder sin femoghalvfjersindstyvende Milepæl. Paa Tærskelen til en ny og ukendt Tid vil Folket atter samles om sin Konge, der gennem de lange og bitre Besættelsens Aar stod urokkeligt fast som det straalende Symbol paa Danmarks aartusindaarige Frihedsvilje.

„Løfter brødes, Grænser brast — een stod fast“, skrev Digteren *Poul Sørensen* i sit skønne Digt „Kongen“, inspireret af Begivenhederne hin skæbnetunge 9. April, hvor saa mange vaklede efter Slaget, der faldt, men hvor Kongen blev staaende rank og ret paa sin Post, Folkets Sjæl til Værn.

Denne Kong *Christians* mandige Holdning i Ulykkens Dage var ogsaa et lysende Vartegn for Flaaden og knyttede derved yderligere Baandene fastere og endnu uløseligere mellem ham og Søens Mænd, saa de med Fortrøstning saa de strenge Dage, der ventede forude, i Møde, fordi de vidste, at med ham paa Broen laa Kursen støt og sikkert trods Stormen, der sang op.

Kong *Christian* har altid i Medbør og Modvind omfattet Søens Mænd, baade dem, der sejler under Splitflaget, og dem, der om Bord i vore prægtige Handelsskibe gør Danmark større ved Farterne over Oceanerne, og Fiskerne under deres farefulde Dont, med den varmeste Interesse, og faa danske Konger har vel ogsaa viet Søen saa meget af sig selv som han, hvad enten han sad ved Rorpinden i fejende Sejlads gennem Sund og Bælt, eller Togterne gik videre „over Sjø og salten Vove“ mod Nordatlanten eller Grønlandshavets taagesvøbte Farvande, og hvilken dansk Havneby har ikke set „Dannebrog“ med Kongeflaget vajende fra Stortoppen staa Havnen ind? Søen har i Sandhed været en Del af Kong *Christians* Liv gennem Aarene, der er svundet, i Fredens Solskinsdage og i Krigens onde Tid, hvor hans Tanker var hos dem, der satte Livet i Vove for Danmarks Sag ude paa Havene; og ingen af Orlogsflaadens Folk vil vel nogen sinde glemme den gribende Parade ude paa Holmen hin graatunge Februardag i 1942, hvor Kongen mødtes med sine Mænd i Harme og Sorg over Tyskernes Ran af de seks danske Torpedobaade, mens Flaget paa Sixtus langsomt gled paa halv Stang.

Det var en bitter Stund, hvor Flaadens Mænd igen maatte se Begivenhederne fuldbyrdes uden at faa Lov til at prøve paa at gribe ind imod dem; men Kongens Ord holdt Troen vedlige hos dem, Troen paa, at Dagen trods alt vilde komme, som den da ogsaa kom den 29. August 1943, hvor Skibene gik ned med vajende Flag og Vimpler for ikke at blive Bytte for de tyske Snigløb, men hvor de netop gennem Undergangen banede Vejen for den nye Flaade, der nu skal skabes.

Vi, der bemandede den gamle Flaade, og de unge, der skal bemande den nye, er dybt taknemlige over, at det blev forundt Kong *Christian X* at lægge Grunden til den nye danske Orlogsflaade, og vi vil den 26. September samles med alle Søens Mænd i den gamle, aarhundredaarige Bøn:

GUD BEVARE KONGEN!

Kay Jungersen.

EPILOG

ved

Marineforeningens Mindehøjtidelighed

i Odd Fellow-Palæet d. 26. August 1945

Havet og Landet

Det er Havet, som taler:

Fra Danmark blev til
og løfted sig mod Solen med smeltende Bræer
og runded sig til Bakker med brune Fyrretræer,
har jeg hilset dets Grænser med mit nynnende Spil.
Fra dets Muldjord blev mærket af en Menneskefod,
og jeg vuggede den første, udhulede Stamme,
har jeg lagt om dets Kyster min bølgeblaa Ramme
og sænket min Styrke i dets Vikingeblood.

Fra et Drageskib løb ud med sin skjoldhængte Rand
og løftede sin Stævn mod de brusende Søer,
har jeg skærmet disse lave og græsgrønne Øer,
har jeg værnet og værget dette havfødte Land.
Aarhundreder gik hen. Men bestandig jeg bar
paa dristige Skarer af danske Orlogsskibe
med Flaget agterude over Køl vandets Stribe.
Jeg var Tumleplads for Daaden, som gav Drømmene Svar.

Flaadens Saga

Fra Absalon stod tæt ved Styrismanden
og løftede sin Arm og peged frem,
hvor Fjenden duvede i Kimmingranden,
har Flaaden trofast tjent vort gamle Hjem.

Dens store Navne staar som Ledestjerner.
Fra Skram og Herluf Trolle, Otto Rud,
Niels Juel og Hvitfeldt kom den Arv, vi værner:
Bestandig Troskab imod Pligtens Bud.

Fra Tordenskjold kom Modet til at vove.
For Olfert Fischer, Peter Willemoes
og Edouard Suenson var Søens Love
ens for en Admiral og en Matros.

Men aldrig rakte Ryet Egekransen
til bedre Sømandsfærd og Sømandssind
end da Kong Kristian rejste sig paa Skansen
og stod fra Kolberg Heide Sundet ind.

Flaadens Ære

De vilde ind paa Holmen. De — ja, Navnet
behøves ikke. Det er nok at sige
de tunge Støvler fra det tredie Rige,
som nu er borte og just ikke savnet.

De vilde ind paa Holmen for at raade
og finde vore Vaaben frem til Kampen.
Nu skulde Værftet høre deres Trampen
og se et Hagekors paa Danmarks Flaade.

De vilde ind paa Holmen — Orlogsgrunden
med Mindernes forunderlige Tone
fra Kranen og til Vagtens Kongekrone.
Der kom et tavst, beslutsomt Drag om Munden!

Nej — aldrig maatte Flaadens Ære krænkes.
Før skulde selv de sidste Skibe sænkes.

Flaaden sænkes

Vi sænkede Flaaden
en stjerneløs Nat i August.
De Dæk, som vi elsked,
de Taarne, vi skulde bemande,
blev borte i Dønninger,
skjult under skyllende Vande.
Men Skjoldet bevarede blankt
uden Plet eller Rust.

Erindringen hængte sin Krans
om hver synkende Mast:
Her stod jeg en Morgen i Brisen
og saa, hvor det daged,
og blev ét med mit Skib og min Pligt,
med Landet og Flaget.
Foran usynlige Altre
mit Hjærte holdt Rast.

Vi sænkede Flaaden i Lejet.
Det sved som et Saar.
En Fortid gik under,
men ikke vor Frihed og Ære.
Paa Køle til kommende Skibe
kan Beddingen bære.
En Dag gaar vi atter paa Broen
— for Holmen bestaar.

Flaadens Fremtid

Nu drøner atter Sixtus' Voldkanoner,
saa Røgen ruller over Havnens Spejl.
Nu lever atter Flaadens Traditioner,
og Haabet sætter dristigt Sejl paa Sejl.
Nu vil vi høre Smedjens travle Hamre
og se dens Ambolt sprude røde Stænk.
Nu bøjer man i alle Værkstedskamre
sig over Tegnebord og Arbejdsbænk.

For vi vil sætte Gjøs i nye Stævne
og løbe ud og rette vort Kompas.
Nu kan vor Vilje mødes med vor Evne,
saa Flaaden atter faar sin vante Plads.
Paany skal Skibet hilse Bølgeskummet
og Morgentaagen over Kattegat,
mens Solens Guldbaad sejler gennem Rummet,
og det er Gry igen og ikke Nat.

Danmark

Du dukked af Bølgerne, Danmark,
og blidt har de rundet din Jord

og døbt den i Brisen og Blæsten
fra Bælter og Sunde og Fjord.
Dit Rige er vuggende Vande
i Himlenes skiftende Skær
og Marker og Skove og Strande,
som toner af Døgnenes Vejr.

Vi ærer og elsker dig, Danmark.
For os er bestandig Du stort.
Vor Gerning er med til at skrive
Dit Navn over Regnbuens Port.
Vort Liv er at øge Din Lykke
og føje vort Straa til Din Høst
og værne Dit Solskin mod Skygge,
saa Fremtid kan høre Din Røst.

Hymne

Ja, Danmark, Danmark, du er vort,
og dig vort Virke kroner.
Du er den dybe Grundakkord
bag alle Døgnets Toner.

Du aander paa vor Gernings Ler
og ved, hvad vi har villet,
naar mod dit Navn vi ydmygt ser
som mod et Stjernebilled.

Af Slægt paa Slægt fik Navnet Glans,
og ogsaa vi skal lære,
at bag vort Arbejd staar vort Lands
aartusindgamle Ære.

Carl Dumreicher.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Ved Marineforeningens Hovedbestyrelses Møde den 25. August 1945 i København indvalgte Kommandørkaptajn *G. de Lichtenberg* som supplerende Medlem af Hovedbestyrelsen i Stedet for Kommandør *C. V. Evers*, som havde ønsket at udtræde.

Kommandørkaptajn *de Lichtenberg* indtræder samtidig i Hovedbestyrelsens Forretnings-, Foredrags- og Bladudvalg.

Efter Hovedbestyrelsesmødet den 25/8 samledes Hovedbestyrelsen til en Souper, hvor Marineforeningens Æresformand, Hans kongelige Højhed *Kronprinsen*, atter præsiderede efter de to sidste Aar at have meldt Afbud. Til denne Souper var endvidere indbudt Æresmedlem af Marineforeningens Københavns Afdeling, Bestyrelsesmedlem i „Flottans Män“s Malmø Afdeling, Kaptan *A. T. Frederiksson*.

Nye Afdelinger

I Vanløsekvarteret i København er der stiftet en Marineforeningsafdeling: *Damhussø-Afdelingen*, og der arbejdes paa en Afdeling i *Glostrup*.

Endvidere er der en Afdeling under Oprettelse i *Søllerød*.

Medlemstilgangen

var i August paa 131 Mand, nemlig: Aabenraa 3, Aalborg 4, Aarhus 9, Assens 3, Birkerød 2, Damhussø 4, Dragør 3, Ebeltoft 7, Frederiksberg 4, Frederikshavn 1, Gilleleje 8, Haderslev 2, Helsingør 2, Horsens 1, Korsør 3, København 38, Lemvig 1, Marstal 10, Nykøbing F. 2, Odense 4, Ribe 2, Roskilde 1, Rudkøbing 1, Skive 2, Søllerød (ny Afdeling) 14.

Marineforeningens store Jubilæumsstævne og smukke Mindede

Aldrig før har Marineforeningen mønstret saa mange gamle Orlogsgaster til Jubilarstævne, som de langt over 400 Mand, der Søndag den 26. August aargangsvist søgte ind i Paradens Rækker paa Holmen, medens Københavns Afdelingens flinke Drengemusikkorps gennem sin Koncert ved Værftsbrovagten skabte en festlig Optakt til det vellykkede Jubilarstævne.

Foruden Jubilarerne saas som særlig indbudte Gæster den svenske Naval Control Service Officer, Kapten *Jönsson*, Overtoldinspektør *Chr. Jensen*, Kommandørkaptajn *de Lichtenberg* og Hovedbestyrelsens Medlemmer.

Kl. 10 modtoges Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, med Honnørsignal fra Musikkorpsset, hvorefter Flaget førtes til højre Fløj af den lange Front. Formanden bød de fremmødte Velkommen til Stævnet og udtrykte sin Glæde over, at saa mange havde trodset Rejsebesværlighederne og derved bidraget til at gøre dette første Jubilarstævne efter Danmarks Befrielse saa festligt og stort som ingensinde før i Marineforeningens Historie.

Formanden modtog derefter Chefen for Flaadestationen, Kommandør *Grandjean*, som efter at have skridtet Fronten af i hjertelige Ord bød de gamle Orlogsgaster Velkommen til de kendte Steder paa Holmen for første Gang efter Tyskernes Hærgen paa Orlogsflaadens aarhundredgamle Basis.

Kommandøren gav i korte Træk en Oversigt over Flaadestationens og Orlogsværftets Kaar under den tyske Besættelse og over det store Arbejde med at udslette Sporene af Fjendens Ødelæggelser, som man nu er i Gang med.

Efter at Deltagerne var fotograferet, førte Fuldmægtig, Søløjtnant (R) *Honnens de Lichtenberg* an paa en Rundgang paa Arsenaløen, Frederiksholm og Dokøen, hvorun-

der der var Lejlighed til at se nogle af de sænkede Orlogsfartøjer under Reparation og tillige ogsaa de to store Torpedobaade, som ikke blev færdige til den 29. August, men som efter Kapitulationen fandtes uskadede og nu vil blive fuldendte. Endvidere saas ogsaa paa Afstand nogle af de engelsk/danske Ministrygere, men Tiden var knap, og allerede Kl. 1130 blev der pebet „Øl — Skaffe“ i Orlogsværftets store Marketenderi, hvor Biksémaden gled ned, medens de raske Drengespillede, saa det rungede i den store Hal.

Kl. 1300 afmarcherede de mange Jubilarer med Musik og Flag i Spidsen til Dokøvagten, hvorfra de med to af *Forenede Bugsereskab's* Slæbebaade overførtes til Kvæsthusbroen. Herfra marcheredes derefter i samlet Formation ad *Sct. Annæ Plads* og *Bredgade*, og det var et flot Syn, som havde samlet mange Tilskuere, da den store Jubilæumsparade under Næstformanden, *Grosserer Bønnelyckes* Kommando svingede ind i *Odd Fellow Palæets Gaard* — Musikkens klingende Toner fik de gamle Orlogsgaster til at marchere taktfast og ungdommeligt, som om det var nyindkaldt Mandskab.

Medens Musikkorpsset gav en kort Koncert i *Palæets Gaard*, begav Jubilarerne sig sammen med de mange indbudte Gæster og Marineforeningsmedlemmer med Paarørenden til Dagens 2det store Programafsnit: *Mindehøjtideligheden*. Hertil var indbudt en righoldig Repræsentation for Landets højeste Myndigheder med Forsvarsministeren, Viceadmiralen og den kommanderende General i Spidsen. Endvidere var indbudt Repræsentanter for maritime og militære Organisationer, Søfartsinstitutioner og -foreninger, Fiskeriforeninger, Soldaterforeninger m. m., herunder bl. a. den nye Formand for de danske Soldaterforeningers Fællesudvalg, Oberst *Mikkelsen*, og De samvirkende Forsvarsbroderselska-

Højtidelighed for den danske Orlogsflaade den 26. August 1945

bers Formand, Kaptajn *Arne Stevns*; de indbudte fik deres Pladser anvist af raske Søspejdere, ligesom disse ogsaa var Flaggaster.

Marineforeningens Æresformand, Hans kongelige Højhed *Kronprinsen*, og Hendes kongelige Højhed *Kronprinsessen* samt Deres kongelige Højheder *Prins Axel* og *Prinsesse Margaretha* havde taget Plads en reserveret Loge, da Kommandør *Paul Ipsen* beordrede Flaget hejst i Overensstemmelse med Marineforeningens kendte Ceremoniel og bød den store Forsamling Velkommen, idet han udtalte, at man var samlet for at mindes den danske Flaades Fortid — og ikke mindst den 29. August, hvor Størstedelen af dens Skibe blev sænket med Ære. Marineforeningens Musikkorps spillede, hvorpaa Studenter-Sangforeningen sang tre smukke nationale Sange. Formanden for Københavns Afdelingen, Afdelings-Arkitekt *E. W. Marston*, holdt derefter Hovedtalen, hvori han opridsede Træk af Orlogsflaadens vigtigste historiske Begivenheder, idet han sluttede med at mindes de Mænd fra Orlogs- og Koffardiflaaden, som Døden havde taget — „for deres Skyld vil vi aldrig glemme Ordene: I Sømænd, som døde, I skabte for Danmark i dybeste Mulm den skønneste Morgenrøde“ — ligesom Arkitekten hyldede Viceadmiral *Vedel*, som bar det tunge Ansvar den 29. August 1945.

Forfatteren, Bibliotekar *Carl Dumreicher*, der selv var 40 Aars Jubilar, fremsagde sin pompøse Epilog, og efter at Studentersangerne atter havde sunget, bl. a. „Guds Fred med vore Døde“, holdt Sognepræst *Mogens Strunge*, Taarnby, Mindetalen over de faldne. Smukt og gribende talte Pastor *Strunge* om de Orlogsgaster — fra Mathelven til Kontreadmiralen — der ofrede Livet i de tunge Aar — „at sætte Livet ind som Pant i Striden, er at øve Heltedaad, og vi vil altid mindes Danmarks trofaste Helte

med Ærefrygt“ —. Under dæmpede Trommehvirvler læste Sognepræsten til Slut Navnene paa Søværnets Faldne i Aarene 1943—45, hvorefter Forsamlingen sang *Kongernes Konge*. Højtideligheden afsluttedes af Kommandør *Ipsen*, der udtalte de gamle i Flaaden saa kendte Ord: „Gud bevare Kongen“, hvorpaa den smukke og stemningsfulde Højtidelighed afsluttedes med Nedhaling af Flaget og Afsyngelse af sidste Vers af *Kong Christian*, og til Tonerne af *Holmens faste Stok* forlod Gæsterne den tætfulde Sal.

Dagens 3die og sidste Afdeling: Jubilmiddagen, fandt Sted Kl. 17 i Odd Fellow Palæets Riddersal. Ogsaa hertil var Tilslutningen overordentlig stor, der var dækket til 312 Mand. Marineforeningens Formand førte Viceadmiralen til Bords, medens Honnørsignalerne klang. Blandt Gæsterne saas den finske Søfartsraad, Kommandør *Suomela*, Kaptenerne *Jönsson* og *Frederiksson* fra Sverige, Fabrikant *Weilbach*, som paa smagfuld Maade havde dekoreret Salen til Mindehøjtideligheden, samt de forskellige Medvirkende.

Til H. M. Kongen og Foreningens Æresformand, Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen*, afsendtes Hyldestelegrammer, hvorpaa der senere indløb telegrafisk Tak, og fra een i Helsingfors bosiddende Jubilar modtoges ligeledes en telegrafisk Hilsen.

Viceadmiralen gav i en Tale de gamle Orlogsgaster Besked om Planerne for Flaadens Genopbygning og ønskede i dette Arbejde ikke mindst Hjælp og Støtte fra Marineforeningens mange Medlemmer, som i dette Spørgsmaal maatte være sig deres Ansvar bevidst.

I Aftenens Løb vekslede Taler og Sange med hinanden, og der herskede en glimrende Stemning.

Marineforeningens første Jubilarstævne efter Kapitulationen vil blive staaende i Foreningens Historie som en Mærkedag, ikke mindst den vældige Tilslutning gjorde det til een af Foreningens store Dage.

Sekrt.

Ministrygning

Chefen for den danskbemandede engelske Ministrygerflotille, Kaptajnlojtnant *H. U. Garde*, har til UNDER DANNEBROG skrevet nedenstaaende interessante Artikel om det højaktuelle Problem: Ministrygning.

Minen har i denne Krig undergaaet en saa kolossal Udvikling og haft en saa afgørende Rolle paa hele Krigens Gang, at selv den første Verdenskrigs Anvendelse af Minen, der dengang blev betragtet som stor, nu egentlig synes ret ringe.

Dette skyldes først og fremmest Indførelsen af de saakaldte Magnetminer, et ikke særlig godt valgt Navn, idet det faar mange til at tro, at et over Minen passerende Skibs Jernmasse tiltrækker denne som en Magnet, og at Minen ved Berøring af Skibssiden bringes til Eksplosion.

Engelske Ministrygere med dansk Besætning fortøjet paa Holmen. Disse Ministrygere, som bl. a. har strøget udfor Belgiens Kyst, er nu overtaget af den danske Flaade.

Dette er imidlertid ikke Tilfældet, idet Minen forbliver paa Bunden, og det magnetiske Felt, der skabes af Skibet, bringer den til Detonation. Minen kan f. Eks. være forsynet med en almindelig Stangmagnet, der vipper, naar den kommer ind i Skibets Felt, udløser forskellige Mekanismer og endelig bringer Minen til Eksplosion.

Saa snart Modparten fandt effektive Midler til at stryge den første Type Miner, blev disse naturligvis omgaaende ændret, saa Strygegrejet i dets daværende Form var uanvendeligt, ja maaske endog bragte Minen til at eksplodere netop under Ministrygeren. Da Tyskerne saaledes begyndte at anvende de saakaldte „Sperrbrekere“, Skibe, der var gjort stærkt magnetiske, saa Minen eksploderede godt foran Stævnen, svarede Englænderne med en Mine, der netop eksploderede ret under Skibet. Der udspandt sig i Virkeligheden et Kapløb mellem Minen og Ministrygningsgrejet, paa samme Maade som mellem f. Eks. Artilleriet og Panseret, i hvilket Kapløb de krigsførendes bedste, tekniske Hjerner deltog. Man fandt paa Støjminen, bragt til Eksplosion af Skrue- og Maskinstøj, man kombinerede Magnet- og Støjminen paa forskellig Vis og indstillede endelig Minen til ikke at være klar før efter en vis Tid eller efter et bestemt Antal Paa-virkninger.

Der er nu sagt saa meget om Minen, at vi kan gaa over til det egentlige Emne, Ministrygningen.

Skal en Magnetmine stryges, d. v. s. bringes til Detonation,

maa den naturligvis paavirkes paa samme Maade som af et Skib, man maa skabe et Magnetfelt over Minen. Dette kan f. Eks. gøres ved en Elektromagnet eller et strømførende Kabel. Fartøjet, der slæber dette Grej, maa naturligvis selv være gjort saa umagnetisk som vel muligt, dels ved at anvende umagnetisk Materiale i størst mulig Udstrækning som i Træministrygerne, dels ved at forsyne Ministrygerne med Afmagnetiseringskabel. Yderligere forsynes Ministrygerne med en Støjkilde, der slæbt gennem Vandet bringer Støjminen til Eksplosion.

Mineudlægningen tog snart en saadan Fart, at de krigsførende for blot at sikre deres Søtrafik nogenlunde maatte oprette Tvangsruter, som til Stadighed blev holdt under Observation og minestrøget. Hertil gik i Hundredevis af Strygere, udførende et haardt og trivielt Arbejde, naar de ikke netop var udsat for Angreb af Modstanderens Luftfartøjer. Nogle var heldige at stryge, hvor der var mange Miner — det er nemlig altid opmuntrende at faa lidt Gevinst, vel at mærke naar det er i Nærheden af Strygegrejet i behørig Afstand af Skibet.

Ministrygerne fulgte rigtig deres Berettigelse og Nødvendigheden af deres Eksistens, naar de inden Landgangsforetagender blev sendt ind for at rense Vejen for Landingsfartøjerne, som f. Eks. ved Salerno eller Normandiet, for slet ikke at tale om Strygningen af Schelden og Ruten langs Belgiens Kyster, for at den 2' britiske Armé kunde faa de enorme Forsyninger, der var nødvendige til Kampen i Belgien-Holland, og senere gjorde Overgangen over Rhinen mulig.

Tyskerne udlagde til Stadighed Miner i disse Ruter, til sidst hovedsagelig ved Hjælp af Miniatur-Ubaade, og fik man en Mine her, var man rigtig godt tilfreds, vidende, at en Tankbaad, et Troppetransportskib eller et Skib fyldt med Tanks eller andre vigtige Forsyninger var sikret.

I Tusindevis af Miner er strøget under Krigen, men endnu er der mange, der skal uskadeliggøres, før man farefrit kan færdes paa Havene igen, og desværre danner vore egne Farvande her ingen Undtagelse. Der ligger for den danske Marine et meget stort Arbejde, før man kan sige, at der ingen Miner er tilbage her, — ja saavidt naar vi vel aldrig, men før man kan sige, at Farvandene er blot nogenlunde rensede. Dette Arbejde vil sikkert til Tider synes meget ensformigt og trættende for Personellet, da det samme Areal skal overstryges adskillige Gange. Men det er et Job, man ikke kommer uden om.

Hans Ulrik Garde.

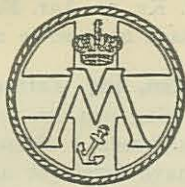
Mindesmærke for faldne Søfolk og Orlogsgaster

Marineforeningen i Køge har sat sig i Spidsen for at faa rejst et Mindesmærke for de faldne Søfolk og Orlogsgaster fra baade forrige og den sidste Verdenskrig. Mindesmærket, som skal rejses ved Køge Havn, vil komme til at bestaa af et gammelt Anker og en stor Stenplade med Inskription.

Bornholms-Indsamlingen

Afdelingerne opfordres indtrængende til snarest at indsende Rekvisition paa Lodsedler. Bortlodningen af Maleriet: „Kgl. grønlandske Handels Brig Tjalfe for Indgaaende ved Kronborg“ finder Sted i Oktober, og der er endnu flere Lodsedler tilbage.

Lodsedler rekvireres gennem Hovedforeningens Kontor, Havnegade 55, Tlf. Palæ 2886, og Københavns Afdelingens Kontor, Sect. Pauls Plads 10, Tlf. Byen 2348.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Roskilde Afdelingen afholdt 10/6 en vellykket Festlighed for Afdelingens Frihedskæmpere. Marineforeningens Formand og Sekretær deltog i Festen. Orlogskaptajn *Bjerre* holdt et interessant Foredrag om Orlogsflaadens Virksomhed under Krigsaarene.

Assens afholdt en forsinket Generalforsamling, da Gestapo havde vist Afdelingens Medlemmer for stor Interesse i Vintermaanederne. Formanden mindedes bl. a. Direktør *Viggo Hansen*, som den 29/4 blev myrdet af Tyskerne. Direktør *Hansen* havde særlig som Næstformand og Medstifter af Afdelingen gennem mange Aar vist dennes Trivsel stor Interesse og Støtte. Til Bestyrelsen nyvalgte Politibetjent *Jacobsen*.

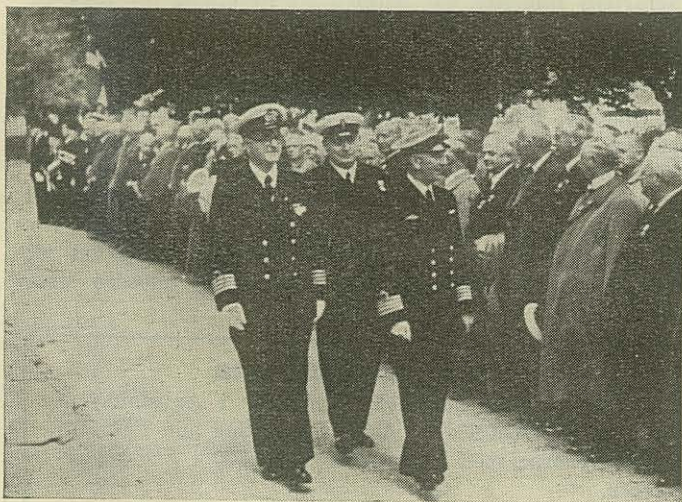
Nykøbing Sj. og Odsherreds aarlige Fugleskydning fandt Sted den 8/7. Afdelingens Formand blev Fuglekonge, og den vellykkede Dag havde kun et Minus: Savnet af Damerne, som ikke deltog, da der i Aar ikke holdtes nogen Aftenfest.

Nykøbing F. var den 8/7 paa en vellykket Fodtur til Højmølle Kro — hvorfra Hjemturen dog foregik pr. Lastbil. Der blev paa Turen indsamlet 25 Kr. til krigsramte Kammeraters Efterladte.

Korsør Afdelingens aarlige Køretur gik i Aar Korsør Nor rundt og sluttede med et vellykket Bal i Korsør Skov.

Holstebro har ligeledes holdt en vellykket Udflugt i Juli Maaned. Fra Arrestforvarer *Tomasen* har Afdelingen den 29/8 modtaget et smukt 3-mastet Barkskib, som er lavet af en Fange i Vinteren 1925—26.

Aarhus Afdelingen samlede den 29. August til en smuk Orlogsfest. Blandt Gæsterne saas Chefen for Jysk Marinekommando, Kommandør *K. v. Lovzow*, m. fl. af sine Officerer, Borgmester *Unmack Larsen*, 6 norske Orlogsgaster fra 2 en-

Chefen for Flaadestationen, Kommandør *Grandjean*, sammen med Marineforeningens Formand og Næstformand ved Jubilarparaden paa Holmen 26/8 1945.

gelsk-norske Krigsfartøjer samt et halvt Hundrede danske Orlogsgaster med Damer. Kommandør *Lovzow* mindedes Tyskernes skændige Overfald paa den danske Hær og Flaade den 29/8 1943 og hyltede Mindet om dem, som satte Livet til den 29. August og senere i Frihedskampen. Borgmesteren talte for det gode Samarbejde mellem Havnen og Marinen samt mellem Folket og Værnene.

Roskildes aarlige Fregatskydning fandt Sted den 5/8 — efter 5 Aars Forløb igen med Salonriffel i Stedet for Luftbøsse. Som Gæster saas Formanden for Køge Afdelingen samt Formanden og tre Kammerater fra Næstved.

Faaborg Afdelingen var den 5/8 paa sin aarlige Udflugt til Dyreborg, hvor der holdtes Salonskydning og Ringkastning samt afsluttedes med en Svingom.

Bogenses Medlemmer var den 5/8 med Kutteren „Jette Vest“ paa Tur til Æbelø, hvor den medbragte Mad blev spist hos en Kammerat, Fyrmester *Nielsen*. Paa Hjemturen spillede Musikken op til Dans paa Dækket, og der blev sunget en Del gamle Sømandsviser.

Gentofte Afdelingens store Matiné i Raadhushallen den 2/9 til Fordel for krigsramte Søfolk og Orlogsgaster samt disses Efterladte fik et meget smukt og festligt Forløb.

Matinéen, som var under Protektion af Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen*, overværedes bl. a. af Hs. kgl. Højhed *Prinsesse Margaretha*, Borgmester *Aage E. Jørgensen*, Marineforeningens Formand og Næstformand samt Medlemmer med Paa-rørende, ialt ca. 600 Mennesker.

En stor Stab af udmærkede Kunstnere medvirkede, og af det overordentlig smukke og righoldige Program skal kun nævnes, at Kommuelærer *Will. Herslund* fremsagde et af ham selv forfattet Digt om HVIDBJØRNEN den 29/8 1943.

Frederiksberg Afdelingens Skyttelav stiftedes den 2/9 med Vognmand *Karl C. Carlsen* som Formand.

Den 26/9 samles Afdelingens Medlemmer med Damer i Andreas Ordenens Selskabslokaler, Frederiksberg Allé 11, for at fejre H. M. Kongens 75-Aars Fødselsdag.

Skagens Afdelingens Æresmedlem, Avlsbruger og Vognmand *Niels Christian Jensen 'Sovkrog'*, er den 4/9 afdøet ved Døden. I 30 Aar havde Jensen *Sovkrog* — eller „Kongens Kusk“, som han kaldtes i Skagen — været Redningsmand ved Redningsstationen *Kandesteder*.

Neksø Marinestue

Kammeraterne i Neksø Marinebakke har ved Byens Bombardement mistet alt, hvad der var samlet til at smykke Marinestuen med.

Da Tyskerne gjorde Tilløb til at tage Stuen i Besiddelse, var der ikke andet at gøre end at fjerne Tingene derfra. Huggertter, Taprifler og Revolvere blev gemt et sikkert Sted, og disse blev delvis skaanet for Bombardementet; medens vore Billeder blev opbevaret et andet Sted, som blev jævnet med Jorden Mandag den 7. Maj ved første Bombardement. Alt hvad vi gennem Aarene havde samlet, gik ved den Lejlighed i Luften, og nu, da vi er ved at genskabe Stuen, er det, at vi i tryk Forstaaelse henvender os til vore Kammerater Landet over. Dersom nogen er i Besiddelse af en eller anden Vægprydelse, der passer til Formaalet, beder vi Dem sende den eller disse til *Lods O. Madsen, Neksø*, som med Glæde og Taknemlighed vil samle, hvad der maatte blive os tilsendt.

Fra Søværnet

I de seneste Dage har der fundet en lang Række Udnævnelser Sted indenfor Søværnet. Kontreadmiral, Hs. kgl. Højhed *Prins Axel* er udnævnt til Viceadmiral, Kommandør. Hs. kgl. Højhed *Kronprins Frederik* er udnævnt til Kontreadmiral.

Endvidere er Kommandør *K. Lundsteen* udnævnt til Kontreadmiral, Kommandørkaptajnerne *Scheibel, Kjølser, Westermann* og *Foss* er udnævnt til Kommandører og Orlogskaptajnerne *Qvistgaard, O. Petersen, H. B. Larsen, C. H. A. Madsen* og *P. A. Mørch* til Kommandørkaptajner. Samtidig er 6 Kaptajnløjtnanter udnævnt til Orlogskaptajner og 6 Søløjtnanter til Kaptajnløjtnanter, ligesom 5 Søløjtnanter i Reserven er udnævnt til Kaptajnløjtnanter (R).

Fra Frederikssund Skibsværft er den 3die af de paa dette Værft „illegalt“ byggede Minestrygningskuttere (M. S. K.-Baadene) nu afleveret.

Artilleriskibet *Peder Skram* er bugseret hjem fra Kiel, hvor Skibet var plyndret Kanoner og Inventar — kun de to 24 cm Maskinkanoner var i Behold. Skibets 15 cm Skyts er ligesom *Niels Iuels* Kanoner af samme Kaliber af Tyskerne anbragt ved forskellige Befæstningsanlæg rundt om i Landet, bl. a. paa Fanø.

Mineskibet *Lindormen* har hejst Kommando som Kadetskib og er med Orlogskaptajn *Jegstrup* som Chef gaaet paa Togt i de danske Farvande.

For saavidt muligt helt at overføre Minestrygningstjeneste i de danske Farvande paa danske Hænder har Søværnet overtaget den 14de tyske Minestrygerflotille paa 8 Fartøjer (Raumboote) som midlertidigt Laan fra de allierede.

Afsløringen af Mindesten for de den 29. August 1943 faldne i Korsør

I Overværelse af Viceadmiral *Vedel* afslørede paa 2-Aarsdagen en Mindesten i Korsør for de under Kampen den 29. August 1943 faldne: Søløjtnant (R) *A. Rübner Jørgensen* og Torpedo-Underkvartermester *Chr. Thomsen*, begge fra Minestrygeren *Haien*.

Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, holdt selve Afsløringstalen, medens Officerer, Kadetter og Mandskab fra Mineskibet *Lindormen* paraderede.

Om Eftermiddagen var der Kransenedlægning ved Underkvartermester *Thomsens* Grav paa Korsør Kirkegaard, og Dagen sluttede med en Middag, hvor Marineforeningens Formand førte Søløjtnant *Rübner Jørgensens* unge Enke og Underkvartermester *Thomsens* gamle Moder til Bords.

Marineforeningens Korsør Afdeling havde paa den smukkeste Maade arrangeret den stemningsfulde Højtidelighed, hvori en stor Skare af Korsørs Borgere deltog sammen med de særlig indbudte.

Fra Hav og Havn

Den svenske Orlogsflaades Nybygningsprogram

Ifølge den svenske Presse har Kontreadmiral *Bjurrer* til den svenske Forsvarsminister indsendt Forslag til et svensk Flaadeprogram for den kommende 10-Aarsperiode. Ifølge dette skal der bygges 2 Panzerjagere, 6 Kystjagere, 12 søgaaende Undervandsbaade samt 12 større og 36 mindre Motortorpedobaade. Forslaget omfatter endvidere Modernisering af Sveriges tre Panserskibe af „Sverige“-Klassen og Jagerne af „Stats“-Klassen, desuden foreslaas Minestrygerne af „Asaholm“-Klassen og 2 Jager af „Ehrens kjold“-Klassen ombygget til hurtige Minestrygere. De totale Omkostninger

er beregnet til 36 Mill. Kr. pr. Aar. Forslaget synes at tyde paa Ønsket om en Flaade bestaaende af lettere Enheder.

Dybdedykningseksperter, Ing. Zetterstrøm forulykket

Under en Forsøgsdykning paa den svenske Marines Bjergningsskib „Belos“ forulykkede i sidste Uge Ingeniør *Arne Zetterstrøm* efter at have foretaget en Neddykning til 160 Meters Dybde. Dykningen foretoges i Henhold til den af Zetterstrøm selv opfundne Metode, ifølge hvilken han i December sidste Aar naaede ned til en Dybde af 112 Meter. Paa Grund af et Uheld under Opstigningen mistede Zetterstrøm Bevidstheden, og alle Forsøg paa at genoplive ham var forgæves.

Flaadernes Farver

Fra gammel Tid stammer de 3 engelske Betegnelser:

Den hvide Flaade — om Orlogsflaaden — efter *White Ensign*, det hvide engelske Orlogsflag med det røde Kors.

Handelsflaaden, *den røde Flaade*, fører som bekendt et rødt Flag med „Union Jack“ i det ene Hjørne — medens et tilsvarende blaat Flag kendetegner Reserveflaaden, *den blaa Flaade*.

Bog anmeldelser

F. H. Kjølser: DA DANMARKS FLAADE BLEV SÆNKET. Hagerups Forlag. 70 S.

I denne lille Bog giver Kommandør *F. H. Kjølser*, som i 1943 var Stabschef ved Kystflaaden, paa en udmærket overskuelig Maade en saglig og nøgterne Beretning om Begivenhederne omkring den 29. August 1943, da den danske Flaade paa ærefuld Vis blev sænket og ødelagt for ikke at falde i Fjendehaand.

Den relative korte Beretning om vore Orlogsskibes Skæbne fortjener at kendes af alle — ikke mindst Marineforeningens Medlemmer —, som har Interesse for Danmarks Flaade og dens stolte Traditioner.

Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg har udsendt sin Aarbog for 1945 med de sædvanlige Beretninger og Regnskaber for Museets og dets Venneselskabs Virksomhed. Den rigt illustrerede Aarbog indeholder tillige flere interessante Artikler, hvoraf særlig skal fremhæves Museumsdirektør *K. Klems* Causeri om de helsingørske Færgemænd og Kaperer og Kaptajn *Carl V. Sølvers* Afhandling: Longitude — Om Bestemmelse af den geografiske Længde ved Kompassets Misvisning.

Søfartens Bibliotek har udsendt sin Beretning for 1944/45. Foruden Regnskab over Virksomheden m. m. indeholder Beretningen to interessante Afhandlinger af Overbibliotekar, Skibsfører *E. Juel-Hansen* om *Ballastproblemet i Sejlskibe* og *Kølhaling*. Bibliotekets Bogbestand er nu oppe paa 27.415 Bind, og pr. 31/3 1945 var der til Skibene udsendt 198 Skabe med 10.312 Bind. Gennem Krigsforlis er der paaført Bibliotekets Bogbestand store Tab, og ved Ø. K.s Brand mistede Studiesamlingen ca. 600 værdifulde Bind, som var evakueret til Kælderen i Ø. K.s Hovedbygning, og det vil kræve et stort Arbejde og store Udgifter at udbedre disse Tab.

Gentofte Afdelingen

afholder *Onsdag den 26de September* i Anledning af *H. M. KONGEN's 75 Aars Fødselsdag* en Fest for Medlemmerne med Paarørende Kl. 1730 i *Skovridderkroen*.

Skafning (Skipperlobescoves — Romfromage), Filmsforevisning og Dans.

Den danske Orlogsflaade i Dag

Af

Orlogskaptajn R. STEEN STEENSEN

Medlem af Gentofte Afdelingen

UNDER
DANNEBROG

OKTOBER 1945

Med den tyske Kapitulation har den danske Marine atter begyndt sin officielle Virksomhed.

Efter Tyskernes Overfald paa Danmarks Hær og Flaade den 29' August 1943 virkede Marineministeriets civile Administration fortsat (Fyr- og Vagervæsen, Lodsvæsen, Redningsvæsen m. v.), og da Flaadens Befalingsmænd efter et Par Maaneders Internering atter blev frigivet, oprettedes adskillige „civile“ Kursus for Kadetter og andre Elever, som her fortsatte deres Undervisning i ikke-militære Fag. Nogle Befalingsmænd skaffede sig selv Stillinger i det private Liv, andre ansattes midlertidigt i forskellige Stillinger under Stat og Kommune rundt om i Landet — især i det civile Luftværn.

Man har tit undret sig over, at Tyskerne slap de danske Befalingsmænd løs og lod dem gaa frit omkring. Thi det er vel næsten utænkeligt, at Tyskerne kunde være saa naive at tro, at de Mænd, der havde oplevet den 9' April og den 29' August, vilde forholde sig passive. Efterhaanden gled da ogsaa flere og flere ind i det illegale Arbejde — enten direkte ved at lede og foretage Sabotager og organisere de underjordiske Styrker eller ogsaa — og da især for de lidt ældres Vedkommende — mere indirekte ved blot at staa klar i den underjordiske Hær den Dag, der blev givet Signal.

Da saa omsider Dagen oprandt, var det hele i Orden. Rundt om i Byerne og ude paa Landet stod Frihedskæmpernes Hær parat. Der kunde være unge Søofficerer i Landdistrikter, der havde ældre Officerer under sig. Man saa helt bort fra den tidligere Anciennitet, og Søofficerer og Landofficerer var blandet mellem hinanden. Det var især de unge, der var i første Række i de lokale Ledelser — og den „Infanteriuddannelse“, som de yngre Søofficerer havde faaet i de senere Aar, vise sig her at være af den allerstørste Værd og har baaret god Frugt.

Flaadens Personal var saaledes spredt over hele Landet d. 4' Maj, da Kapitulationen kom. Det første, der skete var, at der paa Basis af den tidl. Organisation oprettedes Marinedistrikter hele Landet over. Disse Distrikter, der i Begyndelsen maatte anvende det forhaandenværende civile Fartøjsmateriel, skulde varetage Kystbevogtningsopgaver og forhindre illegal Skibsfart paa Tyskland (især ved Flensborg Fjord) samt assistere den lokale Søfart i Spørgsmaal vedr. Sejlads i mineificerede Farvande.

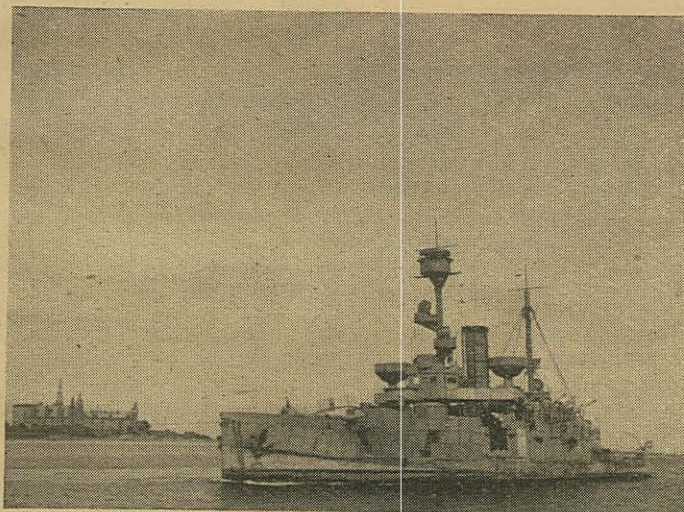
Den danske Flotille i Sverige, som havde medvirket ved Brigadens Overførsel til Danmark, samledes efterhaanden i Tuborg Havn og sejlede herfra den 11' Maj til Orlogsværftet, hvor den sydligste Del af Holmens Omraade s. D. blev overdraget til den danske Marine af den engelske Admiral Holt som de allieredes Repræsentant. Den danske Flotille bestod som bekendt af Torpedobaaden *Havkatten* (Flotilleskib) og Ministrygerne *MS 1, 7 og 9* samt en halv Snes Bevogtningskuttere. Det var et lidt uvant Syn at se alle disse gamle Kendinge med deres nye Camouflage efter svensk Mønster. I *Havkatten* var der endda sket flere Ændringer, den agterste Mast var forkortet, saa Betegnelsen Stormast nu vilde være aldeles misvisende, og der var kommet nyt Luftskyts — for blot at nævne nogle af Forandringerne.

Den 15' Maj overtoges selve Orlogsværftet af den danske Marine, og den 22' Maj forlod Tyskerne endelig den sidste Del af Holmen — den nordligst beliggende Nyholm med Kaserne og Søofficersskolen samt den gamle Mastekran.

Paa Grund af manglende Materialer og skortende Arbejdskraft fik Tyskerne aldrig det ud af det danske Orlogsværft, som de havde tænkt sig. Der indrettedes en Del Skoler rundt om i Bygningerne og i den sidste Tid især Lazaretter. Men med den tidligere saa højt priste tyske Orden og Renlighed var det meget smaat bevendt. Det Syn, som man saa paa Holmen ved Overtagelsen, saa vel som alle andre Steder i Danmark, hvor Tyskerne havde holdt til, var sørgeligt. Der var egentlig ikke synderlig megen direkte Vandalisme, som man maaske kunde have ventet som en spontan Reaktion mod Kapitulationen — men det, der forbavtede, var den langvarige, gennem 1½ Aar systematisk gennemførte Urenlighed. Man siger, at Tyskerne er grundige — og den Urenlighed og det Griseri, som fandtes, var virkelig udført med Grundighed. Man fristes næsten til at sige, at man skul-

de tro, at det var farvede Folk, der havde huseret. Endelig den 23' Maj blev Kystdefensionens Værker ved København — bl. a. Middelgrunden og Flakfortet — overtaget, og s. D. ankom fra England en Flotille Ministrygere og Motorkanonbaade, som til Dels var dansk, — d. v. s. at i nogle af Baadene var der saa godt som udelukkende dansk Besætning, og disse Fartøjer førte baade Dannebrog og White Ensign. En Del baseredes i Tuborg Havn og rundt om i Provinserne — andre paa Orlogsværftet, hvor et større engelsk Landgangsfartøj anvendtes som Depotskib.

(Fortsættes).

PEDER SKRAM staar Sundet ind for sidste Gang.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Paa Hovedbestyrelsesmødet den 25. August d. A. blev det eenstemmigt vedtaget at anmode H. M. Kong *Haakon* af Norge om at modtage Udnævnelse til Æresmedlem af Marineforeningen.

Under den norske Konges Besøg i København i Anledning af Kong *Christians* 75 Aars Fødselsdag overrakte Marineforeningens Æresformand, Hs. kgl. Højhed *Kronprinsen*, Æresemblemet til Kong *Haakon* sammen med en smuk, kaligrafet Adresse, hvis Ordlyd var følgende:

Til

Hans Majestæt Kong Haakon af Norge.

Marineforeningen i Danmark har herved den Ære allerunderdanigst at anmode Deres Majestæt om at være Æresmedlem af Foreningen.

Marineforeningen, hvis Formaal det er at samle danske Mænd, der har Interesse for Søværn og Søfart, og Mænd, der er eller har været tjenstgørende i Marinen, har ca. 12.500 Medlemmer i Danmark, fordelt i 88 Afdelinger rundt i Landet.

Hans kongelige Højhed Kronprins Frederik er Æresformand for Foreningen, og de kongelige Højheder Prins Georg, Prins Axel og Prins Knud, som har gjort Tjeneste i Marinen, er Æresmedlemmer.

Marineforeningen har længe næret det oprigtige Ønske, at Deres Majestæt vilde bære Foreningen ved at være Æresmedlem, men først nu, hvor Foreningen er vokset sig stærk under Besættelsens Tryk, drister vi os til at rette denne allerunderdanigste Henvendelse til Deres Majestæt, hvis Minde stadig er saa levende og saa højagtet i den danske Flaade.

(sign.) PAUL IPSEN,

Kommandør.

Formand for Marineforeningen.

Under Kongens og Dronningens Køretur gennem Københavns Gader den 26. September i Aar paraderede Marineforeningens Medlemmer med Hovedforeningens og flere Lokal-Afdelingers Flag i Grønningen udfor de nordligste Huse i Nyboder, der var smukt pyntet med danske Orlogsflag. Under Majestæternes Forbipassage afgaves Honnørsignal fra Københavns Afdelingens Musikkorps, som var opmarcheret paa Paradens højre Fløj.

Ny Formand i Danske Soldaterforeningers Fællesudvalg

Efter at være fyldt 70 Aar har Hs. Ekscellence, Ritmester, Greve K. *Danneskiold Samsøe* paa Grund af Svagelighed nedlagt sit Hverv som Formand for *Danske Soldaterforeningers Fællesudvalg*, en Opgave, som Greven har omfattet med den største Interesse og under Udfoldelse af et kæmpemæssigt Initiativ, ikke mindst i Arbejdet for *Soldatens og Orlogsgastens Dag*, hvis straalende Sukces for en stor Del skyldtes Formandens maalbevidste og energiske Arbejde.

Til ny Formand for Fællesudvalget er valgt Chefen for 1. Regiment, Oberst R. *Mikkelsen*, hvem Marineforeningen havde den Glæde for første Gang at se hos sig ved Mindehøjtideligheden for Orlogsflaaden den 26/8. Det er Hovedbestyrelsens Haab, at det gode Samarbejde og den gode Forstaaelse, som hidtil har hersket mellem Soldaterforeningernes store Sammenslutning og Marineforeningen fortsat maa udbygges til Gavn og Glæde — ikke mindst for Obersten, som har paataget sig det ansvarsfulde og interessante Hverv.

Medlemstilgangen

har aldrig tidligere i Marineforeningens 32-aarige Historie i en enkelt Maaned naaet et saadant Tal, som September 1945 kan udvise med sine 506 Mand, hvilket skyldes, at Søværnets Kvartermesterforening og Underkvartermesterforening har tilmeldt deres Organisationer med et samlet Medlemsantal paa 320 Mand.

Fra Marineforeningens Side byder vi alle de nye Medlemmer hjertelig Velkommen i Haab om, at de vil finde sig til Rette blandt Kammeraterne — gamle som unge —, og det skal være Medlemmerne Landet over en særlig Glæde at hilse de mange Befalingsmænd fra Søværnet Velkomne i Bevidstheden om, at de sammen med Kammeraterne blandt Kvartermestrene og Underkvartermestrene vil vide at arbejde for den danske Orlogsflaades Genrejsning.

Medlemstilgangen fordeler sig som følger: Aarhus 13, Assens 1, Bogense 1, Bornholm 2, Damhussø 12, Fredericia 15, Frederiksberg 14, Frederikssund 3, Frederiksværk 4, Gentofte 8, Haderslev 2, Hillerød 3, Hirtshals 7, Holbæk 2, Holstebro 1, Horsens 3, Kalundborg 8, Kerteminde 4, Korsør 4, København 345, Maribo 1, Marstal 14, Møen 3, Norde Birk 9, Nyborg 3, Næstved 3, Præstø 1, Silkeborg 1, Samsø 3, Slagelse 3, Søllerød 9, Thisted 1, Viborg 1, Vordingborg 1, Ærøskøbing 1.

Fra Soldaterforeningernes og Marineforeningens Militær-Forsorgs Udvalg er modtaget følgende:

Genindkaldte Værnepligtige og Arbejdsgiverne

Som bekendt fremkom *Soldaterforeningernes og Marineforeningens Militær-Forsorgs Udvalg* for nogen Tid siden med et Forslag til en ny Militær-Forsorgslov. I Forslaget findes bl. a. en Paragraf, der gaar ud paa, at enhver Arbejdsgiver, der har haft en Værnepligtig i sin Tjeneste, skal være forpligtet til at genantage den paagældende efter endt Tjenestetid.

Da det efter alt at dømme desværre ser ud til, at det Forslag, Udvalget har fremsat til Beskyttelse af de Værnepligtige, først vil blive behandlet i en maaske fjern Fremtid, har Udvalget som et Forsøg paa at imødegaa de øjeblikkelige Vanskeligheder paa dette Omraade rettet en Henvendelse til Dansk Arbejdsgiverforening. Denne Henvendelse har glædeligvis baaret Frugt, idet der i først kommende Nummer af Dansk Arbejdsgiverforenings Blad „Arbejdsgiveren“ vil fremkomme følgende Opfordring:

MILITÆRTJENESTE

Soldaterforeningernes og Marineforeningens Militær-Forsorgs Udvalg har meddelt Arbejdsgiverforeningen, at Udvalget i den senere Tid har faaet Henvendelser fra flere unge Mænd, der er genindkaldte til Militærtjeneste, med Beklagelse over, at de efter Modtagelsen af Indkaldelsesordren er blevet sagt op og ikke kan faa Løfte om at vende tilbage til deres tidligere Pladser. Udvalget tilføjer, at „da de unge Mænd i mange Tilfælde maa bringe store Ofre for at tjene deres Land under Genindkaldelsen, vil det være en stor Opmuntring for dem og tillige af Betydning for vore Værn i det hele taget, dersom deres Arbejdsgivere vilde give dem Løfte om, at deres Pladser stod aabne for dem efter Hjemsendelsen.“

Dansk Arbejdsgiverforening anmoder herved sine Medlemmer om at være opmærksomme paa ovennævnte Forhold og saa vidt muligt holde Pladserne aabne for de unge Mænd, der er genindkaldt til Militærtjeneste.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Hørsholm-Rungsted Afdelingen indviede den 8/7 sin Marinestue paa *Jomsborg* i Overværelse af Marineforeningens Formand og Næstformand, samt Formændene for København, Gentofte, Nordre Birk, Frederiksberg, Birkerød og Bornholms Afdelingerne. Ligeledes var Formanden for 2. Regiments Soldaterforening indbudt. Efter en Indvielsestale af Kommandør *Ipsen*, der formede sig som en Hyldest til Flaadens Traditioner og Kammeratskabet, redegjorde Afdelingens Formand, Toldvagtimester *Wichmann* for Marinestuens Tilblivelse. Næsten alt Inventaret var Gaver fra Medlemmerne, figesom 2 Kammerater havde taget sig af Stuens Tapetsering og Maling. Af Inventaret skal særlig fremhæves en pragtfuld Lysekroner fra Frederik d. 7's Kongeskib *Slesvig*, bygget 1845.

Gilleleje afholdt 22/9 sin stiftende Generalforsamling, da det for Tiden er umuligt at fremskaffe Flag, havde Helsingør Afdelingen venligst udlånt sit Flag til denne første Sammenkomst i den nye Afdeling, som haaber paa stor Tilslutning til sit Torskegilde i November Maaned, idet en Del af Medlemmerne desværre maatte undværes den 22/9 paa Grund af Fiskeriet.

Middelfart Afdelingen havde samlet ca. 100 Deltagere til en Sammenkomst paa Kongens Fødselsdag. Formanden hylkede Modstandsbevægelsens Folk og mindedes de faldne og forliste Søfolk. Festtalen for H. M. Kongen holdtes af Kaptajnøjntant (R) *S. Sørensen*, ligesom der blev afsendt et Hyldesttelegram til Majestæten, og Aftenen sluttede med et vellykket Bal.

Bogense Afdelingen lod paa Kongens Fødselsdag plante en Kongeeg i Byens Strandanlæg. Ved Roden sattes en lille Sten med Kongens Navnetræk og Datoen: 26 Septbr. 1945 indhugget paa Forsiden, medens Marineforeningens Initialer var indhugget paa Bagsiden. Formanden, Ingeniør *Vestergaard* fremhævede i sin Tale for Kongen Betydningen af dennes faste og værdige Optræden overfor Besættelsesmagten og udtalte Haabet om, at det lille Træ maatte vokse op i et frit Danmark, til Minde i sene Tider, om vor folkekære Konge.

Hørsholm-Rungsted fejrede Kongens Fødselsdag i Forening med 2. Regiments Soldaterforening ved en smuk og nationalt præget Fest med stor Deltagelse.

Gentofte holdt sin Kongefest i Skovridderkroen med ca. 200 Deltagere. Foruden Kongefilmene forevistes en Farvefilm fra U. S. A., hvorpaa kgl. Kammersangerinde *Ebba Wilton* underholdt Gæsterne med flere smukke Sange.

Vordingborg var den 26/9 Vært ved en straalende Festmiddag. Formanden talte for H. M. Kongen, og Afdelingens Sekretær hylkede Landets Gæster, Kong *Haakon* af Norge og Kronprins *Gustav Adolf* af Sverige, idet han mindedes den svære Tid for Norges Konge og Folk samt Sveriges storlaaede Hjælp til Danmark og Norge.

Københavns Afdelingen havde paa Kongens Fødselsdag samlet Medlemmerne om Bord i den flagemykkede Fregat *Jylland*. Musikkorpset spillede, medens de 150 Mand skaffe-

de paa Batteriet. Der afsendtes et Hyldesttelegram til Majestæten, og Aftenen igennem herskede der den smukkeste Stemning.

Afdelingen har haft den Glæde at modtage ikke mindre end 345 nye Medlemmer, idet samtlige Flaadens Kvartermestre og Underkvartermestre har indmeldt sig. Afdelingen byder disse nye Medlemmer hjertelig Velkommen til fælles Arbejde for vor Marines Nyskabelse og Fremgang i de kommende Aar.

Lemvig havde indbudt Byens samtlige Soldaterforeninger til Kongefest. Om Eftermiddagen afholdtes en samlet Parade, hvorefter alle Foreningerne med Faner og Flag samt Musik i Spidsen marcherede til Stadion, hvor der udkæmpedes en Fodboldkamp mellem gamle Gaster og værnepligtige Soldater. Ved Aftenfesten hylkede Marineforeningens Formand Kongen i smukke Ord, og Kommandøren sluttede med at takke for Kongens lysende Eksempel for Land og Folk. Oberst *Wolfhagen* talte mandige og djærve Ord for Fædrelandet, og den smukke Fest, hvortil saa mange Soldater og Orlogsgaster — baade høje og lave — havde givet Møde, sluttede med selvkabeligt Samvær.

Sikeborg Afdelingen holdt 14/9 et Møde, hvor Marineforeningens nye Hovedbestyrelsesmedlem, Kommandørkaptajn *de Lichtenberg*, talte om „Vor Flaade i Fortid, Nutid og Fremtid“. Der var 100 % Deltagelse, idet alle Afdelingens 136 Medlemmer var mødt.

Kerteminde afslørede den 1/10 en smuk Mindesten paa Havnepladsen til Minde om 22 Kerteminde-Sømand, som fandt Hetledøden sammen med *Iver Huitfeldt* om Bord i Linieskibet „Dannebrog“ i Slaget i Køge Bugt 4/10 1710. Chefen for Ministrygeren *Spløven*, Orlogskaptajn *G. Wolf*, holdt Afsløringstalen, hvorefter fhv. Politimester *V. Woll* i en udmærket Tale opridsede Træk af Begivenhederne omkring „Dannebrog“'s sidste Kamp og Huitfeldts Daad. Dagen sluttede med en vellykket Festmiddag, hvortil Københavns Afdelingens Drengemusikkorps, som om Eftermiddagen havde givet en Koncert paa Torvet, musicerede.

Skive Afdelingen holdt den 15/9 sin 4-aarige Stiftelsesfest. Blandt Gæsterne var — foruden Repræsentanter for alle Afdelinger i 8de Distrikt — Kontorchef i Handelsministeriets Søfartskontor, *H. Juul* og Frue samt 6 Orlogsgaster. Som særlig Paaskønnelse for vel udført Arbejde forfremmedes „Overlæge II“ *Dr. Hauschildt* til „Stabslæge“ paa Korvetten SKIVE, og til „Overlæge af 2. Grad“ udnævntes *Dr. med. Svend Christensen*.

Fanø Afdelingen fejrede Kongens Fødselsdag i Forening med *Marinedistrikt Fanø*. Underholdningen udførtes udelukkende af værnepligtige Orlogsgaster, som gjorde stor Lykke, ligesom „Blaakraverne“ regerede enevældigt paa Dansegulvet bagefter.

Københavns Afdelingen mistede i August Maaned et af sine mest interesserede Medlemmer, Overartillerimester, Løjtnant *F. F. V. Nielsen*. I 48 Aar havde Nielsen sin Gerning indenfor den danske Flaade, hvoraf blot skal nævnes Rejsen som ung Underkanoner med *Valkyrien* til Østasien, senere hen den mangeaarige Tjeneste ved Søartilleriet, hvor Løjtnanten skabte den smukke og interessante Artillerisamling, som forhaabentlig snart igen vil blive tilgængelig. Gang paa Gang har Løjtnant Nielsen, der fra Marineforeningens første Dage har været med i Arbejdet, delagtiggjort Medlemmerne i sit Kendskab til Flaadens Historie gennem udmærkede Foredrag.

Hørsholm-Rungsted har mistet en trofast Kammerat, Snedker *Emil Johansen*, som blev begravet fra Hørsholm Kirkegaards Kapel. Marineforeningens Flag paraderede ved Kisten og sænkedes til Slut over Graven som en sidste Hilsen fra Kammeraterne.

Et af Skive Afdelingens ældste Medlemmer, Rentier *Niels Møller*, er død. Møller havde i de unge Aar gjort Tjeneste i den amerikanske Marine og deltog i 1898 i den spansk-amerikanske Krig, hvor han blev tildelt Tapperheds- og Fortjenstmedaille. — Seks Orlogsgaster samt Afdelingens Flag paraderede ved hans Baare og ved Graven.

Ære være deres Mindel!

Damhussø Afdelingen afholder Stiftelsesfest med Flagindvielse Søndag den 11/11 i Damhuskroen.

Frederiksberg Afdelingen

afholder Møde 6/11 i Andreas Ordenen, Frbg. Allé 11. Den 4/12 afholdes Torskegilde i Allégades Selskabslokaler, Allégade 10. Motionsgymnastik og Haandbold foregaar hver Mandag og Torsdag Kl. 20—21 i Lindevangsskolen, P. G. Ramms Allé 26.

Frederiksberg Skyttelav har Skydedage: 26/10 Kl. 19 — 18/11 Kl. 10 — 30/11 Kl. 19 — 14/12 Kl. 19 paa Skydebanen, Grundtvigsvejs Sidevej Nr. 8.

Københavns Afdelingen henleder Opmærksomheden paa, at Mødetiden i November og December er ændret til Kl. 1900 pr. og ikke som tidligere meddelt Kl. 1930.

Det til 10. Januar 1946 ansatte Møde med Damer, Nytårsfesten, er ændret til 9. Januar 1946, og Mødestedet er *Haandværkerforeningen* (Moltkes Palæ), Dr. Tværgade — ikke som meddelt: Handels- og Kontoristforeningen.

Afdøde Kgl. Vejer og Maler C. Dyrhauges Legat for værdigt trængende Medlemmer af Marineforeningens Københavns Afdeling.

Af ovennævnte Legat vil i December 1945 3 Portioner à Kr. 100.— komme til Uddeling. De kan søges af Medlemmer, som overfor Bestyrelsen kan godtgøre Alder og Trang. Ansøgning med Angivelse af Fødselsaar, Tjeneste i Marinen samt økonomiske Forhold, bekræftet af 2 Vidner, indsendes til Afdelingens Kontor, Sct. Pauls Plads 10, inden 30. November 1945.

Bestyrelsen.

Holmens Kirke fylder 326 Aar

Onsdag den 5. September afholdt Holmens Kirke en Mindegudstjeneste i Anledning af Kirkens 325 Aars Jubilæum. Egentlig skulde Jubilæet have fundet Sted i Fjor, men man ønskede paa Grund af de daværende Forhold at udskyde dette. Deres Majestæter Kongen og Dronningen samt Kronprinsen overværede sammen med Forsvarsministeren, Flaadens Chef og Repræsentanter for de forskellige Myndigheder den smukke Højtidelighed, der sluttede med en Oplæsning af Navnene paa Søværnets Faldne.

Holmens Kirke var oprindelig Ankersmedie og Forgængeren en Spisesal, som Christian IV havde indrettet til Gudstjeneste. Paa Grund af Flaadens voksende Størrelse blev Kirken udvidet i 1641—43 med to Korsarme og en nærliggende Bygning, der tidligere havde huset en Toldbod, Kongens Mønt og en Navigationsskole.

(Marinebladet).

I *Dansk Lodstidende* bringes følgende smukke Velkomsthilsen til de fra Ulandet hjemvendende danske Søfolk.

Velkommen hjem ...

Saa er Krigen i Verden Slut for denne Gang, og vore Skibe og Søfolk vil sikkert alle i Løbet af et forholdsvis kort Tidsforløb vende Kursen hjem.

Vi følger dem i Tankerne paa Rejsen over Nordsøen, og vi tænker os til Glædesstemningen om Bord, efterhaanden som Hanstholmen og Skagens hjemlige Fyrtaarne kommer i Sigte, og vi tror, at ogsaa Frivagten er paa Dækket, naar Kursen fra Kronborg sættes Syd paa i Sundet.

Men vi, der nu staar klar til at give dem det første Haandtryk, vil i stille Vemod mindes de mange, hvis Død Krigen fordrerede som sit Kontingent. Haarde Vilkaar har de fristet, og kun de færreste af den danske Befolkning kan skønne over, hvad de har døjet og lidt. Kun et ringe Antal naaede at komme i tør Jord, og kun sjældent lukkede en velmenende eller kærlig Haand deres Øjne i Døden, ligesom heller ingen Kors eller Blomster pryder deres vaade Grave. Ogsaa herhjemme var Tiderne mørke og skræmmende, men vi, der endnu har Livet i Behold, vil stedse mindes de Forulykkede i Sorg, i dybeste Æ refrygt og i inderlig Taknemmelighed.

Vore Tanker skal ogsaa gaa til de mange Efterladte og Faderløse, der forgæves maa spørge efter deres Kære om Bord, eller som i mange Tilfælde allerede har modtaget den i hvert Fald udadtil lakoniske Meddelelse, at deres Forsørger eller Slægtning er omkommet ved Krigsforlis. Vi ser Savnet knuge og mangt et Haab briste, men vi tror, at ogsaa fremtidig vil der være Vilje og Ønske paa ansvarlig Sted for i den Grad, som det er muligt, at raade Bod paa den sørgelige Ulykke, det er, naar en Familieforsørger gaar bort.

Langt de fleste af disse Mænd, der nu vender hjem med vore Skibe, har ikke set og næsten ingen Forbindelse haft med deres Familier, siden de før den uheldige Krigs Udbrud drog bort. Mange drog ud i yngste eller næstnyngste Stillinger om Bord og vender nu hjem med stive Stubbe under Hagen, andre drog ud i deres bedste Alder, men er nu graanet ved Tindingerne. Ansvarer har været stort og tyngende, men dem alle vil vi ønske et ligeligt „Velkommen hjem“.

De færreste af disse Danmarks gode Sønner har i det fremmede nøjes med at gøre deres Pligt, og naar deres Færd i den lange Tid med Mellemløb var paa Tale i Radio, hvad enten det var, fordi man hist havde kastet et nærmere betegnet Lands Konsul over Bord, eller her var sejlet lige lukt ind i flanderske Krigshavne, var vi i vor Afmagt stolte af dem, og vi tør nok sige, at dette beredte os Glæde.

Ligesom efter sidste Krig vil det jo ogsaa nok denne Gang blive beklaget, at det ikke er muligt at udstede Hæders- og Ærestegn til saa mange, men i deres Landsmænds Øjne skal de vide, at de er betragtet som Æresborgere i det danske Samfund.

Det vil ikke kunne undgaas, at i hvert Fald de ældste i Holdet med Undren vil erfare visse Omstændigheder og Forholds Forløb; thi meget, ogsaa af det værdifulde, vil være forflygtiget og bortvisnet, hvortil kommer, at de, der paa allernærmeste Hold medlevede Krigen, snart vil erfare, at de har nok saa meget tilbage af Krigens Minder som af dens Resultat.

Paa den anden Side har vi dog ogsaa udfundet og oplevet, at det, som hidtil mentes at skille, i farefulde Stunder viste sig at være underordnet i Forhold til det, som bandt, og det skal være vort Haab, at vi ogsaa fremtidig sammen med de hjemvendte kan glæde os herover.

....

Den danske Orlogsflaade i Dag (Fortsat).

UNDER
DANNEBROG

NOVEMBER 1945

Straks efter Kapitulationen fik København Besøg af en engelsk Eskadre bestaaende af Krydserne *Birmingham* og *Dido* samt en Del Jagere af O- og R-Klasserne. Senere kom ogsaa Luftværnskrydseren *Diadem*.

Den tyske Eskadre i København bestod som bekendt af Krydserne *Prinz Eugen* og *Nürnberg* og nogle Jagere og ældre Torpedobaade samt Ministrygere. Den 22' Maj overtoges de tyske Skibe af Englænderne, og den 24' afgik de to Krydsere til Wilhelmshafen under tysk Kommando — men med engelsk „Prisebesætning“ om Bord.

I Aabenraa laa den tyske Krydser *Leipzig*, der i Slutningen af April var ankommet med svære Undervandsbeskadigelser, og som medførte tyske Flygtninge fra Gdynia. Under Opholdet i Aabenraa udbrød en alvorlig Difteri-Epidemi om Bord. Den 30' Juni afgik *Leipzig* til Kiel efter Ordre fra de allierede.

Rensningen af de danske Farvande for Miner vil tage adskillige Aar. Først skal selvfølgelig Hovedruterne ministryrges, og naar det er gjort, følger derefter en systematisk Strygning overalt i Farvandene. Der regnes med, at der maaske kan gaa op til fire eller fem Aar, inden alle danske Farvande kan erklæres helt minefrie.

Foruden dette Problem melder der sig det lige saa vigtige: Skabelsen af en ny dansk Flaade.

Dette maa selvsagt foregaa i to Tempi. Først og fremmest gælder det om at skaffe et passende Materiel til Løsning af de netop foreliggende Opgaver: Ministrygning, Kystbevogtning og Skoleuddannelse. Derpaa kommer saa Skabelsen af den nye danske Flaade.

Det sidste Spørgsmaal kan endnu ikke løses, thi først maa jo de politiske — indenrigske saavel som udenrigske — Retningslinier fastlægges, ligesom det vel endnu er lidt vel tidligt at drage Slutninger af Krigens Erfaringer med det Kendskab, man i Danmark har hertil. Men at Kystbefæstninger og et sømilitært Luftvaaben vil komme til at spille en betydeligere Rolle end før 1939 turde være aabenbart, hvortil selvfølgelig maa komme store Motortorpedobaade og Minespærringer. Hvorledes Artilleriskibe — enten i Form af Kystpanserskibe, Krydsere, Kanonjagere eller svære Kanonbaade — skal repræsenteres i den kommende Flaade, vil sikkert bli-

Af

Orlogskaptajn R. STEEN STEENSEN

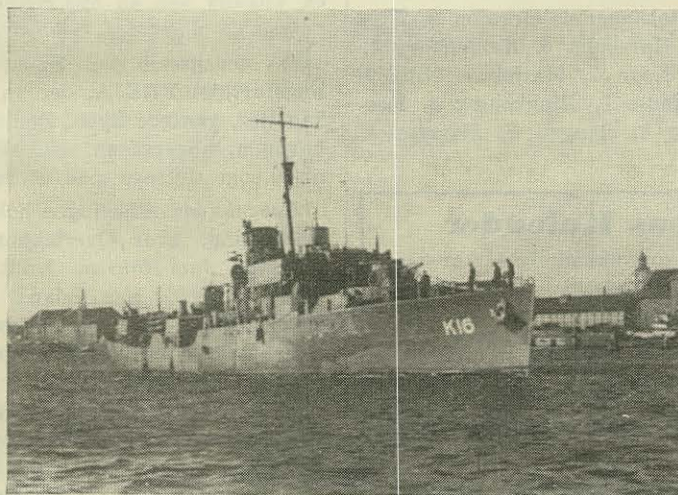
Medlem af Gentoftte Afdelingen

ve det mest omstridte Problem. Men at en dansk Flaade ikke kan undvære Artilleri paa Søen — selv med et kraftigt Luftvaaben — vil de fleste Søofficerer sikkert være enige om. Om Ubaades fremtidige Anvendelse i Farvande med saa ringe Dybder som de danske vil Meningerne nok være delte. Helt at afskaffe Ubaadene vilde næppe være rigtigt, idet en Modstander derved faar meget friere Hænder. Rigtigst vilde det vel være — foruden Dværg-Ubaade og Enkeltmandstorpedoer — at have et vist Antal Ubaade, idet en Modstander herved tvinges til at tage Forholdsregler mod dette Vaaben. Det store Problem ved Skabelsen af Danmarks nye Flaade er, om det kun skal være en ren Kystforsvarsflaade til Optræden i Sundet og Bælterne — eller om det tillige skal være en søgaaende Flaade med Operationsomraade i Skagerak, Kattegat og Østersøen (bl. a. Bornholm).

Flaadens hurtige Genopbygning eller Rekonstruktion med allerede eksisterende Enheder som Udgangspunkt er nu i fuld Gang. De første Enheder var som nævnt den danske Flotille fra Sverige. Dertil er allerede føjet en Del Enheder, som Tyskerne tog den 29' August, og som er fundet rundt omkring i danske og tyske Havne, ligesom det sikkert ogsaa vil være muligt at anvende enkelte af de paa Holmen sænkede — og af Tyskerne senere hævdede, men ikke anvendte Skibe som f. Eks. Minefartøjerne *Laaland* og *Lougen*. Hertil kommer nogle Skibe og Baade, som var under Bygning eller Reparation den 29' August (*Narhvalen*), og som Tyskerne ikke fik sat i sejlklar Stand, og endelig er der til Skolebrug og Inspektionstjeneste ved Grønland og Færøerne blevet indkøbt to „Fregatter“ og to „Korvetter“ fra den engelske Marine.

Følgende Enheder er fundet i nogenlunde uskadt Tilstand og er eller kan formentlig næsten alle snart forventes at blive indlemmet i Flaaden: Mineskibet *Lindormen*, Minefartøjerne *Laaland* og *Lougen*, Ministrygerne *Søløven*, *Søridderen*, *Søhunden*, *Narhvalen*, *Haien* (ex *Søridderen*, ex *Søløven*) og *Springeren*, 6 MS-Ministrygere (*MS 2, 3, 5, 6, 8 og 10*), Opmaalings-skibene *Heimdal* og *Freja*, Inspektionsskibene *Beskytteren* og *Diana* (udrangeret før 1939, i 1940 købt af Tyskerne og omdannet til Ministryger) samt Kongeskibet *Dannebrog*.

Adskillige af disse Enheder er omarmerede af Tyskerne og har i ret betydelig Grad ændret deres Udseende. Saaledes har f. Eks. *Lindormen*, *Heimdal* og *Beskytteren* nu kun een Mast hver med gitteragtige Apparater til „Radio-Location“. Hvorvidt man

Korvetten GERANIUM, der fik Navnet THETIS, ankommer til Holmen.

(Fortsættes Side 39).

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Marineforeningens Æresformand, Kontreadmiral, Hs. kgl. Højhed Kronprins *Frederik*, modtog den 18de Oktober en Repræsentation for Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg, bestaaende af Formanden, Kommandør *P. Ipsen*, Næstformanden, Grosserer *C. Bønnelycke*, og Københavns-Afdelingens Formand, Afdelingsarkitekt *E. W. Marston*.

Deputationen havde den Ære at overrække Kronprinsen et særligt Æresformandselement, bestaaende af eet i Guld udført Foreningselement med Hs. kgl. Højheds Forbogstaver ovenover.

Æresformanden udtalte sin hjertelige Tak og Glæde for det smukke Element, som er udført af Juvelerer *V. Kragh*.

Den 10de November fyldte Formanden for Soldaterforeningernes og Marineforeningens Militær-Forsorgsudvalg, Grosserer *Jul. Serlev*, 50 Aar. Marineforeningen bragte ham paa Fødselsdagen sin hjerteligste Tak og Hyldest for hans utrættelige, dygtige og uselviske Arbejde.

Af vor svenske Broderforening, FLOTTANS MÄNs Medlemsblad fremgaar det, at Karlskrona Afdelingen til sit Aarsmøde den 23/3 havde indbudt Repræsentanter for den danske Flotille i Karlskrona, og at Chieften for den danske Flotille i en smuk Tale havde udtrykt sin Tak for den Venlighed, der udvistes overfor de danske Orlogsgaster under deres Ophold i Sverige.

Medlemstilgangen

var i Oktober paa 324 Mand. Denne store Tilgang skyldes ikke mindst, at 140 Mather har indmeldt sig i Københavns Afdelingen. Saavel Afdelingen som Hovedforeningen har glædet sig over den store Interesse for Marineforeningen og dens Virksomhed, som Søværnets Stammandskab her har givet Udtryk for, og paa samme Maade, som man i forrige Maaned bød Kvartermestrene og Underkvartermestrene Velkommen, hilser vi ogsaa Matherne Velkommen i Marineforeningens Rækker til fælles Arbejde for den danske Orlogsflaade og dens Fremtid.

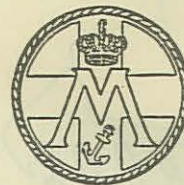
Medlemstilgangen fordelte sig som følger: Aalborg 3, Aarhus 12, Bornholm 4, Damhussø 6, Dragør 2, Esbjerg 14, Faaborg 1, Fakse 2, Fredericia 6, Frederiksberg 15, Frederikshavn 1, Frederikssund 3, Frederiksværk 1, Gentofte 9, Gilleleje 5, Haderslev 5, Haslev 2, Helsingør 5, Herning 2, Holbæk 1, Holstebro 3, Horsens 1, Hørsholm 6, Kalundborg 4, Kerteminde 6, København 165, Køge 1, Mariob 1, Nibe 9, Nordre Birk 3, Næstved 4, Odense 1, Ringkøbing 3, Roskilde 1, Rudkøbing 4, Silkeborg 4, Skagen 2, Slagelse 4, Søllerød 1 og Vordingborg 2.

Marineforeningens Kalender

Marineforeningen udsender som sædvanlig i Aar sin lille blaa Lommekalender under Redaktion af Næstformanden, Grosserer *Chr. Bønnelycke*.

Lommekalenderen faas kun ved Bestilling til Marineforeningens Hovedkontor, Havnegade 55, Kbhvn. K. — og Afdelingerne anmodes om saa vidt muligt at afgive en samlet Bestilling paa det Antal Kalendere, som ønskes tilsendt.

Husk: Lommekalenderens Pris er kun 1 Kr. — hvoraf de 50 Øre gaar til Admiral Carstensen's Mindefond.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Marstal Afdelingen holdt en straalende og vellykket Fest paa Kongens Fødselsdag. Formanden hyldede Kongen i en smuk Tale, specielt Majestætens maritime Interesser og en smuk Kongesang paa Mel. „Kong Christian“ af Redaktør *Albertsen* blev afsunget. Afdelingen startede ved samme Lejlighed sin Modelsamling, idet man havde erhvervet en Kopi af den Jagt, som paa Marstal Kirkes 200 Aarsdag blev skænket til Kongen. Den af Skibstømrer *H. P. Rasmussen* saa smukt udførte Model vil blive opbevaret i Afdelingens Marinestue.

Hjørring havde den 7/10 samlet 150 gamle Orlogsgaster og Damer til en fornøjelig Sammenkomst, hvor Afdelingens nystartede Marineorkester havde en ganske uanmeldt Premiére. Orkestret gjorde stormende Lykke, endda Repertoiret endnu ikke er saa stort.

Grenaa holdt 20/10 et vellykket Torskegilde, hvori deltog Befalingsmænd og Mandskab fra den i Grenaa stationerede Ministrygerflotille; der herskede en glimrende Stemning, og saavel de indbudte Orlogsgaster som Medlemmerne havde megen Glæde af det kammeratlige Samvær.

Bogense Afdelingen afholdt Stiftelsesfest den 21/10, ved hvilken Lejlighed Orlogskaptajn *R. Steen Steensen* holdt et meget interessant Foredrag om Orlogsflaadens Virksomhed under Krigen.

Sejersø Afdelingen afslørede den 2/9 en smuk Mindesten paa to nedstyrtede engelske Flyveres Grav. Orlogskaptajn *R. Steen Steensen* holdt Afsløringstalen, og *R. A. F.* var repræsenteret ved Lieutenant *Peel*, ligesom Orlogskaptajn *Bjerre* fra den danske Ministrygerflotille i Kalundborg var kommet til Stede.

Aarhus har paa Generalforsamlingen genvalgt Maskinmester *Dørr* til Formand og nyvalgt Farveriejer *Hohnsted Møller* og Restauratør *Wind Pedersen* til Bestyrelsen. Paa Generalforsamlingen fik Maskinmester *Barlach* overrakt 25 Aars Medlemstegnet. I det sidste halve Aar har Afdelingen haft en Tilgang paa 43 nye Medlemmer.

Marstal havde fra 19' til 22' Oktober for første Gang et dansk Orlogsskib paa Besøg efter Befrielsen, idet Opmaalingsskibet FREJA, der var paa Uddannelsesstogt med Søkadetter, gæstede Byen. Den stedlige Marineforeningsafdeling havde arrangeret en smuk Fest for Befalingsmænd og Meneige, som sluttede med et vellykket Bal.

Københavns Afdelingen holdt den 1/11 Møde med ret god Tilslutning, hvor Overbibliotekar ved Søfartens Bibliotek, Kaptajn *Juel-Hansen*, holdt et interessant Foredrag om Skonnertsejlad's paa Island i fordums Dage. Baade Foredragsholderen og Operasanger *Manito Klitgaard*, som derefter underholdt Medlemmerne med sine brillante Sange, høstede stort Bifald.

Under Mødet, der indledtes med Musikunderholdning af Afdelingens Drengemusikkorps, udtrak Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, **Nr. 638** som det heldige Gevinstnummer i Bornholm-Lotteriet. Vinderen af Marinemaleren *Fr. Landts* smukke Billede bedes snarest muligt henvende sig paa Københavns Afdelingens Kontor, Sct. Pauls

Plads 10, daglig Kl. 12—14 (Lørdag undtagen). Bortlodningens Overskud — Kr. 4320 — er tilstillet Indsamlingskomitéen til Hjælp for de bomberamte paa Bornholm, ved Højstetssagfører *Teist*.

Næstved Afdelingen afholdt den 1/11 en vellykket Mandefest, ved hvilken Lejlighed Formanden afslørede en stor Overraskelse: en ny Marinestue. Under Besættelsen var den gamle Marinestues mange Effekter pakket ned og gemt bort, nu er alt atter bragt paa Plads i den nye Stue, og saavel Formand som Bestyrelsen høstede megen Anerkendelse og Tak for deres store Arbejde med Indretningen af den nye og smukke Marinestue.

Løgstør Afdelingen indviede sin Marinestue paa Landmandshotellet med en vellykket Fest. Blandt de mange smukke og interessante Genstande, som smykker den nye Stue, maa nævnes et stort Kviksølvbarometer, som Afdelingen modtog som Præmie for Deltagelse i en Byfest med Optog gennem *Løgstør*. Marineforeningen deltog med et smukt pyntet Skib, hvis Besætning var i Marineuniformer.

In memoriam

St. Heddinge Afdelingen begravede 6/9 Parcellist *H. P. Hansen*, Bøgeskoven, fra Holtvig Kirke, hvor Flaget fulgte vor afdøde Kammerat til hans sidste Hvilested.

Skive Afdelingen har mistet et af sine Medlemmer, Havnefoged *A. Thomsen*, Nykøbing M., der døde den 16/10. I 1944 blev han arresteret af Gestapo, og efter Løsladelsen var han en nedbrudt Mand og et let Bytte for Sygdommen. Havnefoged *Thomsen* var Medlem af Nykøbing M. Byraad samt Reder for Rederiet „Morsø“. Ved Begravelsen stod Byraadet Æresvagt ved Kisten, og Marineforeningens Flag samt 5 Faner sænkede over Graven.

Herning Afdelingen begravede den 24/10 Vognmand *Poul Kristensen*. Marineforeningens Flag samt Forsvarsbrødrenes og Socialdemokratisk Forenings Faner sænkede over Graven som en sidste Hilsen fra Kammeraterne.

Lods *Lauritz Jensen*, Rørvig, er død 85 Aar gl. I sin Ungdom for han paa Langfart, senere hen blev han Lods i Rørvig, senere i Hundested. Saa længe det var ham muligt, deltog han i Marineforeningens Sammenkomster i Nykøbing Sj. Samme Afdeling har ogsaa mistet et andet trofast Medlem, Fiskeeksportør *Chr. Hansen*, Odden Havn. Den driftige og flittige Mand var i en Aarrække Formand for Havnebestyrelsen i Odden Havn. Ved begge Baarer var Afdelingen repræsenteret ved sit Flag.

Den 18/9 bisattes Redaktør *Sigv. Mørck*, som var et gammelt Medlem af Nykøbing F. Afdeling og denne Afdelings Husdigter. Baade Afdelingens Flag og mange Medlemmer paraderede ved den afdødes Baare.

Ære være deres Minde!

Spørgsmaal til Redaktionen

Et Medlem har anmodet UNDER DANNEBROG om at bringe Oplysninger og Forklaringer om de nye Skibstyper: *Fregatter* og *Korvetter*, som jo nu ogsaa indgaar i den danske Orlogsflaade, de er jo givetvis noget helt andet end de gamle Sejlskibstyper af samme Navn.

Den kendte Krigsskibsekspert, Orlogskaptajn *R. Steen Steensen*, vil i Bladets næste Nr. give en indgaaende Redegørelse for disse nye Krigsskibstyper, idet vi i dette Nr. henviser til Hovedartiklens Billede af *Korvetten „Thetis“*.

Den danske Orlogsflaade i Dag

(Fortsat fra Side 37)

vil beholde det nuværende Udseende eller give Skibene deres oprindelige, er endnu ikke afgjort.

Inspektionsfartøjet *Maagen* og Opmaalingsfartøjet *Ternen* befandt sig 9/4 1940 under Vinteroplægning paa Grønland og har saaledes helt undgaaet den tyske Besættelse.

Af de 6 Torpedobaade af *Dragen*-Klassen, som Tyskerne krævede udleveret Foraaret 1941, og som de fik uden Vaaben og Udrustning til Anvendelse som Maalskibe og Fangbaade ved Ubaadsskolerne, laa de 5 (*Lawen* manglede) i Flensborg, hvor de var i relativ god Stand. Desværre er de imidlertid alle blevet omtrent ødelagt ved den store Mineekspllosion midt i Juni, saaledes at der næppe er Haab om, at de kan repareres, idet der jo her ogsaa maa tages Hensyn til Baadens Alder (ca. 15 Aar). Dog kan maaske Kedlerne og Turbinerne anvendes andetsteds. De fire af disse Baade er slæbt til Holmen, hvor de nu ligger som sørgelige Vrag.

Følgende Skibe sænkede 29/8 1943 og er derved eller senere helt ødelagt: Kystpanserskibet *Niels Juel* og Kystpanserskibet *Peder Skram*.

Begge blev hævet af Tyskerne og senere slæbt til Kiel, hvor de anvendtes dels som Logisskibe og dels som flydende Antiluftskytzbatterier, indtil de blev sænkede ved allierede Bombeangreb. Medens der næppe er Haab om at bjerge Vraget af *Niels Juel*, har Svitser tætnet og hævet *Peder Skram* og slæbt den til København, hvortil den ankom 3/9. Naar de to 24 cm Kanoner er udtaget, vil det gamle Kystforsvarsskib antagelig blive solgt til Ophugning.

Endvidere: Inspektionsskibet *Hvidbjørnen* og Værkstedsskibet *Henrik Gerner*. Formentlig alle Ubaade. Maaske nogle enkelte af de nyeste efter en gennemgribende Reparation kan indgaa i Flaaden igen. Torpedobaadene *Hvalrossen*, *Makrelen*, *Nordkaperen* og *Sælen*, Minefartøjerne *Kvintus* og *Siatus*, Ministrygerne *Søbjørnen*, *Sølulven*, *Havørnen* og *M S 4* og *Dampbaad A*.

Inspektionsskibet *Ingolf* blev fundet i Kiel i Nærheden af *Peder Skram* i stærkt beskadiget Tilstand (den ene Side var helt trykket ind af en Luftbombe). Det er tvivlsomt, om det er muligt at slæbe *Ingolf* hjem til Ophugning.

Om følgende Skibe haves endnu ingen paalidelige Oplysninger om deres senere Skæbne, og hvor de evt. findes: Inspektionsskibet *Islands Falk*, Mineskibet *Lossen* og Ministrygeren *Søhesten*.

Af nye Enheder under Bygning kan nævnes de to store Torpedobaade *Najaden* og *Nymfen*, der begge er søsatte og som nu har faaet Navnene *Willemoes* og *Huitfeldt*, samt seks 400 Tons Torpedobaade. De tre første af disse staar paa Stabelen i samme Stand, som da Tyskerne „erobrede“ Orlogsværftet 29' August 1943, men om deres Færdigbygning kan paa nuværende Tidspunkt intet siges med Sikkerhed.

For straks efter Freden at staa med saa meget Ministrygningsmateriel som muligt bestilte Marineministeriet allerede i 1944 seks Ministrygningskuttere af Træ paa private Værfter. Dette kunde selvfølgelig ikke ske aabenlyst, men maatte foretages ad „illegal“ Vej, idet Kutterne „camoufleredes“ som Vagerfartøjer og officielt blev beordret sat i Arbejde af Fyr- og Vagervæsenet. De tre første og største, *MSK 1—3*, byggedes i Frederikssund, de tre sidste, *MSK 4—6*, paa Sydhavnsværftet i København.

Hertil kommer den 137' britiske Ministrygerflotille (8 Enheder), som i August blev overdraget den danske Flaade — foreløbig som Laan —, samt nogle tyske Motorministrygere (Räumboote).

Foruden Ministrygning, Kystbevogtning og Skoleuddannelse har den danske Flaade ogsaa Opgaver at løse paa Færøerne og Grønland. I Juli afgik saaledes Opmaalingsskibet *Hejmdal* til Vestgrønland via Færøerne og returnerede til Danmark sidst i September, medens Ekspeditionsskibet *Godthaab*, der ligesom tidligere er lejet af Grønlands Styrelse, har været paa Østgrønland med Marinebesætning under Orlogsflag og Orlogsvimpel. Endvidere har Mineskibet *Lindormen* været udrustet som Kadetskib og har været paa Togt i danske Farvande med Besøg i Göteborg, og i Begyndelsen af November aflagde *Lindormen*, *Hejmdal* og *Freja*, der alle er Skoleskibe for Kadetter, officielt Besøg i Oslo.

Fra Hav og Havn

Den 20/10 afholdtes paa Idrætsparkens Stadion i København et Athletikstævne, hvori deltog et Hold norske Befalingsmænd, udtaget af den norske Overkommando, og et Hold danske Befalingsmænd fra Hær og Marine, udtaget af Dansk militært Idrætsforbund.

J. Lauritzens Søfartsskole meddeler:

Næste Kursus paa Skolen begynder den 2. Januar 1946. Det bliver et videregaaende Kursus, beregnet for Drengene, der allerede har gennemgaaet et 3-Maaneders Kursus paa Skolen, og som derefter har været ude at sejle.

Ministrygningen paa danske Hænder.

Den britiske Regering har gennem den engelske Gesandt i København meddelt Udenrigsministeriet, at Ansvaret for Ministrygningen i Danmark fra 15. Oktober overgaar fra den britiske til den danske Marine.

»Syge til Doktoren!«

Denne Sætning maa faa mangen gammel Orlogsgast til at mindes Skibslægen fra sin Tjenestetid i Marinen. Nogle faa erindrer ham maaske kun som en noget fremmed blandt Skibets øvrige Officerer, fordi de ikke selv har været under hans Behandling. Men Flertallet husker ham vel nok som den frelsende Aand, naar Maven var i Uorden, eller naar han skrev en „Skaaneseddel“, fordi man havde Vabler i Hænderne efter en anstrengende Roøvelse.

Naar man har været fast Mand i Marinen nogle Aar, kan man slet ikke have undgaaet at komme i Berøring med flere Læger. Jeg husker dem næsten allesammen som nogle ualmindelig flinke og vittige Mænd, der altid var godt lidt af hele Besætningen. De var næsten noget civilt ombord paa et Skib, hvor alt skete efter Ordre og i Takt. Tillige var der det ved dem, at de stod over alle ombord. I Sygelukafet var alle lige, der var saa dejligt neutralt.

Imidlertid er der en Reservelæge, som jeg husker ualmindelig godt, fordi han engang ordinerede mig en usædvanlig Kur.

Jeg havde faaet Frost i Næsen og saa derfor ingen anden Udvej end at ty til Doktoren. De første Par Dage gik jeg med den ømme Legemsdel indpakket i Vat og Plaster. Saa kom Lørdagen, og vi gik i Havn. Plasteret og Vattet var forsvundet, og jeg glædede mig til at komme i Land, skønt Næsen stadig gjorde mig mindre charmerende, end jeg er i Forvejen. Lægen raadede mig imidlertid til ikke at gaa i Land alligevel, men som bekendt skal der jo meget til, for at en Orlogsgast ikke bruger sin Landlov. Dette vidste Lægen, og da jeg lige før Landloven traadte ind i Sygelukafet for at lade Næsen underkaste en sidste Behandling, tog han en stor Flaske Jod frem fra Skabet og vædede et stort

Stykke Vat dermed. Derpaa begyndte han at smøre baade Næsen og dens „Omegn“ ind. Da jeg bagefter saa mig i Spejlet, kom jeg til det Resultat, at det vilde være uforsigtigt at gaa i Land paa højlys Dag med et saadant Ydre, hvad det forøvrigt ogsaa vilde være, naar Mørket faldt paa, da jeg var helt brun i hele Ansigtet.

Doktoren fik sin Vilje. Jeg blev ombord.

Nu er Forholdet jo nok noget bedre mellem Doktorerne og Skibets øvrige Besætning, hvilket kan ses af de lange Rækker af Patienter, der staar udenfor Sygelukafet paa Orlogsmændene. Ja, man fristes næsten ligefrem til at tro, at Lægen delte Bolscher ud efter endt Behandling, eller at Orlogsgaster er et meget sygt Folkefærd, naar man ser en saadan Række af ventende.

Men vi ved imidlertid bedre, og det gør Lægerne ogsaa. Mange af „Patienterne“ har bare opdaget, at dette er en nye Maade at „sneje“ den paa, hvilket er meget godt regnet ud. Men Lægerne er som sagt heller ikke ukendt med denne Syge og forstaar i de fleste Tilfælde at stille dens Diagnose ved første Øjekast.

For mange Aar siden var der en Læge i den danske Marine, der havde fundet et meget hurtigt og effektivt Middel mod denne „Snejesygdom“. Han var efterhaanden blevet ked af den store Række af Marinere udenfor sit Lukaf, og en Dag, før han skulde begynde Konsultationen, sagde han meget højt til sin Hjalper i Sygerummet: „Sygepasser, giv mig lige den lange Kniv med det spidse, krumme Blad!“

Dette hørte de ventende udenfor, og i Løbet af et Øjeblik var Rækken skrumpet ind til mindre end det halve. Det siges, at Lægen brugte dette Middel hver Dag siden.

Ud af dette kunde man faa det Indtryk, at Livet i Sygelukafet altid er lutter Sjøv, men vi ved allesammen, at Lægen er uundværlig paa et Orlogsfartøj, og at hans Arbejde under en Søtræfning kræver mere Akkuratesse og Beherskelse af Nerverne end Arbejdet ved Kanonerne. Derfor er han ogsaa saa afholdt paa ethvert Skib, der sejler under Orlogsflaget.

O. Ludwig, Art. Math.

MARINEFORENINGENS FREDERIKSBERG AFDELING

meddeler, at Torskegildet afholdes *Tirsdag den 4/12* i Selskabslokalerne, Allégade 10, Kl. 1930 pr. Torsk og Ostesnitter à 4,50 Kr. pr. Kuvert. Indtegning hos Formanden, Tlf. Am. 7019 fra Kl. 8—17, senest 3/12.

MARINEFORENINGENS KØBENHAVNS AFDELING

afholder Møde i Handels- og Kontoristforeningen, Studiestræde, *Torsdag den 6/12 1945 Kl. 1830*. Foredrag af Artillerikvartermester *Frandsen*: „Livet i Sorø-Lejren, min Arrestation og Deportation.“

Foredraget begynder Kl. 1845, hvorfor Medlemmerne anmodes om at give Møde i god Tid. Efter Mødet sædvanligt Smørrebrødsbord.

Musikkorpset medvirker.

NB. Afdelingens Medlemmer bedes indtrængende om at anmelde Flytning til Kontoret, hvorved megen Tidsspilde og Ulejlighed undgaas.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN — REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

32 AARGANG
1945

Postkonto 1608 BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR Postkonto 1608
HAVNEGADEN 55 KØBENHAVN K. TELEFON PALÆ 2886 KONTORTID 1—4
BLADETS KONTOR FOR ANNONCER: STUDIESTRÆDE 49. CENTRAL 12327.

HÆFTE XII
DECEMBER

„DANMARK“ hjemme igen —

Der er en festlig Klang over disse Ord, og det var ogsaa et festligt og højtideligt Øjeblik, da den danske Stats smukke, hvide Skoleskib stod Kronborg ind og blev budt Velkommen hjem af Skibets Bestyrelsesraad med Formanden, Kommandørkaptajn N. Baron Iuel-Brockdorff, i Spidsen.

Var Gensynsglæden ved Kronborg stor, saa var den det ikke mindre, da „Danmark“ samme Aften efter over 6 Aars Fraværelse fra Hjemlandet gik til Kaj ved Nordre Toldbod i København, hvor en tusindtallig Menneskeskare hilste det Velkommen hjem, medens Marineforeningens Københavns Afdelings Musikkorps spillede nationale Melodier.

120 Elever drog i August 1939 ud paa Togt med den danske Handelsflaades Øvelses-skib; men af disse var der kun 7 Mand, som sammen med nogle faa af Skibets Officerer og øvrige faste Stab fulgte med, da Kaptajn Knud Hansen omsider kunde sætte Kursen hjemad.

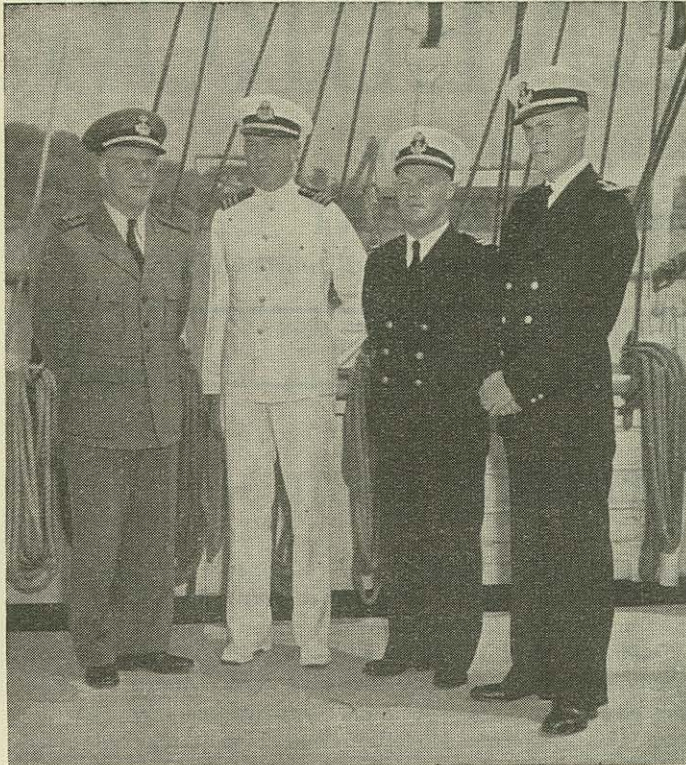
14 af Skoleskibets Elever har givet deres Liv i Kampen for de Allieredes Sag, Resten har faaet Hyre eller fundet anden Beskæftigelse ude omkring i den frie Verden, flere sejler endda allerede nu som Skibsførere. Alle har de hver paa sin Maade gjort deres Fædreland Ære; for dem laa Mulighederne jo aabne til frit at kæmpe for de forenede Nationers fælles Sag.

Men ogsaa selve Skibet har paa sin Vis gjort sin betydelige Indsats og derigennem hævet sit og Landets Navn og Anseelse i det fjerne U. S. A. I Samraad med Minister Kauffmann stillede Kaptajn Hansen

Skoleskibet til Raadighed for Kampen for Retfærdighed og Frihed, og i Skoleskibet har vort Land haft den smukkeste Repræsentation, man kunde ønske sig.

„Danmark“ blev stillet til Disposition for de amerikanske Myndigheder, og med Hovedstation i New London i Staten Connecticut anvendtes det som Uddannelsesfartøj for U. S. A. Coast Guards Kadetter, som i et Antal af over

DANMARK's Officerer.

1. Styrmand Kaptajn Lærer 2. Styrmand
K. Aa. Langvad. Knud L. Hansen. A. Nielsen. A. Rømer.

3000 har gennemgaaet en sømandsmæssig Træning her om Bord.

Det maa betragtes som en Anerkendelse af de Uddannelsesprincipper, som er grundlæggende for Arbejdet i den danske Handelsflaades Skoleskib og som en Hyldest til dets Førers og dets Officerers Arbejde, at de blev anmodet om at forestaa Uddannelsen af de amerikanske Kadetter efter Skoleskibets sædvanlige Turnus. Ligeledes fik de Opfordring til at virke som Lærere ved Marineakademiet i New London.

Som et synligt Bevis for U. S. A.'s Anerkendelse og Tak for det praktiske og velindrettede Skoleskibs Indsats er der i eet af Skibets Dækshuse indsat en Mindeplade af Bronze.

Alle danske har med Stolthed og Beundring hilst vort smukke Skoleskib Velkommen hjem — og ikke mindst indenfor Marineforeningens Kreds udtrykker vi vor Glæde ved atter at se Skibet i de hjemlige Farvande, hvor det saa længe har været savnet.

Nye og store Opgaver ligger for os alle — mange unge vil snart igen kunne faa en god og lærerig Uddannelse i Statens Skoleskib; netop i de lange, mørke Aar under Besættelsen har vi med saa meget andet savnet „Danmark“ som et saare vigtigt Led i de unge Sømands Uddannelse. Vi har maatte trøste os med, at det stolte Fuldskib, hvortil Marineforeningen i sin Tid skænkede et smukt Flag, paa en saa smuk og værdig Maade har kastet Glans og Ære over Dannebrog og over det i Skibets Agterstævn staaende, forpligtende Navn:

DANMARK

H. de L.

JULEN 1945

Aaret 1945 blev rigt paa Grund af Glæden over Befrielsen; men for mange ogsaa rigt paa Skuffelser over Tiden, der fulgte efter. Men lad os ved Aarsskiftet først og fremmest minde dette Aar i Taknemlighed som Befrielsens Aar. Krigens vældige Begivenheder har lært os, at vi kun er et lille Land; men Krigen har ogsaa vakt vor Livsvilje og vor Forstaaelse af den Livsværdi, det er for os at være danske, og at vi i Fremtiden bør kæmpe derfor.

Aaret har atter bragt stor Fremgang for vor Forening, lad os i det kommende Aar bygge videre paa Sammenholdet inden for Foreningen, saaledes at den kan vinde i Styrke og i national Betydning.

Jeg ønsker Eder alle — ikke mindst de Kammerater, som er ude paa Søen — en god, festlig, dansk Jul. Alle forener vi os i Ønsket om et lykkeligt kommende Aar for vor Konge og vort Land.

PAUL IPSEN.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

I Anledning af Hans Majestæt Kong Haakon af Norges Udnævnelse til Æresmedlem af Marineforeningen har Foreningens Formand modtaget følgende:

*Christian VIII Palais
Amalienborg, 26. 9. 45.*

Herr Kommandør Paul Ipsen.

Hans Majestæt Kongen av Norge har paalagt mig at takke for den store honør som er vist Ham ved at be Hans Majestæt at bli æresmedlem av Marineforeningen i Danmark.

Hans Majestæt beklager at Han ikke selv har anledning til at takke Herr Kommandøren, men Hans Majestæt motar med stor glæde det ærefulde hverv.

*Ærbødigst
R. BRUUSGAARD.*

*Kommandørkaptein.
H. M. Kongen av Norges Adjutant.*

Efter sin Indtrædelse i Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg har Kommandørkaptajn G. de Lichtenberg afløst Marineforeningens Sekretær, Fuldmægtig, Søløjtnant (R) Honnens de Lichtenberg som Medlem af Foredragsudvalget. Alle Henvendelser om Foredrag o. l. skal dog stadig — endelig i god Tid — rettes til Hovedkontoret, Havnegade 55.

Medlemstilgangen

var i November Maaned paa 211 Mand, nemlig: Aabenraa 2, Aalborg 5, Aarhus 9, Brande 3, Damhussø 10, Dragør 3, Esbjerg 16, Frederiksberg 6, Frederikssund 2, Gilleleje 4, Glostrup 58, Haderslev 2, Hadsund 1, Herning 1, Holbæk 1, Horsens -, Hundested 6, Hørsholm 2, København 20, Marstal 19, Nykøbing Falster 1, Nykøbing Mors 3, Nykøbing Sj. 1, Odense 3, Randers 8, Ribe 2, Ringe 1, Ringsted 2, Rudkøbing 5, Skælskør 1, Struer 3, Svendborg 1, Vejle 5, Viborg 2, Vordingborg 2.

En Tak

Da Indsamlingen, som Marineforeningen har foranlediget til Fordel for de bomberante Kammerater i Rønne og Nexø, nu nærmer sig sin Afslutning, vil jeg gerne gennem disse Linier bringe en hjertelig Tak til de Kammerater, der gennem Indsamlingen har sendt en nødvendig Haandsrækning til dem, der uforskyldt er blevet saa haardt ramt ved at miste Hus og Hjem og derved stod uden det mest nødvendige og var henvist til Hjælp ude fra. Alle er de glade og taknemlige for Hjælpen, da de herigennem har set, at det vi paaberaaber os og ved enhver Sammenkomst holder frem som det bærende indenfor vor Forening, „Kammeratskabet“, ikke er tomme Ord, men virkelig bindende, naar det gælder en trængende Kammerat. Tak til enhver, der saa smukt har støttet os og vist det rette og sande Kammeratskab. Hjertelig Tak.

Paa Marineforeningens Bornholms Afdeling Vegne
Carl Nielsen, Formand.

Referat af 3die Distriktsmøde i VIII Distrikt den 28. Oktober 1945 i Struer

Der var mødt ialt 43 Deltagere, da Flaget hejstes under traditionel Ceremoni.

Struer Afdelingens Formand, Maskinmester *Christensen*, bød Velkommen og talte smukt for Kongen. Sejlmagermester *Chas Mortensen*, Randers, talte for Flaaden, ønskede, at den nu maatte opbygges hævet over Partistridigheder paa solidt Grundlag, saa den med Ære kan vise vort gamle Flag over hele Verden. — Distriktsformanden, Capt. *Mouritzen*, Nykøbing M., bød Velkommen og takkede for den gode Tilslutning, hvorpaa man overgik til Mødet, som havde følgende Dagorden:

Valg af Dirigent.

Distriktsformanden giver Meddelelse om Hovedbestyrelsens Arbejde.

Distriktsrådsrådsmaalet.

Valg af 2 Afdelingsformænd til sammen med Distriktsformanden at ordne fælles Anliggender.

Valg af Mødested næste Aar. (Lemvig).

Eventuelt.

Distriktsformanden foreslog, at Dirigenthvervet skiftede mellem Afdelingerne. Dirigent blev *Karl Peitersen*, Lemvig, som gav Ordet til *Mouritzen*, der indledte med at oplæse *Carl Dumreichers* Epilog til Flaadens Mindefest. Derefter gav han i store Træk en Oversigt over Hovedbestyrelsens Arbejde og Bladspørgsmaalet.

Under Punkt 3 — Distriktsrådsrådsmaalet — gav *Mouritzen* Udtryk for Ønsket om, at Distriktsmøderne ogsaa maatte vinde Indpas i Landets øvrige Distrikter, da han mente, det var et sundt Bindeled mellem Afdelingerne og Hovedbestyrelsen og til Styrkelse af de svage Afdelinger. Ved disse Møder faar man Indtryk af, hvad der rører sig i Afdelingen.

Formanden for Thisted Afdeling, *Sv. Thomsen*, spurgte om, hvad Hovedbestyrelsen havde foretaget sig m. H. t. Distriktsrådsrådsmaalet.

Capt. *Mouritzen* oplyste hertil, at man paa Hovedbestyrelsesmødet havde behandlet Spørgsmaalet ud fra 2 Synspunkter, en legal og en intern. Vi heroppe i Nordjylland holder absolut paa den legale Ordning, men Flertallet af Hovedbestyrelsen var stemt for en intern Ordning, som vedtoges enstemmigt. *Mouritzen* oplyste, at saavel han som Konsul *Stuhr*, Aalborg, paa Hovedbestyrelsesmødet havde udtalt Ønsket om, at hver enkelt Distrikt selv udpegede sin Repræsentant til

Hovedbestyrelsen. Valget skulde i saa Fald godkendes paa Sendemandsmødet, og der maatte selvfølgelig kun være een Kandidat.

Høgh Petersen, Skive, bad Forsamlingen om Tilslutning til at anmode *Mouritzen* om at sørge for paa Distriktets Vegne, at Distriktsinddelingen, saaledes som den var forelagt i Slagelse, paany blev forelagt paa første Sendemandsmøde. — Enstemmig Tilslutning.

Formanden for Skive Afd., *Havnefoged Toft*, henstillede til *Mouritzen* at søge gennemført en mere retfærdig Afstemningsmaade paa Sendemandsmøderne.

I H. t. Punkt 4 valgtes *Back*, Lemvig, og *Skaanning*, Ringkøbing, saaledes at en gaar af næste Aar ved Lodtrækning. Nyvalg sker automatisk, idet næstældste Afdelingsformand rykker ind o. s. f.

Chas Mortensen slog til Lyd for, at Optagelse af nye Medlemmer skete under højtidelige Former.

Under Eventuelt drøftedes Skyttelaug, Klubafstener, Sommerudflugter m. m. Der blev udtalt en Tak til de tre Randers Kammerater for deres Deltagelse i Mødet, ligesom der fra flere Sider blev udtalt Tak til *Mouritzen* for hans Arbejde for Marineforeningen.

Kl. 17 haledees Flaget ned under Honnør, idet der udbragtes et Leve Marineforeningen.

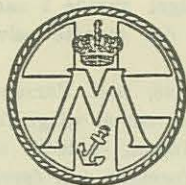
Den internationale Søfartskonference i København

I Juli Maaned har et Fællesmøde af Repræsentanter for den internationale Skibsofficersforening (I. M. M. O. A.) og det internationale Transportarbejderforbunds Sømandssekktion (I. T. F.), der afholdtes i London, vedtaget en Række Forslag til Forbedring af de Søfarendes Kaar. Forslagene omfatter bl. a. Arbejdstid, Bemanding, internationale Mindstelønninger, Boligforhold, sociale Forhold om Bord og i Land, Uddannelse, Tilgang, fast Ansættelse m. v. Disse Forslag er blevet tilstillet det internationale Arbejdsbureau, der under Krigen har haft Hovedsæde i Montreal, og Bureauet har nu ment, at Tiden er inde til at underkaste de fremsatte Krav en nærmere Prøvelse. Man har derfor indkaldt en forberedende teknisk Konference, der efter Indbydelse af den danske Regering samledes i København den 15. November.

Paa Konferencen, hvortil ialt 20 Nationer er indbudt, er hver Nation repræsenteret ved en Regeringsrepræsentant, en Rederrepræsentant og en Sømandsrepræsentant, foruden det fornødne Antal Suppleanter og Raadgivere, ialt deltog ca. 200 Personer i Konferencen.

Uden Tvivl vil Spørgsmaalene om Arbejdstid og Bemanding medføre indgaaende Drøftelser; thi disse Problemer kræver nu en Løsning, efter at de i over 25 Aar har staaet i Forgrunden paa alle de Søfartskonferencer, det internationale Arbejdsbureau har staaet i Spidsen for. Det maa være indlysende, at man ikke, efter den Indsats, Sømandsstanden har ydet i Krigsaarene, vedblivende kan forlange en Arbejdstid paa 12 Timer i Døgnet paa alle Ugens 7 Dage, samtidig med at alle andre Arbejdere i Landet har en betydelig kortere Arbejdstid, helt ned til 40 Timer om Ugen.

Ved det afsluttende Møde den 1. December udtalte Konferencens Præsident, Udenrigsminister *Gustav Rasmussen*, bl. a.: — Det vilde være naturligt nu ved Afslutningen at opsummere de Resultater, Konferencen har naaet. Konferencen har taget Stilling til alle de paa dens Dagsorden opførte Punkter. Den har stillet Forslag om Gennemførelse af 9 Konventioner, 2 Rekommandationer og 4 Resolutioner. Det (Fortsættes nederst Side 44).

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Vordingborg Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling 2/11. Formanden udtalte nogle Mindeord over afdøde Havnefoged Nielsen og oplæste Kommandør Ipsens Brev til Afdelingerne i Anledning af Freden. Bestyrelsesvalget var Genervalg, til Flagbærer nyvalgtes Fiskehandler Rosmussen. 1 Medlem blev ekskluderet. I det efterfølgende kammeratlige Samvær deltog en lille Afdeling fra Marinedistrikt Sjælland Syd, som var paa Besøg i Byen.

Gentofte Afdelingen samledes den 2. November paa „Bellevue Strandhotel“, hvor Medlem af Bestyrelsen, Orlogskaptajn L. Rostock-Jensen, holdt et meget interessant Foredrag ledsaget af udmærkede Lysbilleder om „Dykkeren og hans Gerning“. Foredraget hilstes med stærkt Bifald.

Fredericia Afdelingens Marinestue i Restaurant „Robert“ blev indviet den 4/11. Der blev udtalt mange rosende Ord om Udvalgets store Arbejde. Havnefoged P. U. Schmidt bød paa Udvalgets Vegne Velkommen og redegjorde for Formålet med Marinestuens Oprettelse, idet han overdrog den til Afdelingens Formand, Mejeribestyrer Larsen, som takkede for Udvalgets store Arbejde og udtalte Haabet om, at Afdelingens Medlemmer og mange tilrejsende Kammerater og Interesserede vilde faa Glæde af den smukke Marinestue. Derefter bragte Borgmester Ingv. Arent en Lykønskning fra Byen og Havneudvalget, Stabsofficiant Viggo Petersen bragte Hilsen fra de samvirkende Soldaterforeninger i Fredericia, og Overofficiant Odderskov lykønskede paa Forsvarsbrødrenes Vegne.

Aarhus Afdelingen afholdt den 6/11 en rigtig „Ulkeaften“ med glimrende Stemning, den mindede om de gode, gamle Ulkeaftener før Krigen. Mekaniker Sørensen fik overrakt 25-Aars Emblemet, og en Auktion indbragte 210 Kr. til Juletræsfesten, som afholdes den 3. Januar 1946 paa Østergades Hotel.

Afdelingen Marinestue er aaben hver Mandag Aften, og særlig den første Mandag i hver Maaned samles Medlemmerne her.

(Fortsat fra Side 43).

bør nævnes, at Konferencen naaede længst i Spørgsmaalet om Opholdsrum i Skibe, idet der her enstemmigt er vedtaget Udkast til en Konvention, indeholdende detaljerede Regler.

Ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om Gennemførelsen af internationale Regler om Forplejning og Logement om Bord, om Certifikater for Skibskokke, om almindelige Betingelser for Forhyring og om Organisation for praktisk Sømandsuddannelse samt om Kvalifikationskravene for Matroser var der fuld Enstemmighed paa Konferencen.

Det samme gælder de vedtagne Udkast til Resolutioner om varig Beskæftigelse og om Anerkendelse af de Søfarendes Organisationer, og paa alle disse Omraader kan der sikkert paaregnes positive Resultater ved den efterfølgende Konferencen. Jeg skal endvidere nævne, at der med stort Flertal er vedtaget visse Ændringer af Konventionen af 1936 angaaende aarlig Ferie med Løn for Søfolk. —

Den endelige Søfartskonference vil blive afholdt til næste Aar i Seattle.

Helsingør Afdelingen fejrede den 10/11 sin 28-aarige Stiftelsesfest, hvori deltog ca. 150 Personer, heriblandt som særlig indbudte Kystløjtnant Aggersborg og Mandskabet fra Hedsbjerg Batteriet. Festen afsluttedes med et vellykket Bal.

Birkerød Afdelingen afholdt den 11/11 sin 1-aarige Stiftelsesfest, hvori bl. a. deltog Marineforeningens Hovedkasserer, Kaptajn C. E. Olsen, og Kammerater fra Nyborg og Arresødallejren. Formanden talte smukt for den danske Sømand og læste et smukt Digt om Hvidbjørnens Sænkning 29/8 1943. Senere vistes Kadetskolefilmen og en Filmsoptagelse fra Kongens Fødselsdag, og Aftenen sluttede med et muntert Bal.

Damhussø Afdelingen afholdt den 11/11 en vellykket Stiftelsesfest paa Damhuskroen. Blandt de 215 Deltagere saas Marineforeningens Formand og Næstformand samt Formanden for Frederiksberg Afdelingen, Købmand Th. Larsen, der har været meget virksom i Arbejdet for Oprettelse af Damhussø Afdelingen. Københavns Afdelingens raske og dygtige Drengemusikkorps Medvirken i Festen gjorde sit til, at denne fik det rette maritime Præg. Efter en Velkomsttale af Afdelingens Formand, Købmand Axel Jensen, foretog Kommandør Ipsen den højtidelige Indvielse af Afdelingen Flag, idet han i smukke og alvorlige Ord talte om, hvad Flaget betyder for Søens Folk, formanede han Medlemmerne til altid at holde deres Flag i Ære. Efter Forevisning af Flaadefilmen afsluttedes Festen med Dans paa Dækket.

Fredericia Afdelingen fejrede den 11/11 — paa Grund af Forholdene under Besættelsen med et Aars Forsinkelse — en vellykket 25 Aars Stiftelsesfest, hvor Maskinmester Erik Andersen holdt Hovedtalen.

Hørsholm-Rungsted Afdelingen holdt Torskegilde den 14/11, heri deltog bl. a. Marineforeningens Næstformand, Grosserer Bønnelycke, Formanden for Bornholms Afdelingen, Kriminalassistent Carl Nielsen, og den tidligere Formand for Silkeborg Afdelingen, Inspektør Møgaard. Efter Skafningen fortalte Direktør Granholm fra Helsingør Erindringer fra den engelske U-Baad E. 13's Stranding ved Saltholm i 1916, Fortælleren var den Gang værnepligtig om Bord i „Peder Skram“ som var blandt de danske Orlogsfartøjer, som kon E. 13 til Undsætning.

Der er Ulkeaften i Hørsholm-Rungsted Afdelingens Marinestue den 1ste og 3die Onsdag i hver Maaned, og den 6. Januar afholdes en stor Nytaarsfest med Damer.

Holbæk Afdelingen fejrede den 16/11 sit 25 Aars Jubilæum ved en smuk Fest. Blandt Gæsterne saas Marineforeningens Formand, Kommandør Paul Ipsen, og Næstformanden, Grosserer Bønnelycke. Formanden, Telefonmester Thomle, der har været Bestyrelsesmedlem i alle de 25 Aar, gav et Resumé af Afdelingens Virksomhed gennem Oplæsning af Skibsjournalen. Afdelingens Stifter, Købmand Gustav Jensen, udnævntes til Æresmedlem, og 6 Medlemmer modtog ved samme Lejlighed 25-Aars Emblemet. Fra mange Sider blev der vist Afdelingen Opmærksomhed, ligesom mange Gaver — bl. a. en Check paa 500 Kr. — og Blomster blev modtaget. Den vellykkede Jubilæumsfest sluttede med kunstnerisk Optræden og Dens.

Hjørring Afdelingen var den 18/11 af Kammeraterne i Lønstrup inviteret til Torskegilde i Lønstrup, hvor de mødte op med en Styrke paa ca. 60 Mand, som med det meget populære Marineforeningsorkester i Spidsen drog gennem Lønstrup By, hvor der blev givet Ekstra-Musiknumre udenfor en Del af de ældre Medlemmers Hjem. Det blev en fornøjelig Aften med gode Taler, Musik og til Slut en lille Dans paa Dækket, indtil Hjørringenserne til Musikens klingende Toner marcherede til Banegaarden.

Nordre Birk Afdelingen afholdt den 24/11 et velbesøgt Andespil i „Marinestuen“ paa „Lottenborg“ for Medlemmer med Damer.

Den 2/12 havde Bestyrelsen indkaldt alle interesserede Medlemmer til stiftende Generalforsamling i „Marinestuen“ med Oprettelse af et Skyttelav for Øje. — Der mødte 25 Medlemmer, og disse enedes om at oprette et Skyttelav under Marineforeningens Afdeling for Nordre Birk. Alle de fremmødte meldte sig ind i det nyoprettede Skyttelav.

Til Formand for Lavet valgtes *Chr. Arpe* og til Kasserer *Emil Lund*.

Kammerater, som ønsker Optagelse i Skyttelavet, bedes henvende sig til dettes Bestyrelse, idet det samtidig skal anføres, at den stiftende Generalforsamling indtil den første ordinære Generalforsamling har begrænset Medlemsantallet til 35.

Lørdag den 5/1 1946 vil der blive afholdt Kammeratskabsaften i „Marinestuen“ med Torskespisning Kl. 18.30 pr. — Nærmere Meddelelse herom vil forinden blive tilsendt Kammeraterne.

Nyårbøbing M. Afdelingen afholdt den 25/11 sin 20-Aars Stiftelsesfest. Konsul *Stuhr*, Aalborg, Formanden for Thisted Afd., *Svend Thomsen*, og Formanden for Skive Afd., *Havnefoged Toft*, var Afdelingens Gæster og overbragte Hilsener og Hyldest, ligesom de traditionelle Taler heller ikke manglede, bl. a. blev der udtalt Ønsker om, at Danmarks nye Flaade snart maatte vise sig paa et Limfjordstogt.

Der blev sendt Telegram til Marineforeningens nye Æresmedlem, Kong *Haakon*, i Anledning af 40 Aars Regeringsjubilæet, og som Svar modtoges: „Jeg takker Marineforeningen for Hilsenen og ønsker Dem selv til Lykke med de 20 Aar. *Haakon R.*“

Ligeledes sendtes Telegram til Kommandør *Ipsen*, som havde sendt en smuk Hilsen.

Esbjerg Afdelingens Marinestue er nu atter indrettet, efter at Inventaret har været opmagasineret under Besættelsen, og Stuen har Plads i „Peters Kro“ paa Hjørnet af Kirkegade og Havnegade (Indgang fra Havnegade). Selv om man endnu ikke har kunnet installere Afdelingens store smukke Skib, har man faaet enhyggelig Stue, hvor der ventes stort Besøg, ogsaa af udenbys Kammerater, hvis Vej falder over *Esbjerg*. Værten, vor Kammerat *Peter Christensen*, skal nok tage sig pænt af Gæsterne.

Gentofte Afdelingen afholdt et muntert og fornøjeligt Torkegilde den 1/12. Der blev gjort flittigt Brug af den røde Sangbog, og mange af Kammeraterne kom med udmærkede Taler og Indlæg, det blev en rigtig „Manneaften“ med god kammeratlig Stemning.

Horsens Afdelingen var den 24/11 sammen med *Horsens* Byraad Værter ved en festlig Sammenkomst for Befalingsmænd og Værnepligtige fra Kadetdelingens Skibe, som i nogle Dage gæstede *Horsens* Havn.

Saa vel Formanden, Blikkenslagermester *Nissen*, Viceborgmester *Robert Holm* som Flotillechefen, Orlogskaptajn *Jegstrup*, talte i smukke Ord for Konge, Flaaden, *Horsens* By og Marineforeningen, og den vellykkede Fest sluttede med en rask Svingom.

Søndag den 25/11 afsløredes paa *Horsens* gamle Klosterkirkegaard under megen stor Deltagelse en Mindesten for faldne Frihedskæmpere fra *Horsens* og Omegn.

Fra Kadetskoledelingen mødte en Æresvagt af Orlogsgaster under Kommando af Søløjtnant *Nissen*, Søn af Marineforeningens Formand.

Opkøb af gammelt Jern

Det har gjort os i Flaaden ondt at høre om den letkøbte og ganske uberettigede Kritik, der under Valgkampen er kommet til Orde mod de Indkøb af en Korvet og to Fregatter, der har fundet Sted hos den engelske Flaade.

Dobbelt ondt, fordi disse Anskaffelser er strengt nødvendige og for de to Fregatters Vedkommende endog livsvigtige for Flaadens Uddannelse af Kadetter og Math-Elever. Kritikken er fremkommet efter et Forlydende om, at Canada har udbudt Korvetter til Priser betydeligt under, hvad den i England indkøbte Korvet „*Thetis*“ har kostet, i hvilken Anledning man nu finder, at Søværnet burde have set Tiden lidt an, inden de nu foretagne Anskaffelser af Skibsmateriel var blevet foretaget.

Det mener vi i Flaaden nu ikke. Vi anerkender tværtimod den Hurtighed og Beslutsomhed, hvormed saavel Finansudvalget som Flaadens Ledelse har handlet i denne Sag. Enhver, der blot har et ringe Kendskab til de Vanskeligheder, Flaaden i Dag er ude for, vil forstaa, at med Anskaffelsen af Fregatterne og Korvetten havde det Hast. Korvetten er tiltænkt Inspektionstjenesten, og naar man tænker paa, at Flaaden har mistet alle sine tre udmærkede Inspektionsskibe, maa det være indlysende, at en hurtig Tilvejebringelse af et Inspektionsskib er uomgængeligt nødvendigt.

Hvad Fregatterne angaar, er de som sagt meget haardt tiltrængt som Øvelsesskibe. Den første Betingelse for, at Flaadens Personelluddannelse overhovedet kan komme i Gang igen, er, at egnede Øvelsesskibe er til Raadighed i fornødent Omfang. Det bør staa fast, at de indkøbte Skibe hver for sig er velegnede til de paatænkte Formaal. Det er i hvert Fald den almindelige Opfattelse i Flaaden, og hvem andre kan udtale sig herom med Sagkundskab. Navnlig bør man glæde sig over Fregatterne, der som Øvelsesskibe vil skabe bedre Muligheder for Uddannelse til Søs af Kadetter og Math-Elever, end Flaaden har haft i mange Aar, selv om to Fregatter er for lidt. Behovet er tre Øvelsesskibe.

Sund Kritik er kun af det gode, men den Kritik, der har stemplet Flaadens Indkøb af haardt tiltrængt Skibsmateriel som Opkøb af gammelt Jern, er uretfærdig. Den har skabt en ufortjent Mistillid til Flaaden og dens Ledelse paa et meget uheldigt Tidspunkt. Flaaden er i Øjeblikket ude for meget store Vanskeligheder, og dens Personel har i den nuværende Situation Brug for al den moralske Støtte, den kan faa. Det er muligt, at Korvetten kunde være købt billigere, men det ved i Virkeligheden ingen, før en nærmere Undersøgelse har bevist dette. Anskaffelsen af Skibene var ikke alene et Spørgsmaal om Penge, men ogsaa om Tid.

Kritik bør være ærlig, og det har den ikke været i dette Tilfælde. En Kendsgerning er det, at Flaaden i Dag bogstaveligt hutler sig gennem Tilværelsen med de Midler, der er for Haanden, netop fordi Ledelsen ikke vil foretage Nyanskaffelser, før man ved at indhente Erfaringer i andre Mariner er helt klar over, hvilket Materiel den kommende Flaade skal omfatte.

Dette Synspunkt er rigtigt, og vi nærer fuld Tillid til Flaadens Ledelse ogsaa i dette Spørgsmaal. Vigtigere er det dog, at det danske Folk har Tillid til Flaaden, men her er vist desværre langt igen.

Marinetidende,

Tidsskr. f. Søværnets Kvartermestre m. fl.

»Vi skal hilse fra Prins Carl —«

Et Minde fra Kong Haakons Tjeneste som dansk Søofficer

Som dansk Søofficer forrettede Norges nuværende Konge blandt andet en Tid ogsaa Tjeneste i det gamle Fyrinspektionskib *C. F. Grove*, medens afdøde Kontreadmiral *Carl Carstensen*, Marineforeningens senere saa afholdte Formand, var Fyrinspektør og Fører af Skibet.

Det af den daværende Prins *Carl* beboede Lukaf hed siden den Tid aldrig andet end „Prinsekammeret“, og det var prydet med et signeret Fotografi af den „kongelige“ Løjtnant.

Da nu Prins *Carl* havde modtaget Valget til Norges Konge og med det gamle danske Kongeskib *Dannebrog* skulde rejse op til sit nye Land, var der stor officiel Afsked paa Nordre Toldbod i København. Hertil var daværende Kaptajn *Carstensen*, som var en personlig Ven af den nye norske Konge, naturligvis ogsaa mødt frem, og med det kongelige Haandtryk modtog han tillige en Hilsen til Kongens gamle Skibskammerater i Fyrinspektionskibet.

Blandt de mange Tilskuere, der var mødt paa Toldboden, var imidlertid ogsaa et Par af *Grove's* Matroser. De to Søulke, som i Forvejen havde tømt nogle Glas til Ære for deres tidligere Løjtnant, trængte sig nu frem i første Række blandt de mange Honoratiories, og de naaede ogsaa at faa givet Kongen et kraftigt Haandtryk, medens deres Kaptajn fra sin Plads i Rækken med mørk Mine betragtede de to uindbudte Gæsters Medvirken.

Senere hen paa Dagen skulde *C. F. Grove* afsejle — men de to Mand, som havde været til Kongeafsced, manglede stadig.

Kaptajn *Carstensen* — tilsyneladende godt gal i Hovedet — gik op og ned ad Dækket, medens alle spejdede efter de to udeblevne, men de lod vente paa sig.

Endelig ankom de to Matroser — de var lidt usikre paa Benene — det kongelige Haandtryk var jo blevet fejret ved mangt et Bæger paa Vejen til Skibet. Kaptajn *Carstensen* gjorde klar til at modtage de to Gutter med en ordentlig Balle — men da de stod paa Dækket og stivede hinanden af for ikke at falde, idet de slog ud med Haanden og med overlegen Mine varskoede: „Vi sku' hilse fra Prins Carl —“, ja, da maatte den senere Admiral *Carstensen*, som havde stor Sans for Humor, blankt give op, den Hilsen kunde han ikke staa for.

H. de L.

Fra Hav og Havn

Den danske Kaptajnløjtnant (R) *Harry Larsen* har i en lille nordtysk Havn ved den vestlige Ende af Kielerkanalen fundet den danske Ministryger „Søhesten“, der har været savnet, siden Tyskerne tog den heroppe. Ministrygeren er det 37. danske Fartøj, Kaptajnløjtnant *Larsen* har fundet i tyske Havne.

Ved kgl. Resolution af 12. November 1945 er Søfartschef ved Statsbanerne *Carl Henning Neergaard*, R. af D., Dbmd., efter Ansøgning paa Grund af Alder afskediget i Naade og med Pension fra og med Udgangen af Februar Maaned 1946.

Samtidig er Søfartsinspektør *H. J. Bager* udnævnt til Søfartschef fra 1. Marts 1946.

Medio Februar 1946 paabegyndes ved Søofficersskolen Uddannelsen til Søofficer i Reserven. For at kunne antages til Søkadet aspirant (R) maa den paagældende have dansk Ind-

fødsret, have Næringsbevis som dansk Styrmand eller have bestaaet dansk Skibsførereksamen. Antagelse kan ikke finde Sted senere end i det Kalenderaar, den paagældende fylder 28 Aar. Anmeldelsesblanketter og alle Oplysninger faas fra Søofficersskolen paa Holmen.

I Løbet af Krigsaarene er 472 Skibe minesprængt i de danske Farvande.

241 var danske, 191 tyske, 19 svenske, 6 finske, 11 norske, 2 hollandske, 1 estnisk og 1 græsk.

Heraf er bjerget 275 Skibe.

Af dansk Tonage er, efter de foreløbige Oplysninger, 340 Skibe gaaet tabt ved Krigsforlis: 157 Damp- og Motorskibe, 64 Motorsejlere og 119 Fiskerfartøjer.

Ved disse Forlis har 1306 Danskere sat Livet til.

Fra den 1. December 1945 omdannes Redningsstationen *Lynghby* i Thy fra fra at have været en kombineret Baad- og Raketstation til udelukkende at være Raketstation. Redningsstationen *Lynghby* er oprettet i 1882 som Raketstation, i 1920 blev den udvidet og forsynet med en Roredningsbaad. Det kniber imidlertid nu med at skaffe det fornødne Mandskab til Redningsbaadens Betjening i Fiskerlejet *Lynghby*, hvis Fiskere hovedsagelig fisker ud fra *Tyborøn*. Redningsstationen vil derfor blive ændret til Raketstation, idet de to nærliggende Redningsstationer *Tyborøn* og *Nørre Vorupør* begge er forsynet med kraftige Motorredningsbaade, som i paakommende Tilfælde kan kaldes til Assistance.

Føreren af Redningsmotorskibet *Vestkysten*, Kaptajn *H. Larsen*, som er en kendt Mand indenfor Marineforeningen, har efter mere end 40 Aars Tjeneste i Redningsdamperne taget sin Afsked, 68 Aar gammel. Som ny Fører af Redningsskibet i *Tyborøn* er udnævnt Overfiskeriassistent *K. Bøhne*, som bl. a. har været Kasserer i Marineforeningens *Nykøbing M.* Afdeling.

Dansk Sømandsmission i fremmede Havne afholdt den 8. November en Velkomst- og Takkegudstjeneste i Holmens Kirke for Danmarks hjemvendte Søfarende.

Den gamle Sømandskirke aabnede sine Døre for en meget stor Skare, som enten havde Tilknytning til Søen, eller som var kommet hjem fra det fremmede. I Kirken saas mange af vore Skibsredere, Lederne af Søfartsorganisationerne m. fl.

Efter Altertjenesten talte først Formanden for Dansk Sømandsmission i fremmede Havne, Sognepræst *Engsig-Karup*, om Sømandene, der gav deres Liv for Ærens og Frihedens Sag. Derefter talte Holmens Provst, Dr. theol. *Michael Neiiendam*, for de hjemvendte som Danmarks Frihedskæmpere.

Den gamle Kirke — med de mange smukke Minder i Glæde og Sorg — var festligt oplyst, og i Koret paraderede de Søfarendes Organisationers Faner.

Det danske Statsrederi, Dampskibsselskabet af 6. Februar 1943, har til Det forenede Dampskibsselskab solgt de to første af Selskabets 15 nye Skibe. Det drejer sig om Fragtdamperne *Røsnæs* og *Asnæs*, paa hver 3.200 Tons d. w., bygget paa henholdsvis Odense Skibsværft og hos Burmeister & Wain.

Røsnæs og *Asnæs*, der blev leveret under Krigen, var administreret af Dansk-Fransk Dampskibsselskab og af Skibsreder *Vollmond*.

Yderligere to af disse saakaldte Hansa-Skibe, nemlig Dam-

perne *Fornæs* og *Gudnæs*, paa 5.200 Tons d. w., administreres af Dampskibsselskabet *Hetland* og Skibsreder *T. C. Christensen*. Endvidere vil tre Skibe af samme Størrelse under Bygning ved henholdsvis *Nakskov*, *Odense* og *Helsingør* Skibsværfter blive leveret i December Maaned.

Fyrbelysningen i de danske Farvande er ved at være i Orden

De danske Fyr er igen bemanded og under dansk Ledelse. Ved de minestrøgne Hovedruter udlægges et Utal af Lystønder, og efterhaanden kommer ogsaa Fyrskibene paa Station, men da al Trafik nu gaar ad de minestrøgne Ruter, har flere af Fyrskibene faaet andre Stationer i Forbindelse med dette Rutenet. Endnu er kun eet Nordsøfyrskib, „Vyl“, udlagt, men saasart Ruten fra *Esbjerg* til *Parkeston* i nær Fremtid er rensat for Miner, vil der saavel fra engelsk som dansk Side blive udlagt de nødvendige Fyrskibe og anden Afmærkning til Vejledning for denne vigtige Trafikrute.

Fyrskibene Nr. X og XI, som Tyskerne havde „laant“, faar nu en højst tiltrængt Reparation, dels paa Orlogsværftet, dels i *Svendborg*. I *Flaadens Leje* henligger Inspektionsskibet „*Absalon*“, som blev minesprængt i December 1944, Skibet er saa medtaget, at det er meget tvivlsomt, om det kan repareres. Til Erstatning for „*Absalon*“ er fra de Allierede udlagt en Fyr- og Vagerdamper „*Zeus*“, der ligesom det nye Inspektionsskib til *Nordsødistriktet*, *H. V. Ravn*“, er travlt beskæftiget med Udlægning af Lystønder og anden Afmærkning i de mange Tvangsruter.

Fyrbladet.

En forsinket Nybygnings Aflevering

Amtsmands- og Sygetransportskibet *Thorshavn*, som forleden var paa officiel Prøvetur fra Orlogsværftet, har allerede en Gang tidligere været paa Prøvetur, da det i sin Tid blev afleveret fra *Frederikssund* Skibsværft, hvor det er bygget i 1940/41.

Imidlertid var Forbindelsen med *Færøerne* den Gang afbrudt, hvorfor Skibet sejlede til *København*, hvor det blev oplagt under *Flaadestationen* paa *Holmen*.

Senere hen fandt det god Anvendelse som Kommandoskib for Søværnets Kystbevogtning og blev som Følge heraf malet krigsskibsgraa og betegnet som Kystbevogtningsfartøj K. 18. Som saadant blev det taget af Tyskerne efter 29. August 1943, det blev anvendt som Minestryger, og det smukke, velindrettede Fartøj blev ved *Kapitulationen* fundet i en meget medtaget Forfatning.

Orlogsværftet har nu haft Skibet til Hovedeftersyn, det straalere af fin hvid Maling og er klar til Brug i de færøske Farvande, hvor det dels skal staa til Raadighed for Amtmanden, naar denne skal paa Tjenesterejser mellem de stejle Klippeøer — han var tidligere afhængig af den sparsomme Rutetrafik mellem *Øerne* — og dels tjene som Sygetransportskib med Station i *Thorshavn*.

Svensk Søsætning

Den 17. November 1945 søsattes fra *Eriksbergs mekaniske verkstad* i *Göteborg* den nye svenske Krydser „*Göta Lejon*“, den 2den af de lette Krydsere, som den svenske Rigsdag bevillgede i 1941.

„*Göta Lejon*“ og Søsterskibet „*Tre Kronor*“ har et Displacement paa 7200 Tons, Fart ca. 33 Knob, og Armeringen bestaar af 7 Stk. 15 cm Automatkanoner, 20 Stk. 40 mm og 10 Stk. 25 mm Automatkanoner samt 6 Stk. 53 cm Torpedoudskydningsapparater.

Skibe under Bygning paa danske Værfter

Paa danske Skibsværfter foreligger Ordre paa Bygning af 26 Skibe.

Burmeister & Wain ligger inde med tre Nybygningskontrakter, oprettet før Krigen. Det ene er et 10,000 Tons stort, kombineret Fragt- og Passagerskib til Frankrig og de to andre Tankmotorskibe paa hver 12,000 Tons til Skibsreder *Borthen* i *Oslo*. Værftet ligger endvidere inde med Kontrakt paa en 10,000 Ton'er til Ø. K. af sædvanlig Type og to kombinerede Fragt- og Passagermotorskibe paa 2600 Tons til „*Det islandske Dampskibsselskab*“ i *Reykjavik*. Endvidere bygger Værftet en stor Dieselmotorfærge til *Store Bælt-Overfarten*.

Af Ordre før Krigen har *Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri* kun een, nemlig *Fuldendelsen* af „*Kronprins Frederik*“ til *Det Forenedes Esbjerg—Harwich-Rute*. Til *Torm* skal Værftet bygge et Fragtdieselmotorskib paa 6000 Tons og til *Heimdalen* en Fragtdamper paa 3000 Tons. *Det Forenede* har afgivet Ordre paa et Fragtmotorskib paa 4800 Tons — et Søsterskib til de nu afleverede „*Florida*“ og „*Maine*“. Det skal kunne afleveres. Endvidere skal Værftet bygge tre Fragt- og Passagermotorskibe til *Middelhavs-Ruten*, noget større end de tre forliste „*Sicilien*“, „*Tunis*“ og „*Algier*“, men af samme Type.

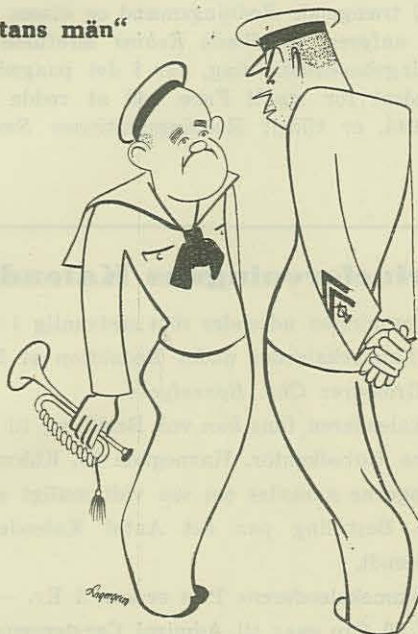
Odense Skibsværft ligger inde med nogle Kontrakter fra før Krigen, saaledes tre Tank-Motorskibe paa 15,000 Tons til *Compagnie Lavale des Petroles* i *Paris* og et Tankskib af samme Størrelse til *Rederiet Fearley & Eger* i *Oslo*. Efter *Krigens Ophør* fik Skibsreder *A. P. Møller* leveret syv store Skibe paa hver omkring 8—10,000 Tons. De var alle bygget under Krigen.

Aalborg Værft har i Øjeblikket kun Kontrakt paa eet Skib, nemlig det firmastede fragtførende Skoleskib paa 500 Tons til *J. Lauritzens Rederi*.

Nakskov Skibsværft har færdigbygget et 8000 Tons stort Fragtmotorskib til *Dampskibsselskabet Norden*, der yderligere har afgivet Ordre paa to Skibe af samme Størrelse, og Ø. K. har bestilt to Nybygninger paa hver 10,000 Tons til *Ruten paa Kina*.

(Nat.tid.)

Fra „Flottans män“

— Om det skulle utbryta eldsvåda på Skeppsholmen, vad blåser du då för signal?

— Jag klämmer väl i med eld upphör.

Det danske Redningsvæsens Aarsberetning

Redningsvæsens Beretning for Finansaaret 1944/45 uviser, at der i dette Aar ved 9 Redningsforetagender er reddet ialt 28 Menneskeliv ved de danske Kyststrækninger, og at alle disse Redningsforetagender er udført med Redningsbaad.

Herved kommer det samlede Antal Menneskeliv, der siden Redningsvæsens Oprettelse herhjemme i Aaret 1852 og til 31/3 1945 op paa ialt 11.927.

Foruden de egentlige Redningsforetagender er Assistance for Fiskefartøjerne, naar disse under Paalandsstorm eller andre farlige Omstændigheder søger Landing paa Kysterne, en meget vigtig Del af Redningsvæsens Virksomhed i vore Dage. Det er ganske særlig her, at Motorredningsbaadene yder en overordentlig stor Indsats og har deres store Betydning. Ved 32 saadanne Redningsforetagender er der i det forløbne Finansaar ydet Assistance til 70 Fiskefartøjer med en samlet Besætning paa 251 Mand.

Ved Redningsstationen „Lønstrup“ er der installeret et elektrisk Spil til Ophivning af Stationens Motorredningsbaad fra Havstokken til disses Plads i Baadhuset. Redningsstationen „Blokhus“ er midlertidig nedlagt, og Bistationen „Svenska Knolde“ paa Skallingen er helt nedlagt — begge Tilfælde var fremtvunget af den tyske Værnemagt, som ogsaa i de lange Besættelsesaar forvoldte stor Skade paa Redningsvæsens vidtstrakte Telefonanlæg langs Jyllands Vestkyst.

Under Redningsvæsnet sorterer nu ialt 55 Redningsstationer og 3 Bistationer, og Redningsvæsnet disponerer over 22 Motor- og 28 Roredningsbaade. Foruden de 13 Redningsstationer, der udelukkende er udrustet med Raketapparater, findes der tillige Raketmateriel ved de fleste Baadstationer.

Det danske Redningsvæsen, der sorterer under Marineministeriet, ledes af Redningsbestyrer N. Hansen og har et Personale paa 56 Opsynsmænd, 42 Baadformænd og 493 Baad- og Betjeningsmænd.

Foruden de ordinære Understøttelser til det afgaaede Personale og disses Enker er der i afvigte Finansaar af de forskellige til Raadighed staaende Legatmidler udbetalt ca. 10.500 Kr. til trængende Redningsmænd og disses Efterladte. Endelig kan anføres, at *Emile Robins* ærefulde Belønning til den Redningsbaadsbesætning, der i det paagældende Aar har været udsat for størst Fare ved at redde skibbrudne for Aaret 1944, er tildelt Redningsstationen *Søbys* Mandskab.

Marineforeningens Kalender

Marineforeningen udsender som sædvanlig i Aar sin lille blaa Lommekalender under Redaktion af Næstformanden, Grosserer *Chr. Bønnelycke*.

Lommekalenderen faas kun ved Bestilling til Marineforeningens Hovedkontor, Havnegade 55, Kbhvn. K. — og Afdelingerne anmodes om saa vidt muligt at afgive en samlet Bestilling paa det Antal Kalendere, som ønskes tilsendt.

Husk: Lommekalenderens Pris er kun 1 Kr. — hvoraf de 50 Øre gaar til Admiral Carstensens Mindefond.

Bog anmeldelser

Knud Andersen: DEN BLINDE ØRN.
Gyldendalske. 279 Sider.

Atter foreligger der en Bog fra den kendte Forfatter og Langfarer, hvori Sejlskibssejladserne paa de store Have skildres paa en glimrende Maade i Forbindelse med en ung sønderjydsk Sømands alvorlige Kamp med sig selv og sin Fremtid. M.

Robert Williams: STILLEHAVSDØNNINGER.
Grafisk Forlag. 167 Sider.

Ogsaa i Aar møder vor Kammerat, Kaptajn *Børup Sørensen*, med en underholdende og velskrevne Søroman, hvis store Fordel er, at den er skrevet af en rigtig Sømand uden derfor at virke for ensformig og uforstaaelig med sit Sømandsprog.

Clæs Krantz: EVENTYRLIGE SEJLADSER.

Oversat fra Svensk af Kontreadmiral *Briand de Crèvecoeur*.
Reitzels Forlag.

Denne interessante Bog indeholder en Samling af historiske Beretninger om virkelige eventyrlige Sejladser i alle Verdensdele. Der er fuldt op af Spænding og Afveksling fra første til sidste Blad.

JUL PAA HAVET. VIKINGENS Forlag. Pris Kr. 3,50.

VIKINGENS Forlag har atter i Aar udsendt sit smukke og afvekslende Julehæfte. Det med mange smukke Farve-reproduktioner saa smukt illustrerede Album indeholder Bidrag fra en Mængde Forfattere, som staar Søens Folk nær, vil være en kærkommen Julegave — ikke alene til alle Søfalk, men ogsaa til de mange Mennesker, der har Interesse for dansk Søfart.

Frederiksberg Afdelingen

afholder Nytaarsfest med Damer Søndag den 6. Januar 1946 Kl. 1600 pr. i *Slotsgaarden* (Josty) Frederiksberg Have.

Program: Andespil, Spising (billig), Musik og Underholdning — Dans paa Dækket.

Anmeldelse til Formanden, Telf. Amager 7019 daglig 8—17 (Hellisdage undt.) senest 4. Januar.

Københavns Afdeling

afholder Sammenkomst med Damer den 9. Januar 1946 Kl. 17 pr. i Haandværkerforeningen, Dr. Tværgade 2.

Forevisning af Filmen „Da Danmark blev frit“, endvidere vil Førelen af Skoleskibet DANMARK, Kaptajn *Knud L. Hansen*, fortælle om DANMARKS Virke i amerikansk Tjeneste samt vise Farvefilm, og hvis Tiden tillader det, sluttet der af med en lille Dans.

Meddelelse fra Redaktionen

Paa Grund af Orlogskaptajn *R. Steen Steensens* Tjenesterejse til England vil den lovede Artikel om Korvetter og Fregatter, de nye danske Krigsskibstyper, først fremkomme i UNDER DANNEBROG's Januar Nr.

